

ఆంధ్రపత్రిక

సచిత్రవారపత్రిక

‘మధ్యాహ్నానం’

8-1-48

ANDHRA PATRIKA ILLUSTRATED WEEKLY

వెల 4 అణాలు

ప్రాయోగశాల దీక్ష
ప్రారంభమైన నాల్గవ
నాడు : రత్నాకాళి
మంత్రి సర్గార్ బలశేఖర్
సింగ్ గారు గాంధీజీతో
మీ దృష్టిస్తున్నారు.

శ్రీ విద్యార్థిమణి,
“మహాత్ముని ప్రాణం
క్షీంచ వలసిందని”
ప్రబోధం చేస్తూ ఊరేగు
తున్న దృశ్యం

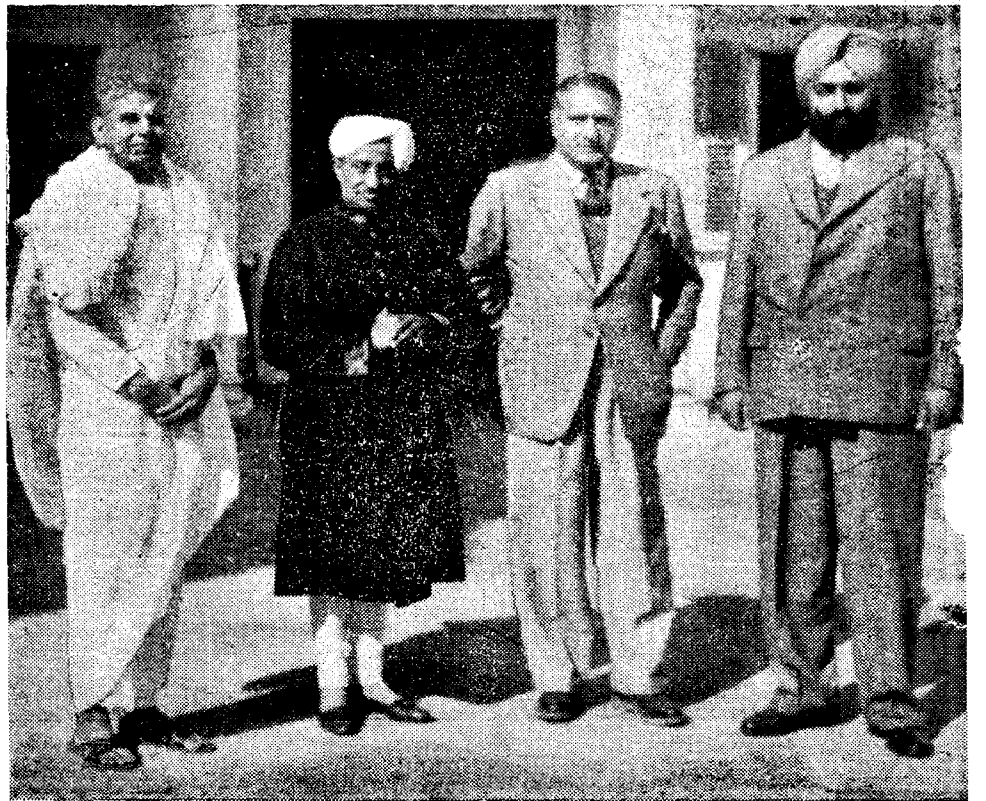

మహాత్ముని ఉపవాసం త్వరలో ముగిసేట్లుగా ప్రజలు నడుచుకొని సహకరించ వలసిందని పండిట్ నెహ్రూ, శిర్డీ ప్రజల నుద్దేశిస్తున్న దృశ్యం.

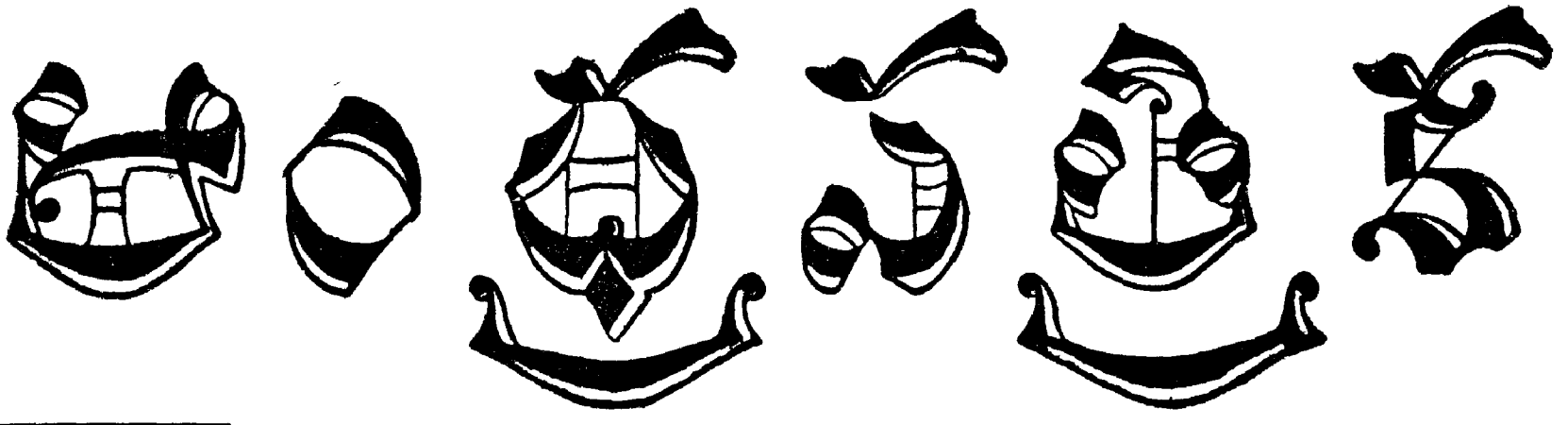
మహాత్ముని ఉపవాససమయంలో శిర్డీ

గాంధీజీ ఆశ్రమాన్ని సూరించి ఆంధ్రాళనలో, బి. సి. రాయ్ గారితో
సాక్షిగా ఉన్న బాబూ రాజేంద్రప్రసాద్

జాభా, పోటియాలా, భోవల్పూరు మహారాజులు ఉపవాస విషయంలో
మహాత్మునితో సంప్రదించి వస్తున్న దృశ్యం

సంవత్సర చందా రు. 12-0-0

విడివృత్తిక అకౌంట్లు 0-4-0

ప్రతిబుధవారమున ప్రకటింపబడును

ఒరు లేయవి యొనరించిన సరవర ! యప్రియము తన మనంబున కగు దా

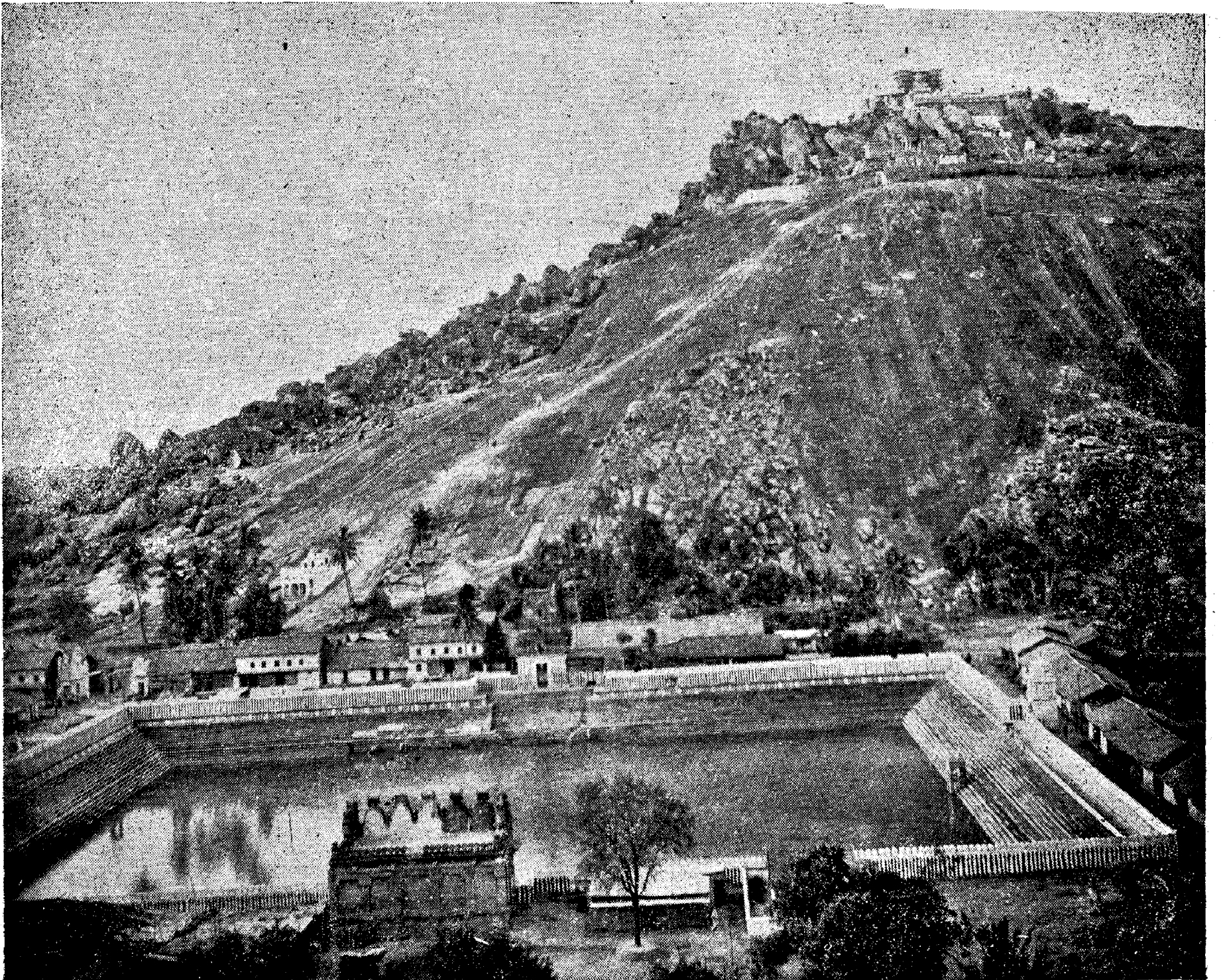
నొరులకు నవి నేయకునికి పరాయణము పరమధర్మ పథముల కెల్లఁగా. (మహాభారతము)

సంపుటము 40

సంచిక 20

Founder: K. NAGESWARA RAO.

సర్వజిత్తు సంవత్సర పుష్కర బహుళ తృతీయ బుధవారము

‘శ్రావణ బెల్గోలా’

[శ్రావణ బెల్గోలాలో కొండ దిగువ తటాక దృశ్యము. కొండపై గోమరేశ్వరుని పెద్ద విగ్రహం కనబడుతుంది.]

ఆంధ్రపత్రిక

1948-వ సం॥ జనవరి నెల 28-వ తేది బుధవారము

కాశీరువై భద్రతామండలి నిర్ణయం

భారత సమాఖ్యలో కాశీరు సంస్థాన చేరికను అధినివేశ ప్రభుత్వం ఎన్నడూ నిర్దిష్టంబంధముగ అంగీకరించి యుండలేదు. పశ్చిమోత్తర సరిహద్దు రాష్ట్ర కొండజాతులు కాశీరుపై జరుపుచున్న దురాక్రమణను ఆపు చేయవలసినదిగ సంస్థానాధీశ్వరుడు ప్రవ్రధమముగ పాకిస్తాన్ ప్రభుత్వము నకు విజ్ఞాపన చేసియుండెను. పాకిస్తాన్ ప్రభుత్వము ఎట్టి నివారణ చర్యలు తీసుకొనక, యధాతథపు ఒడంబడికకు విరుద్ధముగ సంస్థానముపై ఆర్థికాంక్షల ప్రయోగించి, ఆహార పదార్థముల సప్లయిని, పెట్రోలు మున్నగు ఇతర అవసరవస్తువుల సరఫరాను నిలుపుచేసినందున కాశీరు మహారాజా మార్గాంతరములేక భారత సమాఖ్య రక్షణను అర్ధించినప్పుడు అధినివేశ ప్రభుత్వ వైఖరిని గవర్నర్ జనరల్ లార్డు హౌంట్ బాటన్ అసందిగ్ధముగ స్పష్టముచేసి యుండెను. సంస్థాన చేరికను తమ ప్రభుత్వ మంగీకరింపజాలదని, అధికార దఖలు ఒడంబడికను కొంతకాలమువరకే గుర్తింపవీలగునని, సంస్థానము శత్రు నిశ్చేషమై, రాజ్యమున సంపూర్ణమైన శాంతి ఏర్పడిన వెంటనే సంస్థానము ఏ అధినివేశములో చేరవలసియుండు నను విషయమై జనవాక్యము నిర్ణయము కావలసియుండునని అప్పట్లో గవర్నర్ జనరల్ లార్డు హౌంట్ బాటన్ తత్తాపి అధినివేశ మంత్రాలు స్పష్టముచేసిరి. భద్రతామండలిలో భారతప్రతినిధివర్గ నభ్యుదయ సెలెబ్రాట్ గారు ప్రకటించి వట్లు కాశీరు భారత సమాఖ్యలో చేరుటగురించి రహస్యపు చీర్వాణముగాని, కుట్రగాని ఏమియు లేదు.

కాశీరు సంస్థానము ఉభయ అధినివేశములలో యధాతథపు ఒడంబడిక చేసుకొనియున్నది. ఆ ఒడంబడిక వనుసరించి సంస్థానమున ప్రజ్వరిల్లిన అశాంతిని, సంస్థానముపై జరిగిన దురాక్రమణను ఎదుర్కొనుటకు మహారాజాకు సహాయము చేయవలసిన బాధ్యత ఉభయ అధినివేశములపై నున్నది. తమ బాధ్యతల నిర్వర్తించుటలో పాకిస్తాన్ ప్రభుత్వమున కెన్నడు

ఎట్టి ప్రభావతీ లేదు. కాశీరు అరాచకము స్వకీయ లక్ష్యసిద్ధికి దోహదం చేయగలదని, పాకిస్తాన్ ప్రభుత్వం ఆశించెను. భారతప్రభుత్వము ప్రమేయము కలిగించుకొని, శాంతిని నెలకొల్పు పూనుకొనుటవల్ల పాకిస్తాన్ పూర్వాహమునకు భంగము కలిగినది. కనుకనే పాకిస్తాన్ ప్రభుత్వము కాశీరు అశాంతిని ప్రోత్సహించి ప్రజల దృష్టిని 'వారి దుష్టితీనుండి మరల్పుటకు ప్రయత్నించుచున్నది. భద్రతామండలిలో పాకిస్తాన్ వైదేశిక శాఖామంత్రి దాదాపు ఆరుగంటలు చేసిన ప్రసంగం కూడా ఇందుకు ఉద్దేశించబడినదే. ఇతర సమస్యలను కాశీరు సమస్యతో ముడివేయ యత్నించిరి. కాశీరు సమస్యను భారత పాకిస్తాన్ వివాదాంశములలో నొకటిగా చేసెను. భద్రతామండలి తీర్మానము ఏ పక్షమునకు తృప్తి నివ్వక పోయినను, మధ్యేహార్గమున సూచించినను అసలు సమస్యను అవగాహన చేసుకొని సభ్యు లీ తీర్మానమును ఆమోదించినట్లు కన్పింపదు.

ఐక్యరాజ్య సమితి అధ్యక్షమున కాశీరులో జనవాక్యం నిర్ధారణ చేయుటకు భారతప్రభుత్వం ఆదినుండి సిద్ధముగనే యున్నది. అందుకు భారత అధినివేశ ప్రభుత్వం విధించిన పరతులుకూడ సామాన్యమైనవే. సంస్థానములోపూర్తిగా శత్రునిశ్చేషము కావలసి యున్నది. మామూలు శాంతి పరిస్థితులు ఏర్పడవలెను. కాని పాకిస్తాన్ ప్రభుత్వముమాత్రము వీటి విషయమై తమ యభిప్రాయమును ఇప్పటివరకు తెలిపియుండలేదు. పాకిస్తాన్ విదేశాంగ వ్యవహారశాఖామంత్రి సర్ జఫ్రుల్లా ఖాన్ మాత్రం భద్రతామండలి శనివారము సమావేశమున మూడు పరతులే సూచించిరి. ఇందు రెండు పరతులను భారత ప్రభుత్వం అక్టోబరు 27 వ తేదీన చేసిన ప్రకటనయందే సూచించి యుండెను. సర్ జఫ్రుల్లా ఖాన్ కోరిన మూడవపరతు పేకు అద్దెల్లా ప్రభుత్వ బర్తరఫుకు సంబంధించినది. భారత ప్రభుత్వముగాని కాశీరు ప్రజలుగాని ఈ పరతుకు సమ్మతంపజాలరు.

భద్రతామండలి అధ్యక్షుని సూచన

ప్రకారము ఉభయ ప్రతినిధివర్గములు జనవాక్య నిర్ధారణ కనుసరింపదగు కార్యక్రమము తయారుచేయుటకు సమ్మతించినందుకు భద్రతామండలి సభ్యులు వెల్లడించిన సంతృప్తి చిరకాలము ఉండజాలదు. పాకిస్తాన్ ప్రభుత్వ ప్రతినిధి వర్గము తయారు చేయు పక్షము భారత ప్రభుత్వమున కెట్లున్ననూ, కాశీరు ప్రజలకు, వారి ప్రతినిధులకే సంతృప్తి నివ్వజాలదు. ఈ విషయమున రాజీ అసంభవము; అ సాధ్యము అని జఫ్రుల్లా ఖాన్ గారి ప్రసంగమే సూచించుచున్నది. భద్రతామండలి చర్చ ఫలితముగ పాకిస్తాన్ కాశీర్ సంఘటనలకు కక్షదారగుట ఒక్కటే ప్రస్తుతము స్పష్టముగ గోచరించుచున్న ప్రయోజనము కావచ్చును. కాని పాకిస్తాన్ ప్రతినిధి ప్రచ్ఛన్నముగ కాశీరు సంఘర్షణలకు బాధ్యత వహించుట విశేషము. ఆ ప్రాంత ప్రపంచమున శాంతిని నెలకొల్పుటకు పాకిస్తాన్ అన్నివిధముల సహకరింపగలదని విదేశాంగ వ్యవహార శాఖామంత్రి సర్ జఫ్రుల్లా ఖాన్ చేసిన వాగ్దానము ఎంత అప్రయోజనకరమైనదీ, పాకిస్తాన్ ప్రకటనలకు, ప్రవర్తనలకు ఎంతటి వ్యత్యాసముండునదీ గత శుక్రవారము జయ్ సాల్మో సంస్థానముపై జరిగిన దురాక్రమణ స్పష్టము చేయుచున్నది. భద్రతామండలి నియమించిన మధ్యవర్తిత్వం నిర్వర్తించవలసిన బాధ్యతలు గురుతరమైనది అయినను ఉభయ పక్షముల సహకారముతో బాధ్యతా నిర్వహణ తృప్తికరముగ జరుగగలదని విశ్వసించుచున్నాము.

పశ్చిమయూరప్ సమాఖ్య

కమ్యూనిస్టు వ్యాప్తిని అరికట్టుటకు గాను పశ్చిమ యూరపురాజ్యాలు ఒక సమాఖ్యగా ఏర్పడాలని బ్రిటిష్ విదేశాంగమంత్రి ఎర్నేస్ట్ బెవిన్ చేసిన ప్రతిపాదన యూరపును రెండు భాగాలుగా విభజించివేయగలదని సోవియట్ కమ్యూనిస్టు పక్షపత్రిక ప్రావ్ దా చేసిన వ్యాఖ్యనుబట్టి రష్యా-బ్రిటన్ సంబంధాలు వృద్ధికాగల అవకాశములు అట్టే లేవని వెల్లడియగుచున్నది. బ్రిటన్ ఎక్కువగా అమెరికాపై ఆధారపడి ఉండుటవలన ఆ దేశపాలకవర్గ అభిమతములకు విరుద్ధమైన విధానమును అనుసరింప లేకుండెను. యుద్ధానంతరము ప్రపంచము సందర్భాన్ని ఆర్థిక అరాచకస్థితిని అమెరికా తన ప్రయోజనమును సాధించుటకే వినియోగించుకొనుచున్నది.

అమెరికా ఈ కార్యక్రమమున సఫలమగుటకు కొంతవరకు రష్యా విధానమే కారణమని చెప్పవలసి యున్నది. రష్యా వివిధదేశములందలి విభేదములను స్వకీయపక్ష ప్రాబల్య వృద్ధికి వినియోగించుకొనుచు నిర్మాణాత్మకమైన విధానమును గాక పూర్తిగా విధ్వంసాత్మక విధానమున

అనుసరించుచున్నది. యుద్ధమువల్ల ఆర్థికముగ శిథిలమైన దేశముల పునరుద్ధరణ రష్యావల్ల సాధ్యముగాదు. రష్యా ఇతర దేశముల సంపదను తన ఆర్థికస్థితిని బాగుపరచుకొనుటకు వినియోగించుకొనుచున్నది. అమెరికా రష్యాలు ఒక సమాధానమునకు వచ్చువరకు ప్రస్తుత ప్రపంచస్థితిలో ఎట్టి మార్పురాదు. బ్రిటన్ ఈ ఉభయ రాజ్యముల సంధానకర్తగ పనిచేయుటకు బదులు అమెరికా ఆచ్ఛాదనంక్రింద చేరి రష్యాను విమర్శించుచున్నంతకాలమూ అమెరికా-రష్యాలు కలియుటకు అవకాశము లేదు.

అమెరికాలో రష్యా ప్రతికూల భావం నానాటికీ హెచ్చుచున్నది. ఈ సంతృప్తరాంతమున జరుగు ఎన్నికలలో రిపబ్లిక్ పక్షమునకు విజయము కలిగిన అమెరికా విధానమే పూర్తిగా మారిపోగలదు. అప్పుడు బ్రిటన్ వలన అమెరికాకు ఎక్కువ ప్రయోజనం ఉండజాలదు. ఎప్పటికైనను బ్రిటన్ రష్యాలు చేరి అమెరికాను ప్రతిఘటింపవలసి రాగలదు. ఈ సత్యమును ఆగ్రా రాజ్యత్రయం గ్రహించి వ్యవహారం జరుపుకొనుట అవసరం. ప్రపంచ శాంతి స్థాపనకు యుద్ధనివారణకు అదే మార్గం.

మున్సిబాధ్యత

మద్రాసు, హైదరాబాద్ సంస్థాన సరిహద్దుల సంఘటనలగురించి వ్యయముగా పరిశీలించి, తెలిసికొనుటకు, ఆ సంస్థానములో భారత ప్రభుత్వ ఏజెంట్లు జనరల్ అయిన కె. ఎమ్. మున్సిబాద్ సర్వ బుచేసిరి. మద్రాసుప్రభుత్వ పోలీసుశాఖ ఉన్నతోద్యోగులతోనూ నిజాము సంస్థాన సరిహద్దుల సరియన్న జిల్లాల ఉన్నతోద్యోగులతోనూ సంప్రతింపులు జరిపిరి. నిజాము ప్రభుత్వఉద్యోగులు తమ హద్దును దాటి వ్యవహరించినట్లును, అది సరిహద్దు అతిక్రమణకైననే పరిగణించబడెననే చెప్పిరి. యధాతథపు ఒడంబడిక సక్రమముగా అమలు జరుగునట్లు చూచుట తమ ప్రధాన బాధ్యత అని, నిజాము పాకిస్తాన్ ఇచ్చిన ఆస్తి ఆ ఒడంబడికకు విరుద్ధమని తెలిపిరి. సరిహద్దు అతిక్రమణ యధాతథ ఒడంబడికకు సంబంధించిన సమస్యగా ఎంచి పరిష్కరింపబడవలసి యున్నది. అది అతి ప్రాముఖ్యమైన వ్యవహారము. ఇతర పక్షయములందు ఏ విధమైన ఒడంబడికయున్నప్పటికీ నైజాము అధికారులకు భారత ప్రదేశమున ప్రవేశించి ఎవ్వరైన వర్గ తీసికొనుటకు అధికారములేదు. అలా చర్యతీసికొనిన భారత స్వాతంత్ర్య ఆదినత్యమును భంగపరచినట్లే యగును. పాకిస్తాన్ అప్పపెట్టెట యధాతథపు ఒడంబడికకు విరుద్ధమే కాదా అన్నట్లు ఈ సందర్భమున అవకాశములేదు. ఇప్పుడు పాకిస్తాన్ అప్పపెట్టినది 20/- కోట్లు కాక 70/- కోట్లనీ, అందులో 20/- కోట్లు దానముగవచ్చెనని తెలియబడినది. యధాతథపు ఒడంబడికను తప్పకొని వ్యవహరించుటకుగాను ఐహాళి దానముచేసికొని చెప్పవచ్చును. ఒడంబడికకు విరుద్ధము అవును కాదు అను మూల అటుండగా, దివివల్ల నైజాము ఆంధ్రప్రదేశ్ సంపూర్ణముగ విడదమగుచున్నది. పాకిస్తాన్లో చేర సంకల్పము లేదని భారత ప్రభుత్వమునకు తెలిసినప్పటికీ అభిమానము అటుదన్నట్లు వ్యక్తమైనది. యధాతథపు ఒడంబడిక జరిగిన కొద్దికాలమువరకే భారత నాణెముల చలామణి నైజాము ప్రభుత్వము పేషేపించుట జరిగెను. ఈ ఒడంబడికకు క్రమముగా అమలు జరిగించుట శ్రీ మున్సిబాద్ ఆంధ్ర తెలిక అయినవలె కాదు. హైదరాబాద్ ప్రభుత్వ అతని సలహాదారులు తమ సంస్థాన భవిష్యత్తు భారత భవిష్యత్తులో పెనవేసికొనిన దని గుర్తించిరిని శ్రీ మున్సిబాద్ రిపిరి. కాని "నిజాముప్రభుత్వముతో నేమి తాపీగా వ్యవహరింపదలచినాను." అనుటవల్ల నిజాము గ్రహించినంతమాత్రమున చాతదని ఉపాధిచూపవచ్చుచున్నది. గ్రహించినది అమలు జరుగుటకు అనేక అడ్డంకులు అధిగమించవలసి యున్నది. అందువల్లనే తాపీగా వ్యవహరింప దలచితి ననుటలో ఉద్దేశము. నిజామును కనుక విజయము సత్యమును గ్రహించవలసిన పగము కార్యము సాధించినట్లే ఎంతవచ్చును.

నేటి ప్రపంచం :

తూర్పు యూరప్ కమ్యూనిస్టు రాజ్యకూటమికి ప్రతిగా పశ్చిమ యూరప్ రాజ్యసమాఖ్య

రష్యాతో మైత్రి అసంభవమని బ్రిటన్ నిర్ణయం

“గ్రీకుల తన అనుబంధాలలోనే వుండేట్లు చూడడానికి సోవియట్ రష్యా నిరంకుశంగా సర్వత్రా ప్రయోగించి విశ్వప్రయత్నం చేస్తున్నది. ఇది చాలా ప్రమాదభరితమైన విషయం. నిరంకుశ ప్రవర్తన ద్వారా ఆధిపత్య స్థాపన కోసం వడుతున్న పట్టుకు ఇదొక నిదర్శనం. గ్రీకు ఇరుగుపొరుగున వున్న బాల్కన్ రాజ్యాలు విద్యరాజ్యసమితి ఆదేశాలను సైతం ఛేదించి వున్నవి. ఈ విధంగా రష్యా, దాని అండచేరినవిగతా, రాజ్యాలూఘోరతప్పిదాన్ని చేస్తే మేమే సనిపిస్తున్నది. అందరూ ఆతిభాగంగా సంచరించడం అవసరమని నా సలహా. ఎలాంటి తప్పిదాలకునీ ఒక్కొక్కప్పుడు మహాపద్రవాలు సైతం సంభవిస్తుంటవి. అంత చైతన్య రాజకీయరంగంలో నిప్పులో చెల్లాటలాడడం ప్రమాదభూయిష్టమైన విషయం... ప్రత్యక్షపరోక్ష సాధనల ద్వారా యూరప్ ఖండంపై ఆధిపత్యాన్ని స్థాపించుకోవడమే తమ విధానంగా పెట్టుకొంటే, అట్టి విధానం తప్పనిసరిగా మరొక ప్రపంచయుద్ధానికి దారితీస్తుంది”

ఇది బ్రిటిష్ విదేశమంత్రి కామెన్స్ సభలో విదేశీవ్యవహారాలపై ఒక ప్రధానమైన ప్రకటన చేస్తూ చేసిన హెచ్చరిక.

బ్రిటన్, ఫ్రాన్సు, హాలెండు, లక్సెంబర్గ్ మొదలైన పశ్చిమ యూరప్ రాజ్యాలు ఆర్థిక, సాంఘిక, రాజకీయ, రక్షణ వ్యవహారాలలో కలిసి మెలసి పరస్పర సహకారంతో పనిచేయడానికి ఒక ఒడంబడిక కుదుర్చుకోవడం అవసరమని బ్రిటిష్ విదేశమంత్రి ఈ ప్రకటనలో ప్రతిపాదించాడు. తూర్పు యూరప్ లో సోవియట్ రష్యా తన ఆధిపత్యాన్ని స్థాపించుకొని వివిధ కేట్రలను సంఘటింపజేస్తున్నదికాబట్టి, అక్కడి మిగతా దేశాలలో తమ ఆధిపత్యాన్ని కాపాడుకొని సమదీపంగా వుండడానికి పశ్చిమ యూరప్ రాజ్యకూటమి నొకదాన్ని స్థాపించడం అవసరమని ఇతడి వాదన.

కొత్తగా చేసుకోబోతున్న ఈ ఒడంబడిక బ్రిటన్, ఫ్రాన్సు, హాలెండు, లక్సెంబర్గ్ లకే గాక, వాటి ఖండంతర ప్రాంతాలకు కూడా వర్తించాలని, మధ్యప్రాచ్యదేశాలు, ఆఫ్రికా ఖండం, దూరప్రాచ్యరాజ్యాలు సైతం ఈ సహకార విధానంలో పాల్గొనేట్లు చూడాలని, ఇటువంటి పోల్ గల్ మొదలైన ప్రసిద్ధ యూరప్ ఖండ రాజ్యాలకు దీన్ని అనువర్తించేయాలని ఇతడి అంటున్నాడు.

తూర్పు యూరప్ లో రష్యా వేస్తున్న ఎత్తులకు బ్రిటన్ పశ్చిమ యూరప్ లో ఈ విధంగా ఎదురెత్తులు వేయడం ప్రారంభించిందన్నమాట. పశ్చిమ తృప్తిపరచడానికి ఎంత ప్రయత్నించినప్పటికీ, దానితో ఏ ఏర్పాట్లు చేసుకోవానికి ప్రయత్నించినప్పటికీ ప్రయోజనం లేదని బాహుటంగా చెప్పేస్తూ బెర్లిన్ తన ప్రతిపాదనను బహిష్కరించుకుంటున్నాడు. పోలెండు, బల్గేరియా, హంగరీ కమ్యూనిస్టు ఆధిపత్యం కిందికి పోనే పోయినవి. ఇటీవలనే రుమేనియాలో రాజకీయ స్థిరాచార సరికొత్తగా అధ్యక్షమై కమ్యూనిస్టు ప్రభుత్వం ఏర్పడింది. ఇదే నాటకం ఇతర దేశాలలోనూ జరుగబోతున్నది. కాబట్టి, ముందుగానే బాగ్రత్త పడడం అవసరమని బెర్లిన్ సమర్థించుకుంటున్నాడు.

పశ్చిమ యూరప్ రాజ్యాల ఒడంబడిక విషయమై బ్రిటన్, ఫ్రాన్సు, హాలెండు, లక్సెంబర్గ్

అట్లీ

దేశాలమధ్య ఇప్పటి కప్పుడే సంప్రదింపులు ప్రారంభమైనవని కూడా బెర్లిన్ తెలియజేస్తున్నాడు.

యూరప్ ఖండ రాజకీయాలేగాక, ప్రపంచ రాజకీయాలు సైతం పశ్చిమ యూరప్ రాజ్యకూటమి స్థాపనతో అతి ప్రధానమైన ఘట్టంలో పడుతున్నవనే చెప్పవలసివుంటుంది. ఆగ్రరాజ్య విభేదాలు క్రమేణా ఏ తీవ్ర పరిణామానికి వస్తున్నదీ తెలుసుకోవడానికి ఇదొక ముఖ్యమైన నిదర్శనము.

ఆగ్రరాజ్యవిదేశమంత్రులు ఇదివరలో పారిస్ నగరంలో సమావేశమైనప్పుడు, రష్యా విదేశమంత్రి మాలటావ్, బ్రిటిష్ విదేశమంత్రి ఎర్నెస్టు బెర్లిన్, ఫ్రాన్సు విదేశాంగ మంత్రి జార్జి బిడాల్లును, “యూరప్ ఖండ వున్న రాజ్యాల విషయంలో మీరు ఇదే విధానాన్ని అనుసరించదలిస్తే, మేము గడ్డోలు, గందరగోళం చేస్తాము నుమా,” అని బెదిరించాడట. మాలటావ్ చేసిన ఆ బెదిరింపు ఫలితంగానే మరొక స్వయాంపంగా “కోమిన్ ఫార్మ్” అనే పేరుతో అంతర్జాతీయ కమ్యూనిస్టు ప్రచార సంస్థ ప్రాచ్య యూరప్ లో తిరిగి కలవడం జరిగింది. ఆసియా ఖండంలో ప్రచారంచేయడానికి కూడా రష్యా కమ్యూనిస్టు సంస్థ నొకదాన్ని ప్రత్యేకించి ఏర్పాటుచేసినట్లు ఈమధ్య వార్తలు వచ్చినవి.

ఇప్పటివరకు యూరప్ ఖండ రాజకీయాలకు మాత్రమే పరిమితమైవున్న ఆగ్రరాజ్య విభేదాలు బ్రిటిష్ విదేశమంత్రి బెర్లిన్ తలపెట్టిన ఈ కొత్త పథకంవల్ల మధ్యప్రాచ్యాలకు, దూరప్రాచ్యదేశాలకు, కూడా పోషించే ప్రమాద పరిస్థితి ఏర్పడింది. ఆగ్నేయాసియాలో డచ్చి వారికి, ఫ్రెంచివారికి వున్న ఇండోనేసియా, ఇండోచైనాలను, బెర్లియం, పోర్చుగీస్, ఫ్రాన్సులను, ఆఫ్రికాలోవున్న వలస భూభాగాలను కూడా పశ్చిమ యూరప్ రాజ్యకూటమిలో చేర్చడానికి బెర్లిన్ పథకం దోహదం చేస్తుంది. దీనితో సమస్త ప్రపంచం ద్వివిధ కేత్రరాజ్య కూటాలుగా చీలిపోవడం సంభవిస్తుంది. ద్వితీయ ప్రపంచసంగ్రామఫలితంగా స్వాతంత్ర్యోద్యమ విజృంభిస్తున్న ఇండోనేసియా, ఇండోచైనా సమస్యలు శీటికి పరిష్కారం కానేకాలేదు.

పశ్చిమ యూరప్ రాజ్యాలను, వాటి సామ్రాజ్యభాగాలను సంఘటిత పరచడానికి కిరల పెట్టిన ఈ కార్యక్రమంవల్ల బ్రిటిష్ ప్రభుత్వం ఫ్రాన్సు, హాలెండు, పోర్చుగల్, బెర్లియం

★
ఏనాటి కైనా
పపంచానికి
శాంతి బిక్ష
పెట్టగలి
గింది ప్రాచ్య
ఖండమే
★

బెర్లిన్

దేశాల సామ్రాజ్య బలాన్ని నుస్థిరం చేయబోతున్నదేగాని, వలస దేశాల ప్రజల స్వాతంత్ర్య సాఫల్యానికి ఏవిధంగానూ సహాయపడ బోవడం లేదని, అట్టి ఉద్దేశ్యమే లేదని స్పష్టపడుతున్నది. సామ్రాజ్యవాదం అంతం కానంత వరకు యుద్ధాలు, అశాంతి అనివార్యమే. మరొక ప్రపంచ సంగ్రామమే సంభవిస్తే, యూరప్ ఖండ సామ్రాజ్యదేశాలు స్వార్థంకోసం ఆసియా ఖండంలోని వలస దేశాల అంగ బలాన్ని గాని, సహజ సంపదను కాని వినియోగించుకోవడం కల్గి, తమ సామ్రాజ్యం విషయంలో గ్రహించిన ఈ పరమసత్యాన్ని బ్రిటిష్ వారు మిగతా సామ్రాజ్యవాదుల విషయంలో పాటించకపోవడం శోచనీయమైన విషయమే. ప్రపంచంలో ఏ భూభాగంలో అయినప్పటికీ ప్రజలు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యాన్ని అభివృద్ధి చేసే సహాయమే సహాయంగాని, పరాధీనతలో వారి పూర్వపురస్కారమే అన్నదికీ లక్ష్యం కాదు.

ఈ పరిస్థితులలో మరొక ప్రపంచసంగ్రామం తప్పదనే తోస్తున్నది. ఆగ్రరాజ్యవిభేదాల పరిష్కారానికి రష్యాతో ఇక ఏ సంప్రదింపులు జరిపినప్పటికీ ప్రయోజనం శూన్యమే అవుతుందని బ్రిటిష్ ప్రధాని అట్లీ అంటున్నాడు. కమ్యూనిజం ఒక ఉన్నత సిద్ధాంతమని కూడా ఖండిస్తున్నాడు.

గ్రహీతవాద ప్రాబల్యంతో వ్యవహరిస్తున్న అమెరికాకు, కమ్యూనిస్టు సిద్ధాంతానికి కట్టుబడిన ఈ సోవియట్ రష్యాకు మధ్య, బ్రిటిష్ కార్మిక ప్రభుత్వం సామరస్య స్థాపనకు ఉపయోగపడి, ప్రపంచాన్ని ఘోరయుద్ధ విపత్తు నుంచి కాపాడగలుగుతుండేమా నని వివిధ దేశాల ప్రజలూ సహజంగా ఆశ్చర్య వచ్చారు. బ్రిటిష్ విదేశమంత్రి బెర్లిన్, ప్రధాని అట్లీ ఈవారం ప్రకటించిన ప్రథకాలను, కనబరిచిన ధోరణులను బట్టి చూస్తే, ఈ ఆశ్చర్యం నిరాశ అయిపోయినట్లే తోస్తున్నది. ప్రపంచం మూడు హామూనికీ సర్వసన్నద్ధం కావలసిందేనా, లేక పోతే ఏదైనా గత్యంతరం వున్నదా? శీటిష్ కేట్రలకు, సామ్రాజ్యకేట్రలకు ద్వితీయ ప్రపంచ సంగ్రామం జరిగితే ఈసారి వచ్చే మహా సంగ్రామం కమ్యూనిస్టు కేట్రలకు సామ్రాజ్యకేట్రలకు మధ్య జరిగేట్లున్నది.

గ్రీకు, పాలస్తీనా, ఇండోనేసియా, ఇండోచైనా, చైనాలలో ప్రస్తుతం సాగుతున్న సంఘర్షణ అంతవరకు వచ్చినప్పుడు ఆగ్రరాజ్య బాహుట సంఘర్షణగా, ప్రపంచయుద్ధంగా పరిణమిస్తే అందులో ఆశ్చర్య పడవలసిందేమీ వుండదు.

శాంతి స్థాపన విషయంలో ఆగ్రరాజ్యాలు శ్వేతజాతి స్వార్థకాంక్షను అధిగమించలేక పో

తున్నవి. ప్రపంచశాంతికి కావలసిన విశాలవృద్ధ యాన్ని గాని, ఉన్నత దృక్పథాన్ని గాని, శాశ్వతమైన రాజనీతిజ్ఞతను గాని ప్రదర్శించలేక పోతున్నవి.

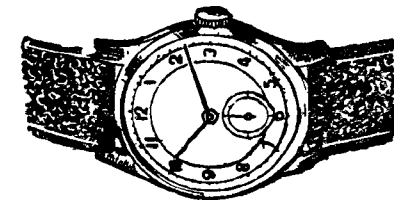
చైనా రిపబ్లిక్ ఉపాధ్యక్షుడు డా॥ సో ఫో కూమింటాంగ్ పార్టీ అధికార పత్రం ‘సెంట్రల్ డెయిలీ న్యూస్’ లో ఈ మధ్య ఒక వ్యాసం వ్రాస్తూ ఈ విధంగా ఒక మామూలుచేశాడు.

“ప్రపంచశాంతికి దోహదం చేయాలనే ఉద్దేశ్యం అమెరికాకు, సోవియట్ రష్యాకు ఉన్నట్లుంటే, ప్రాచీన క, ఆర్థిక ప్రాబల్య స్థాపన కాంక్షలను, విధానాలను కట్టిపెట్టాలి. విశ్వ రాజ్యసమితి భద్రతామండలిలో చైనాకున్న సముచిత గౌరవ స్థానాన్ని సుస్థిరం చేయడం ఉభయ దేశాల (రష్యా, అమెరికా) మధ్య ఏర్పడిన వివిధ వివాద గ్రస్తమైన సమస్యలనూ ధృఢమృతంగా పరిష్కరించుకోవడానికి అవి చైనా సహాయాన్ని కోరాలి. శీతలయుద్ధం ఒకసారి ఇట్టి రాజీతుడినట్లుంటే, బహిరంగంగా సమితి సర్వసభ్య సమావేశాలలో కూడా అమెరికా, రష్యాలు సామరస్యాన్ని కనబరచడానికి వీలవుతుంది.”

ఆగ్రరాజ్యాల విభేదాలకు, అహముహవికలకు విశ్వరాజ్యసమితి క్రీడారంగాగా పరిణమించిన ఈనాటి పరిస్థితులలో ఒక్క ఆసియా ఖండం మాత్రమే ప్రపంచశాంతికి కృషి చేయాలనే తిరగబుద్ధి, దూరదృష్టి నీ శనబరుస్తున్నది.

తమ రాజనీతిజ్ఞతను, నవనాగరికతను చూపుకొని మురిసిపోయే పాశ్చాత్య శ్వేతజాతి ఈనాడు చైనా హితబోధను పెడచెవిపెట్టినా, మరొకనాటికైనా దాన్ని శిరసా వహించక తప్పదు. ప్రపంచశాంతికి ఈనాడు ఆసియా ఖండ హృదయం పరికించినంతగా, మరేదేశ హృదయం పరికించడం లేదు. అందుచేత ఏనాటికైనా ప్రపంచానికి ఆశాజ్యోతిని వెలిగించి శాంతిభిక్ష పెట్టగలిగింది ఒక్క ప్రాచ్య ఖండమే.

Flat Shape N. W. For Rs. 20/8/

Swiss made. Accurate Time keeper. Each guaranteed 3 years. Jewel fitted Flat 4 or 5 Jewels Chromium Case Rs. 20/- Small " Superior quality Rs. 25/- Rolled gold 10 yrs. gtd. Rs. 50/- 15 Jewels Chromium Superior Rs. 38/- 15 Jewels Rolled gold (10 yrs. gtd. Rs. 75/- RECT., TONNEAU OR CURVE SHAPE Bright Chromium Case Rs. 42/- Rolled Gold (10 yrs. gtd.) Rs. 60/- 15 Jewels Rolled gold Rs. 90/-

ALARM TIME PIECE Prices Rs. 18/-, 22/- Superior Rs. 25/- Postage extra. Free on order for any two

H. DAVID & CO. Post Box No. 11424, CALCUTTA.

స్టెలిక్

నవల

నారాయణభట్టు

శ్రీ నారి నరసింహ శాస్త్రి

రచ

వింధ్యవాసిని రాయబారము

చక్రకోట రాజకుమారి సంతకారము రాజేంద్ర దేవుని స్కంధావారమును సమీపించుచుండగా యువరాజు పటకుటిరము బయటనే యుండి సైనికుల నడకలు పరీక్షించుచు. నవనర మును తీరుపు లిచ్చుచుండెను. అతని పటకుటి రము ఉన్నతస్థలమున రణరంగములయొక్క కని పించునట్లుగా నుండెను. కోటలోనుండి రాయ బారము వచ్చినట్లు తెలియగనే దర్శన మిచ్చుట కనుమరించెను.

రాజపుత్రుల వీరపురుష వేషముతో ధీరముగా వచ్చి రాజేంద్రదేవునికి వందన ముగించి ప్రక్క నున్న నారాయణభట్టుకుగూడ వందన ముగ రించెను.

“శ్రీమహా కల్యాణప్రాప్తి రస్తు! దీర్ఘ జీవుఁగవీ భవ!” అని నారాయణభట్టు ఆమెను ఆశీర్వదించెను.

అది విని వింధ్యవాసిని తీవ్రదృక్పథంతో నారాయణభట్టునకు జూరెను గాని నారాయణభట్టు నిర్లక్ష్యముగా చిరనవ్వు నవ్వెను. యువరాజు కోక్కుతూ ములోచించి యా వచ్చి నది రాజపుత్రులయని యర్థముచేసికొనెను. ఆ పిమ్మట నామెపై యువరాజు కాదర మతి కయించెను.

“చక్రకోటప్రభువులు ధారావర్ష మహా రాజులు అనవసరము జననాశము పరిహరించుటకు సంతక రాయబారము పంపినారు” ఇట్టిని క్షుప్తముగా రాజపుత్రుల వచ్చిన పని నివేదించెను.

“మాకును జననవృత్తి మంగీకారము కాదు!” అని యువరాజు పలికెను.

“రాజపుత్రులు రాజపుత్రులను జూచునట్లు చూచెదమని మీరు వాగానను చేయుట యొక్కతే ధారావర్ష మహారాజు లించుచున్నారు!”

యువరాజు ముఖమున భ్రుకుటి భయంకర ముగా నుండెను. రాజపుత్రుల తాను చేసిన తప్పు తెలియక యొకింత జంకెను.

“జయశాలి వాగానములు చేయునా?” అని నారాయణభట్టు అందుకొనెను.

“నిజమే, కాని పరాజితులకు గూడ గౌరవ మునకు భంగములేని మృత్యువు వరించు మార్గములు తమ చేతిలోనే యుండునని తమ తెరు గరా, అమాత్యసింహా?” అని రాజపుత్రుల ప్రతిప్రశ్న వేసెను.

“అవును. కాని రాజపుత్రులను రాజపుత్రులు చూచునట్లు చూచుమని వాగానము చేయు మని రాజపుత్రులగులను కోరట యొక్కమని నీకు తెదలే ఉపదేశించినారా, తల్లీ!” అని నారాయణభట్టు పలికెను.

రాజపుత్రుల యొక్క తీరు ములోచించెను.

“శాలంబవాడిలో చోళ నైవేద్యములు దేవాలయములు ధ్వంసము చేసి బ్రాహ్మణుల హింసించి కన్యలనుగూడ చెరపట్టిన వని లోకప్రతితి మిరు వివేదా, మహాత్మా! తు మింపుడు మరియు యువరాజు—మరియు యువరాజు—బ్రహ్మ...” అర్థాంతలో రాజపుత్రుల విరమించెను.

“యువరాజురాజేంద్రదేవుడు ధనుర్విద్యా ప్రదర్శనములో బ్రహ్మసత్య చేసినాడని కూడ వింటివిగాదా, రాజపుత్ర! అతడు హత్య చేసిన బ్రాహ్మణుడను నేనే! ఇక శాలంబవాడిలో జరిగిన వాస్తవమేమో నీకు తెలియునా?” అనెను నారాయణభట్టు.

రాజపుత్రుల : “నెలవిండు!”

నారాయ : “అచ్చటి జైన బ్రాహ్మణులు వారి వసతులలో నెందరో యుద్ధభటులకు కన్యా వేషములతో గూడ నాశ్రయ మిచ్చిరి. ఆ వసతుల నుండియూ వారి దేవాలయముల నుండియూ కుంకలసైనికులు చోళ నైవేద్యములతో యుద్ధము చేసినారు.”

రాజపుత్రుల : “నా అజ్ఞానము తుమింపుడు!”

నారాయ : “వినను చోళ నైవేద్యములు తీవ్ర ప్రతాపులగు న్యాయంకి రాజులవి. ఇప్పుడిక్కడ చేరిరి : తిరిగిరాజుల కెంగీ చాళికి! మహారాజుల నైవేద్యములుగదా! అది శత్రుమండలము! ఇది సామంతమండలము!”

రాజపుత్రుల : “బండ్లు ఓడల వచ్చును. ఓడలు బండ్ల వచ్చును. వీర తుత్రియు లొక పక్షుడు సామంతులైనను మరొకపక్షుడు స్వతంత్రులగుదురు. అట్టి ప్రయత్నములు తుత్రియోచితములు కావని యువరాజులైన నందురా?”

యువరాజు రాజేంద్రదేవుడు కఠినముగా తల ప్రక్కకు త్రిప్పుకొని పెడమొగముతో నిట్లనెను.

“మా కల్లయినను బ్రాహ్మణసాంతుకుల మని షేరు వచ్చినది. మేము విద్యాభ్యాసము చేసినది కూడ తీవ్రప్రతాపులగు చోళరాజుల యాస్థాన పండితుల యొద్దనే!—భట్టారకులు సమాజముగా నవనీతమగుస్కంకుల గనుక మోమోట పడుచున్నారనునానైవేద్యముల కూడ కన్యాపారణము చేయు నిశ్చయము తోడనే వచ్చిన వని మేము దాపరికము చేయము. మా కాపురుషుల చంద్రాదిత్యదండనాథుడు పౌదయమున బాణసూతుడై చికిత్స నొందుచున్నాడు. దానికి ముందు రాజపుత్రుల యాతని వరించి నిర్వృతి చేప్పి తీరవలెను!”

“రాజపుత్రా, మీ మాటలు నా కర్ణమునకు లేదు.—బ్రాహ్మణోత్తములు మీరేని వివరింతురా?” అని రాజపుత్రుల ప్రశ్నించెను.

నారాయ : “ఎట్టి వాగానములు కోరకుండ మీ తండ్రి యువరాజుకు వశుడనటకు సిద్ధముగా నున్నచో నెట్టి చిక్కు లుండవని యువరాజు నుద్దేశము.”

రాజపుత్రుల : “మా పితృదేవు లందుకు సంసిద్ధులే. కాని కన్యాపారణము. దండనాథులను రాజపుత్రుల వరించుట అని యువరాజులు నెల విచ్చినది నాకు బోధపడలేదు!”

నారాయ : “అదా? ఏమన్నది? నీవు చంద్రాదిత్యదండనాథులను వివాహ మాడవలెను! నీ కది కోభనము!”

వింధ్యవాసిని ముఖము చిట్టించి విషయముగా నిట్లనెను:

“పితృదేవుల సర్వార్థా, మీకు వశులగుటకు సమ్మతించుటగాని నన్ను మీరు కోరిన దండనాథులకు వశపరచుటకుమాత్రము వారికి సంతకరస్వాతంత్ర్యము లేదని విన్నవించుకొన నిండు!”

నారాయ : “నీవు పితృవాక్యము పరిపాలించు వని యువరాజు తలంచెను. అది పారపాటించువా?”

రాజపుత్రుల : “పారపాటా కాదు కాని యావినయములో మాత్రము మా పితృదేవులు నాప్రతిజ్ఞ పాలింతురు!”

నారాయ : “ఆ ప్రతిజ్ఞ యెట్టిదో వి నవచ్చునా?”

రాజపుత్రుల : “సమాన కుల కిల సంపన్నులలో నన్ను ఖడ్గయుద్ధములో జయించినవానికి గాని న న్నొసంగుటకు వారు సమ్మతించరు.”

యువరాజు పెడమొగముతోడనే నిమ్మరసగా పలికెను :

“అది మాకును సమ్మతమే. వెంటనే నీవు దుర్గములోనికి బోయి దుర్గరక్షకుల నాయుధ విస్తరణము చేయ నాజ్ఞాపించి యట్లు చేయించి నచో యుద్ధవిరమణమునకు తరువు లిప్పించుము. నీ కట్టి వాగానమును జేయుట లేదు సుమా, ముందు!”

“మహాప్రసాద” మని వింధ్యవాసిని యువరాజునొద్ద నెలపునొంది కోటలోనికి వెదిలి పోయెను. అప్పుటికి తెల్లవారు చుండెను. ప్రాతర్జ్వలనములయొనలులు రాత్రి యెల్ల యుద్ధపరిశ్రమతో జాగరణము చేసిన యుద్ధయన్త్రములకు నొకింత సుఖ మిచ్చుచు మలయ సాగెను.

ఆ పిమ్మట నల్మకాలముననే దుర్గరక్షకుల యాయుధములు విస్తరించిరి. వేంగీ యువరాజు జల ప్రకారము ఆంధ్రపీఠము యుద్ధము చాలించి యా దుర్గము స్వాధీనము చేసికొనిరి. సూర్యోదయ మగునప్పటికి అన్ని రంగము లందును యుద్ధము ఆగిపోయెను. వేంగీ చాళుక్యుల వరాహ ధ్వజము దుర్గముపై నెగురుచు ముచ్చటకొలిపెను.

ఇన్ని నాళ్లును యుద్ధములో వేంగీ వీరలు చూతిన పరాక్రమము నిరవసరము. కాని యంతకంటెను విజయోత్సాహములో వారు చూపిన ఆత్మసంయమము ధర్మబుద్ధి శ్లాఘ్యతరముగా నుండెను. ఈ సమయమున మొదటి రెండు దినముల గాయపడినారనిన కరుణాకర తొండమానుడును జయగొండరునే నైవేద్యముల నడిపించిరి. వారికి గాయములే లేవు. ఈ రాత్రి యుద్ధప్రయత్నములు సమీపించుటగా జేయుటకే వారు గాయపడినారని వార్త ప్రచురించిరి. కాని యది యెరుగక నిజమని నమ్మిన భటులు “ఈ చోళదండనాథులకు బాణసూతికూడ వెంటనే మాను రాతునులా?” అనుకొని యాశ్చర్య పడిరి.

కోటను వశము చేసికొను కార్యములో వారు విక్రీలి యప్రమత్తులై యుండిరి. సూర్యోదయ మగునప్పటికి బహుసామ్రాజ్యముగా సురాభాండములు వీరపానమునకు పానశాలలకుచేరెను. ముందు కరుణాకరు డచ్చటి కేగి యా వచ్చిన సురయంతయు బారబోయించెను. యుద్ధవిరమణమైన పిమ్మట వీరపానము నిషేధము!

వేంగీసైనికులు దుర్గములోని యాయుధములు రాజధనమునంతయు స్వాధీన పరచుకొనిరి. అంతఃపురము చుట్టును భటులను కాపుంచి యంతఃపురమర్యాదలకు భంగము లేకుండ తమ

నైవేద్యములతో వచ్చిన వృద్ధకంచుకులను మందులను నియోగించి యంతఃపురంతర్యాగమంతయు స్వాధీనము చేసికొనిరి.

ఇక పాదుల ధన మాన ప్రాణముల కెట్టి పత్తును వాటిల్లలేదు. జయశ్రీ యా ధర్మసైనికులను కాంక్షింప జేసెనుగాని మదోన్మత్తుల జేయలేదు. వారి శిక్షణ మంత సునిశితమైనది.

ధారావర్షుని దండనాథులను సైనికులను అందరిని వేంగీ సైనికులును దండనాథులను నిరాయుధుల నొనర్చి తమ స్వాధీన మొనర్చుకొనిరి. కాని ధారావర్ష మహారాజును రాజపుత్రుల వింధ్యవాసిని మాత్రము నిరాయుధులు జేయలేదు. వారికి యువరాజు రాజేంద్రదేవులు మధ్యాహ్న సమయమున మహాసభలో దర్శన మిచ్చు రని నివేదించిరి.

ఆ మధ్యాహ్నమునకు పూర్వమే, ధారావర్ష మహారాజు అమూల్యములగు రత్నములును సువర్ణమును ధనరాసులును వస్తువాహనములును పరివారముచే పట్టించుకొని యువరాజుదర్శనము వింధ్యవాసిని వెంటరా బయలుదేరెను.

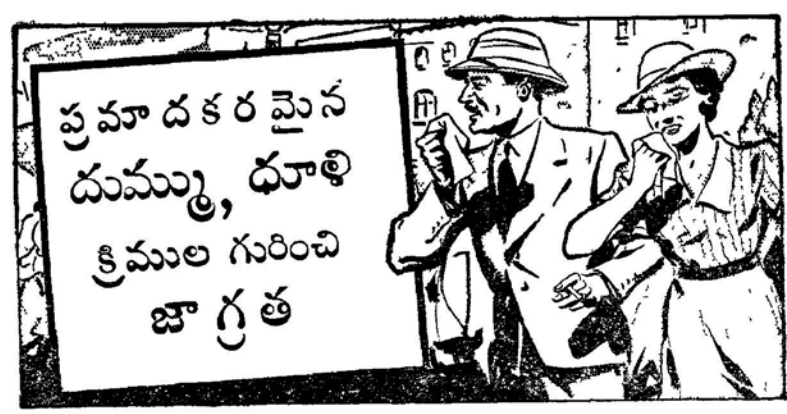
రచ

యువరాజురాజేంద్రదేవుని మహాసభ

ఆనాడు మధ్యాహ్నమేళకు సరిగా యువరాజురాజేంద్రదేవుడు పరాశుడును ధారావర్షునికి దర్శన మిచ్చుటకు నిండుకొలుపు దీరి యుండినాడు. అతని నమాత్యదండనాథపరివాములు పరివేష్టించి యుండినాడు. వ్యాఘ్రచర్యము పరచిన యున్నతాసమన రాజేంద్రదేవుడు పవేశించెను. అప్పుడాతడు దివ్యాంబరాభరణ భూషణుడై వీరవిలాసము ర్మయ ముపట్టెను. యువరాజు చిహ్నమును వక్షస్థానికంకిత యతని కంఠమున వ్రేలుచు మనోజ్ఞ మగు నతని దేహకౌంతిని దశగుణముగా ప్రబలించిపేజేయుచున్నది. యవనస్త్రీ లిరువురు విలాసముగా చామర గ్రాహిణులై పీచుచు నిలిచిరి. రోమక సేవకుడొకడు శ్వేతతపత్రమును వెనుక నిలిచి దృఢముగా పట్టి కదలక యతడా యతపత్రస్తంభ భాగము యనిపించుచుండెను.

యువరాజుకు పూజ్యమును దీక్షిణభాగమునకు వ్రాసరణముగల యుచ్చాసమున నారాయణభట్టు ఉపవిష్టు డయ్యెను. వా ముఖమున చంద్రాదిత్యదండనాథుడు గౌరవలాంఛనము లన్నియు ధరించి యున్నతాసమన నుండెను.

(22 వ పేజీ చూడుడు)

దుమ్ము, ధూళి క్రిముల గొంతుజబ్బులను కలుగజేస్తాయి. మీ ఊపిరితిత్తులకుగూడా హానికవచ్చు. నోటిలో కరుగుతూనే విషనివారక ఆహార గురికైన పెత్తు విలవ గల ఓషధి సారములను కలిగించి మీ శ్వాసతోగూడా లోనికిపోయి, క్రిములను నాశనంచేయును అని దగ్గులను ఆవును. మంటగలిగిన చర్మపు పొరలను శమనపరుచును. రక్తం ఒకచోట చేరిపోకుండా చేయును. బాధను తగ్గించును. శ్వాస నాళాలను, ఊపిరితిత్తులను అంటుగోల బారినండి కాపాడును. దగ్గులు, శైత్యం, జలుబు, ఇన్ ఫ్లుయెంజా, రొమ్ముపడికం, ఇంకా ఇతర రొమ్ము, ఊపిరితిత్తుల జబ్బుల చికిత్సకు, పెత్తు ప్రపంచఖ్యాతిగాంచినవి.

వెప్పుతీసికొనుము.

PEPS

విషనివారకమగు ఆహార గురికలు
ఎల్లప్పుడు దగ్గుల నుంచుకొనుము
మందుల వర్షం లందరికీ దగ్గుల వర్షం.

ఏజెంట్లు : మెసర్సు దాదా అండ్ కంపెనీ,
నైనియపునాయక్ బీడి, పి. టి. మద్రాసు.

శ్రీ సోమనాథాలయ పునరుద్ధారణము

శ్రీ కె. సచ్చిదానందమూర్తి

భారతీయ శతృత్వపు సమశతమాన ప్రదర్శనను వలన శ్రీమ, భారతీయ జనతయొక్క నిస్తుత్యాన్ని అగత్య సాహసమువలన శ్రీమ, అనివార్యమును వితిహాసిక ప్రతిచేతిశ్రీమ—శ్రీమ బహు భారత సామంతులను అంతరి సాభాగ్య వసరముల అగత్యను సందర్శించినది. ప్రతిచి నియంతల కుతిశిశారపోశిము కి కలిగినది. దౌర్భాగ్యంతమస్థిలు వశించి భాగ్య భానాదయ ముచున్నది.

విశ్వభారతీయ పూర్వవైభవ పునర్నిర్మాణ సమాహూతునకు జాతి కన్యబద్ధమైయున్న ఈ శుభమహారమున, ఉపప్రధానామత్యుడగు సర్దార్ పటేల్ శ్రీ సోమనాథాలయంపై పునరుద్ధారణముతోడ, ఏతరుద్ధమశిఖిసాపన చేయ దొడంగుట శాశ్వతము.

శ్రీ సోమనాథము మహేశ్వరుని ద్వాదశ జ్యోతిర్లింగములలో నొకటి 'సోమనాథ' సోమనాథంబు శ్రీ శంకరభగవత్పాదులకు శ్రీ సోమనాథుని ప్రపంచ సేవకులము.

“సోమనాథేశ్వరే విశేషేన మేఘ జ్యోతిర్మయం చంద్రకాంతం సమ, భక్తిప్రసాదాయ కృపావతీర్ణం తం సోమనాథం శరణం ప్రపద్యే.”

ధారానగరాధిపతియైన మహావిద్యానుదయ భోజనపురుష మహామూర్తి ఘట్టనముతో యుద్ధం చేసినట్లు కొన్ని ఇతిహాసగ్రంథములు వర్ణించినవి. భోజనపురుషుని కౌటై నుండలి వాడు; కాన ఘట్టననీ ఈ దేశమునకు వెయిమిండ్ల క్రితము వచ్చినాడని రూఢి యగుచున్నది. శ్రీ సోమనాథేశ్వరుని ఆలయమును విధ్వంసము చేసి అందలి అపార ధనమును అపహరించినది ఈ మహామూర్తి. అసంఖ్య జనులను చంపి, అర్చకుల ఆక్రందనములను అపహరించి, దేవాలయమును నేలపాలు చేసెను. తన చంద్రహాసముతో స్యయముగ మువ్వలిగమును బ్రద్దులు గొట్టెను. అందలి దానిమృత్యుకాయలంతటి అగణితమునకు రత్నములను, రంధ్రములు చేయబడిన మాణిక్యములను వైదూర్వములను సంచుల కెత్తించిగొనెను. లింగపు చెక్కలను ఘనీన పట్టణమునకు తీసుకొనిపోయి, మహావైభవశ్రీమైన మసీదును గట్టి దాని మెట్లుగా ఆ లింగపు యు క్కల ను చేయించెను. అత్యాశ్చర్య వైభవముతో రాణించు దేవాలయపు చందనద్వారముల నూడ జెక్కికొనిపోయి, తన, ఏ సీదనుకు చేయించెను. ఇటీవల బ్రిటిష్ వారి ప్రయత్నిమునకు, ఈచందన కవాలములు తిరిగి మన దేశమునకు తేటబడినవి. ప్రస్తుతము ఆగరామును మహాజాతి కట్టించిన ఎగ్రికోట (ఎగ్రికోట) యందు భద్రము చేయబడినది. శ్రీకాళహస్తి ప్రాంతము పరిపక్వమైనది. సహస్ర వర్షాంతము, అవి తిరిగి యథాధానమునకు గొనబోవలెనున్నవి.

శ్రీ సోమనాథాలయ మణికోట మన్న శ్రీ భారతదృశ్యపంచమం ఉత్తమస్థానము నలంకరించుచున్నాడు. నవలలను ప్రాముఖ్యము చేసి, ఇతిహాసకావ్యములకు ఈతడు స్థానము. భారతీయ విద్యానుదయమును నేపథ్యముగా అమరీంద్రుని పొందినాడు. గాంధీమహాత్మా శిష్యుడయ్యి, అనేక సమస్యలపై స్వతంత్ర శిష్యములు వెలిబుచ్చిన బుద్ధిశాలి. ప్రప్రథమున కొన్ని వ్యాసములను ప్రాసి, 1918 లో, సోమనాథాలయ పునర్నిర్మాణమునకై ప్రజలను ప్రోత్సహించ ప్రయత్నించినాడు.....ఇటులండ విక్రమ శివము 2004 న కాక్రీక శుక్లపాడ్యమినాడు గాంధీగిర్ తో కలిసి సర్దార్ పటేల్ ప్రభావత్రేత్రమునకు వచ్చుట తలపించినది. భార్యయు సోమనాథ మందరమున స్థలముననే జనులు ఆయనకు స్వాగత మిచ్చినారు. ఈ సందర్భముననే, సోమనాథాలయ పునర్నిర్మాణమున ఆయన ఘోషించినాడు. అదే అనువుగా “జయ సోమనాథ” యను జనారాము మన్న ముట్టినది.

* ఈ పట్టా విశ్వదు భావనగరముద్ద ధ్వంసావశిష్టముగ నున్నది.

మహాముగములందు ఈ రాజమే యుద్ధ నాదముగ మంకినది. మహామూర్తి యాద్యము పోయినపుడు హిందూసేవల అధరములపై శ్రీ శ్రీ మున్నిన ఈ అమరావతిము కె. యం. మునీ పూర్వము తంతులను స్పందింప జేసినది. తత్ఫలస్వరూపముగ నాతిడు “జయ సోమనాథ” యను పేరు పెట్టి యొక ఉప న్యాసమును రచించినాడు.

శ్రీ సోమనాథాలయము తో పాటు అనేక పవిత్ర స్థలములు సంబంధములై యున్నవి. కనవాసకాలముందు మహారాజును యధిష్ఠితుడు సోమనాథుని దర్శనార్థ మొచ్చి, ఆయన నారాధించి పోయెను. బహుశక్తులకు యాదవ, కృష్ణ, అంధక వంశముల మహాపాపము చేసి పారవ్రీక సంగ్రామ మొనర్చి కొనిన ప్రభావ త్రేత్రమిదియే. శ్రీశృష్టుకు పాంచకౌతిక కలెవరును త్యజించిన దివలునీ, నాటినుండి ఈ సామను దేహాత్మ్యమును చేరుతో ప్రసిద్ధి గాంచినది. గిరి నారి పర్వత రమణీయముల నున్న ఈ వనము పూర్వకాలమున అశోక, రుద్రమన, సమద్ర గుప్తు రాజధానిగ నుండెడిది. ఇంత నుండియే రెండవ శతాబ్దమున పాంధవ సుద్రదామును బయలు వెడలినది. ఆ దినములందు అసంఖ్యాకుల శివభక్తులు అనదినము శివుని అభిషేకము చేయుటకు సంగజలమును దెచ్చుచుండెడివార. సుప్రజాలు, వలభి * రాములు సోమనాథేశ్వరుని మహాభక్తితో గలయచుండెడివారు.

చిన్నపిల్లల విద్యావిధానం

శ్రీ డి. వి. సుబ్బారావు

దేశభక్తికి ప్రజాప్రభుత్వ మునకు దారిద్ర్యము, నిండు సాధ్యత చేస్తుంది యుద్ధదేశమున ప్రజాప్రభుత్వము జయప్రథముగా నుండేను. కావున పునర్నిర్మాణ కార్యక్రమమున మొట్టమొదటి అవార సమస్య రెండవ విద్యాసమస్య.

గోపన పునాదిల మెరి అవసరమో విద్యా విధానమునకు ప్రాథమిక విద్యాలయాలతో యవసరము. సాధారణముగ బిడ్డలయినయేల అక్షరాభ్యాసము చేయుట మన కీశాచారము. అంతకు పూర్వము బిడ్డకు విద్య ఉన్నదా? లేదా? ఉండాలెనా? లేదా? ఈయనము ప్రభావ తాదాపకుడు రూసో వివరించినాడు. విరుచందస్యములను బిడ్డ విద్యావిధానమున ప్రథమావసరము. అటువైని పండ్రెండు సంవత్సరముల వరకు విద్య ఉన్నా.

ప్రథమశిక్షణకు బిడ్డలకు శరీర పోషణము ముఖ్యము. మహాకావ్యముగా నుండెను. విద్యావిధానము లేకపోవుటకు, తల్లిదండ్రుల లోప, స్నేహితులలో ప్రశంస చల్లనమును పంచేంద్రయముల ద్వారా బిడ్డ సంపాదించెను. అప్పుడే భావ నిత్య గాతరి నేవుల బడుచు డున్న ఆరామయే అతని సామర్థ్యము. సర్వ సాధారణముగ నట్టి మనకాశము మాశ్చర్యముకె యుండెను. ఒక్క భావమే కాదు, బిడ్డయొక్క ఆభ్యాసములన్నియు నీ సమయము లట్టియే యుండును. ఈ దశకుండలి విద్యయే రెండవ శ్రీకు పునాదులను కనుక ప్రథమదశయందు దలిచుద్రులు—ముఖ్యముగా కల్పి—యే తగవహించిన బిడ్డ ఉత్త యభివృద్ధి నొంద గలదు

కాగిటి ప్రస్తుతకాలమున నీ ప్రథమదశయందే కిలిదండ్రులకు మిత్ర ప్రయోజనము తోడు ఉపాధ్యాయులు కూడ సందేహ సరికాస్త్రోత్రల యభిప్రాయము. కొన్ని దేశములు ‘ఇంటర్ గార్డెన్’ బడుల నెల కొల్పి యూపలహ నాద రించుచున్నవి. ఇందుల కధిక ధనవ్యయమును, హిందూదేశమునంటి బిడ్డలమున ఈ కథానవ

శ్రీ జానాగార్ ప్రాచీనకాలమున జీర్ణగుర్త మునబడుచుండెడిది. అచటి బ్రాహ్మణులందరు సోమనాథార్చకులుగనే యుండెడివారు. ఏవ శతాబ్దమున భద్రమూర్తిమలు వచ్చునప్పటికి, జీర్ణగుర్తము మహావైభవ మనుభవించుచుండెడిది. విశ్వవిద్యాలయములు జ్ఞాపరముల నగరము నకు శోభ ముచ్చుచుండెడిది. రెండవ నాగభట్టు, అతని కుమారుడగు మహారాజును గుర్త శిశ్యులకు పేరుతో విలసిలుచుండెడివారు. వారిరువురు జీర్ణగుర్తము నామించి, మహారాజును జీర్ణగుర్తాధికారితకు వివాహ ముండెను. 910 వ సంవత్సరమున ప్రభావపట్టణము ను జీర్ణ దేశమున కంతకు రాజధాని కావడమిది.

1025 లో మహమూద్ ఘజనీ వచ్చిరడెను. పరమారవంశపు భోజరాజు శతృత్వమున ఎంత మందియో హిందూరాజులు, సోమనాథార్చకులను వేరువేలు చేసి పురములు, ప్రాణములను ధనముగూడ లెక్కింపక మహమూద్ తో పోరాడిరి. కాని వారి ప్రయత్నములు విఫలములయ్యెను. ఆయన సేనాధ్యక్షులు.....తరువాత, భోజనపురుషు, భీమనరాయుడుకు కలిసి ఆలయ పునర్నిర్మాణము చేసెనని ఇతిహాస వేత్త లందుగు 1169 లో సిద్ధరాజు కుత్తెరభి కారీయల కుమారపాలుకు దీనిని నిర్మించె ననెయ్య, భీమనరాయుడును పండితయ్యునికి దాని నిర్మించె ననియు ప్రతీతి.

1299 లో అలొడ్డిక్ ఖిలజీలవ పరాజయము పొందకలూర్వము, కుర్చిపాదులను

జయించి మోడిసుడు చిరకాలము ఢిల్లీని ఏలినాడు. గుర్జరదేశపు ప్రసిద్ధకవి యగు నరసీ మెహతా, “వైష్ణవ జంతో తేనేకహియే” యను కీర్తనను రచించినది ఈ కాలముననే. గాంధీ మహాత్మునికి ఈ పాటయిన ఎంతయో శ్రీతి. దీనిని ఎంత ప్రశంసించినను అయినకు తనివీరదు. అలొడ్డిక్ కాలముననే జీర్ణగుర్తపు రాజ ఇస్లామును గ్రహించెను. సోమనాథాలయ దురదృష్ట ఆప్తమినికి ఆరంభమొంది నవాబులు కాసి కాలమున ఏత్రో పవిత్ర క్షేత్రము తన గౌరవమును నిష్కారితకపోయినది. ఇంత ఏలక కృష్ణభగవానుని విద్యాభ్యాసమున నిర్మింపబడిన ఆలయ పునర్నిర్మాణము, పరిహారము, సంప్రాక్షామమున వలదు నవాబులు కాసించిరి. అవతార పురుషుడైన యశోనాథుని సంస్కర్యములన పొసినమైన పుణ్యస్థలమున పూతలను, అక్షరలగునాడ అస్పందియమండ చేసినారు, మతాంధులైన జానాగార్ నవాబులు.

హిందూ సంస్కృతియొక్క ఈ దుర్దృశ నంతయు స్మరించి స్మరించి దందయాగానుడై, తన్నివారణమునకు, శ్రీ సోమనాథాలయ పునర్నిర్మాణమునకు హిందూజాతిని పురికొల్పి ప్రభువుడు, శ్రీ కె. గం. మనీ. బహుశః అత్రో ప్రోద్బలముననే సర్దార్ పటేల్ కూడ ఈ కార్యమును సులభుడైనాడు.

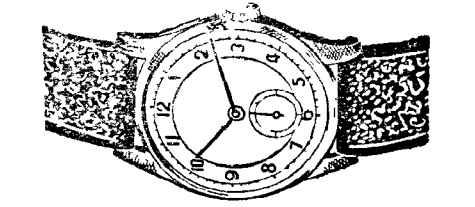
ఈ పవిత్రసమారంభమునజూచి సంకృప్తితో నూగకుండక, తమకు వచ్చెన తృణమునో, పణమునో శ్రీ సోమనాథుని కర్పించుట హిందువుల విధి. సోమనాథుని దివ్యజలపాటయిన జగ నున్న ఇందుచుట పురప్రతిష్ఠాపనముతో పాటు, అతీతకాలమునందునెడి భారతదేశ యశస్వినికొ పునర్విస్తాము జరగకుండునా?

మానస్సుమయినది. అంతియకాదు. విద్యాభ్యాసంతయు ప్రభుత్వమువారి ఆధిపత్యమున నుండవలెగాని, స్థానిక సంస్థలకు గాని, గ్రామ సంఘములకు గాని పెత్తనముండుట శ్రేయోదాయకము గాదు.

ఆధ్యాత్మిక కీర్తి వలన అహింసా మార్గమున స్వాతంత్ర్యము సంపాదించిన మహాత్మునియందే నాడు ప్రసిద్ధివిద్యార్థియు శేల కావడమిది ఈ ఆశయ మొదలవలె నన్న మతవిద్యకు తగు ప్రాధాన్యత నీయవలెను. అధునిక విద్యావిధాన విధాన రూసో చెప్పినట్లు శిశువు జన్మించినపుడు పరమపరిశుద్ధుడగు నందును. మానవు చేతులతో మలిన మునుచ్చుడగును. అనాత్మినిగాది యగును. ఆధ్యాత్మికచింతనకెంచును. అట్టిప్రమాదము నివారించ బాల్సివే తగిన సమయము. రాత్రిపైకంటె మైనముపై చిత్రించుట తేలికగాదా! విధిమతములయందలి యభేదమును సమరించిన బాలుడు

(18 వ పేజీ చూడుడు)

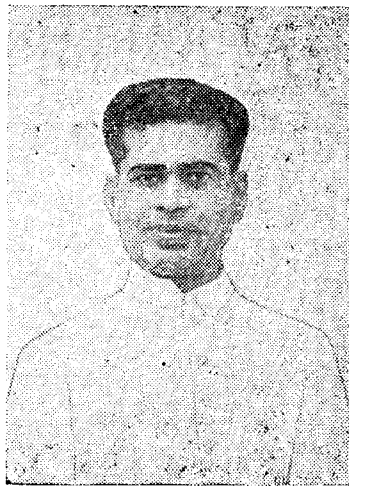
యుద్ధానికి పూర్వపు దరలకన్న తక్కువ

స్విస్ రకం. పరిగాత్రైమాపును. ప్రతీది 8 ఏళ్లు గ్యారంటీ. రాళ్లు అమర్చబడినది. గుండ్రం లేక చతురంక్రమియంకేసు రు. 20/-
.. .. మేలిరకం రు. 25/-
బల్ల పదపు ఆకారం క్రమియంకేసు రు. 30/-
.. .. మేలిరకం రు. 38/-
రోల్లగోల్డ్ (10 సం॥ గ్యారంటీ) రు. 55/-
రెక్టాంగ్యులర్, టాప, లేక వంపుగలది బ్రెట్ క్రమియం కేసు రు. 42/-
రోల్లగోల్డ్ (10 సం॥ గ్యారంటీ) రు. 60/-
15 రాళ్లు రోల్లగోల్డ్ రు. 90/-
రోల్లగోల్డ్ 15 రాళ్లు రు. 75/-
అలారం ట్రైంపీసు
ధర రు. 20/-, రు. 22/- మేలిరకం రు. 28/-
పోస్టేజీ, ప్యాకింగు రు. 0-12-0
UNIVERSAL WATCH Co., (A.P)
Post Box No. 11401, Calcutta 6.

ప్రభుత్వము, సాహిత్యపోషణ

గౌ. శ్రీ వి. గోపాలరెడ్డి

ఒక జాతియొక్క జీవము దాని సాహిత్యము. సాహిత్యముయొక్క పుష్టి, జౌన్నత్యము జాతికి వికాసము నిచ్చి, దాని ఆభ్యుదయము నకు తోడ్పడుచున్నది. జాతికి ఒక ప్రత్యేకత, ఒక విశిష్టత ఏదైనయన్న అది దాని సారస్వత మునందే జన్మించి, ఆ జాతికంతకు ఆపాదించి నదై యుండును. తరతరములుగా మేధావులగు కవులు, పండితులు, భావలోకమున గన్న స్వప్నములను, తలచిన ఊహలను శబ్దములలో చిత్రించగా అది సాహిత్యమైనది. సాహిత్యము దాని శివితముగా నుండునది కాదు. పుష్పసారథము మాడ్చి నలువైపుల క్రమ్మి ఆజాతినంతను ఆవేశపరచునది. కొండలలో పుట్టిన నదీ ప్రవాహము పోలే, దేశమంతయు ఆవరించి జనులకు నూతన చైతన్యము నొసగునది. అది తరుగులేని నిధి. ఆశ్రయమైన సంపద ఆ ప్రజకు, వారి అభిరుచులను ప్రతిబింబించుచు వారి ఆకాంక్షలకు పరమాధియై వెలయుచుండును.

ప్రజకు, సాహిత్యమునకు ఆ వివాహ సంబంధము. సాహిత్యము ప్రజను ఉత్తేజపరచుటనియుండును. ప్రజలు సాహిత్యమును శ్రద్ధాభక్తులతో ఆదరించవలసియుండును. ఒక మహా సామ్రాజ్యమునైనను వదలుకొనవచ్చును గాని, ఒకజాతి దాని పూర్వసాహిత్యమును విస్మరించరాదు. కని పెంచిన తల్లివంటిది సాహిత్యము. తల్లి పరువే బిడ్డలది.

భారతదేశములో సాహిత్యము తొలత తపోవనములలో, జ్ఞానసంపన్నులగు మునీశ్వరుల కనుచూపులక్రింద పుట్టి పెరిగినది. తిర్యగ్రామ్యభవనములలో, చక్రవర్తుల ఉదార ఆదరణమును ఆశ్రయించినది. రాజరాజనరేంద్రుడు మనుమసిద్ధి, కృష్ణరాయలు, వీరభద్రారెడ్డి, నరసభూపాలుడు తెలుగు కవులను ఆదరించిన సాహిత్యప్రియులగు ప్రభువులు, ప్రజలను నుంజించి పరిపాలించుట మాత్రమే గాక, కవుల పోషించి, గౌరవించి సాహిత్యమునకు పట్టు గొమ్మయై నిలచిరి వారు.

విదేశీయ పరిపాలనలో అన్నిటివలెనీ, సాహిత్యమునకు ఆదరణ కరవాయెను. రాజభాషకి నిలువపెచ్చి, దేశభాషలు అంటరానివిగ దూరముగ నుంచబడెను. ప్రభుత్వ వ్యవహారములకేగాక, వ్యాయాసములలో, శాసనసభలలో, పాఠశాలలలో సహితము ఆంగ్లభాషకే ఎక్కువ ప్రాధాన్యత నొసగబడెను. వైజ్ఞానిక గ్రంథములన్నియు పరభాషలోనే రచింపబడినవి. పరభాషలోనే పఠింపబడినవి. ప్రముఖ కారాపత్రికలును, ఆ భాష లోనే వెలువడుచు, అనుదినము వాటిని చదువుచుండుటచే ప్రజలకు పరభాషయే పరిపాటియాయెను. క్రమేణ మతృభాషకే మనము పరాయణులమైతిమి. "తెలుగున ఉపన్యసించలేను. తెలుగున సరిగా వ్రాయలేను" అను నంతవరకు మన పెద్దలు పడిపోయిరి. దేశము తన్నుతానే మరచుచున్నదా అనునంతటి వైపరీత్యమునకు క్రంగిపోతిమి.

కాని గ్రహణము కావ్యతము కాదు. విడుపు తెంటనే వచ్చుచున్నది. జాతీయజీవితమును మరుగుపరచిన పరిపాలన కలకాలము దేశమున కాపురము చేయజాలదు. రాజకీయచైతన్యము స్వతంత్రతృప్తి, స్వదేశీవస్తు అభిమానములు మొలకలెత్తి ప్రజలను అపూర్వముగ ఉత్సాహ ఉద్రేకములతో, త్యాగబుద్ధితో ఊపివేసినవి జనుల దృష్టియు దేశభాషలవైపు మరలినది. ప్రాచ్య, పాశ్చాత్య సంస్కృతుల సమ్మేళనతో, ఒక నూత్నవికాసముతో తలలెత్తినవి, దేశభాషలు. క్రొత్తసంధాల లోక్కసాగి మన నవకవులు. కేవలము ప్రబంధకైలలోనే గాక నూతన ధోరణుల అవలంబించిరి. వచనమునకు, సాహిత్యములో స్థాన మొగి, జనసామాన్యమునకు అందుబాటులో భాషను, సాహిత్యమును కొనితెచ్చిరి. సరళమగు వాడుక భాషయే కవులకు, పండితులకు ఆశ్రయమైనది. సంఘమును చిక్కపరచుచున్న సమస్యలను

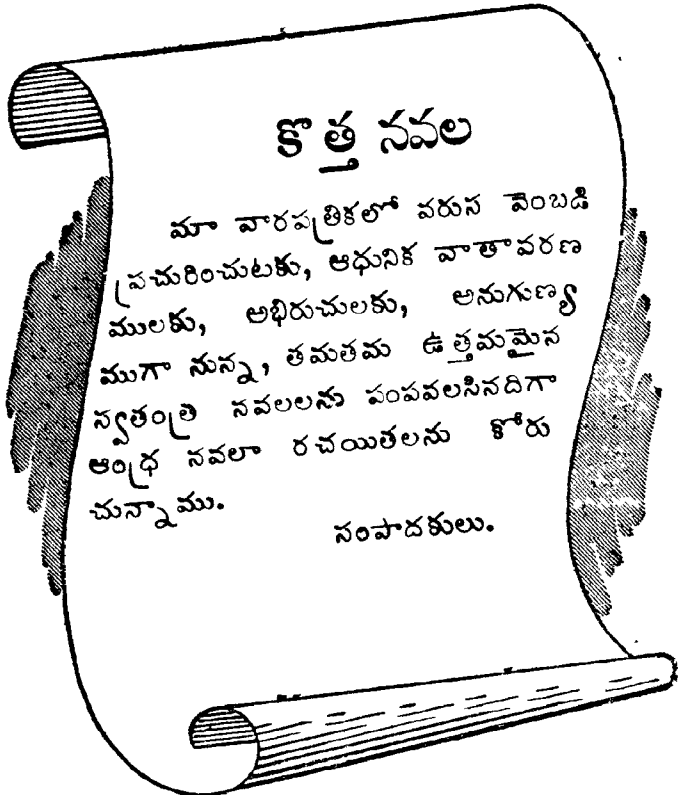
నాటకములద్వారా, నవలలు, వ్యాసములద్వారా చర్చించునాగిరి.

ఇంతలో స్వప్నమాత్రముగ నుండిన స్వరాజ్యము మనకు లభించెను. దీనితో ప్రభుత్వ బాధ్యత పూర్తిగా ప్రజానాయకులపై బడెను. పరభాషకు పూర్వమున్న వైభవము, ప్రతిభ ఉండజాలదని అందరూ గ్రహించిరి. దేశభాషలలోనే సమస్తము నిర్వహింపబడవలెనను చైతన్యము కలుగుచున్నది. మన దృష్టి, మన వైఖరి యిందుకు అనుగుణముగ మారిపోవలసియున్నది. ప్రజాదరణతో మన భాషలు కళ కళలాడవలసిన కాలము వచ్చుచున్నది—కాదు, వచ్చివేసికది.

ఇప్పటివరకు ప్రజలకు ప్రభుత్వమునకు ఎక్కువ సంబంధము లేకుండినది. స్వరాజ్య సావనతో ఇకముందు అట్టి వ్యత్యాసమునకు తావులేదు. ప్రజలకు అభిరుచియైన అన్ని విషయములలో ప్రభుత్వము సాయపడి శ్రద్ధ వహించవలసి యుండును. ప్రాథమిక విద్యమొదలు విశ్వవిద్యాలయమువరకు నూతన దేశీయవాతావరణమునకు అనుగుణముగ మన విద్యాబోధనను మార్చవలెను. మన యువకులను దేశసంరక్షణ కార్యక్రమములో తర్ఫీదు చేసి ఆ బాధ్యతకు

ప్రభుత్వములు తోడ్పడవలెను. మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయమువారు, తమిళనిఘంటువును ఎంతో ద్రవ్యము హెచ్చించి తయారుచేయించిరి. అందుకు ప్రభుత్వమును ధనసహాయము ఉదారముగ చేసెను. ప్రస్తుతము మళయాళము నిఘంటువును, తిరువాన్కూరు విశ్వవిద్యాలయమువారు పూనుకొని పనిచేయించుచున్నారు. అందుకు మద్రాసు ప్రభుత్వము కొద్దిగ ధనసహాయము చేయుచున్నది. తెలుగునకు సంబంధించినంత వరకు, ప్రభుత్వ సహాయములేకనే శ్రీ పితాపుర మహారాజావారి నూర్యరాయాంధ్ర నిఘంటువు మొదలైన యత్నములు వెలసినందులకు మనము సంతసించుచున్నాము.

ప్రాచీనగ్రంథము లింకను, కొన్ని తాళపత్రములలోనే యుండి జనసామాన్యమునకు అందుబాటులో లేకున్నవి. అవి శిథిలము కాకుండ జాగ్రత్తపరచుటయు, వాటిని వ్రాయించి, ముద్రింపించుటకు తగిన సన్నాహమును విశ్వవిద్యాలయములు, ప్రభుత్వమువారు చేయవలసియున్నది. మద్రాసు ప్రభుత్వము వారు, ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయమువారు, కొంత పని జరిపించుచున్నందులకు సంతసము. వారి

వారు పూనుకొననట్లు చేయవలెను. దీనికి తగిన దేశభక్తిప్రపూరితముగ సారస్వతమును సంసిద్ధపరచుటకు ప్రోత్సాహమివ్వవలెను. దేశభాషలలోనే సంపూర్ణముగ విద్యాబోధన జరుపుటకు చరిత్ర, అర్థశాస్త్రము, ఫిసిక్స్, కెమిస్ట్రీ, ఇంజనీరింగ్, వైద్యశాస్త్రము మన భాషలలో శీర్ష రుపవలయునన్న ఎన్నో నూతన గ్రంథములను దేశభాషలలో వ్రాయించవలసిన బాధ్యత మన విశ్వవిద్యాలయముల మీదను, మన ప్రభుత్వముల మీదను ఉన్నదనుట వేరగ చెప్పనక్కరలేదు. దీనికివంటిమంది పండితులు, శాస్త్రవేత్తలు కావలయునో చెప్పవలెను.

గ్రంథాలయములకు ధనసహాయముచేసి, వివిధ గ్రామసీమల గ్రంథాలయముల నెలకొల్పుటకు ప్రోత్సహించి, తద్వారా సాహిత్యప్రచారమునకు ప్రభుత్వము తోడ్పడవలయును.

సమగ్రముగ నిఘంటువులు, విజ్ఞానసర్వస్వములు—ఎన్సైక్లోపీడియా ఏ భాష కైనను అత్యవసరము. భాషాప్రమాణము నిర్వహింపబడుతున్న ఏ పదమును ఏ అర్థమున వినియోగించుచున్నారో తెలియకున్న సాహిత్యములో ఆరాచక మేర్పడును. తీరములులేని సదీప్రవాహమువలె, భాష చెల్లాచెదురయిపోవును. ఒక ప్రమాణము, ఒక సాంప్రదాయము ఏర్పడవలెనన్న, నిఘంటువులు, వ్యాకరణములు అవసరము. అట్టివి రచించుటకు విశ్వవిద్యాలయములు,

మహాఘ్నలు తంజావూరు మాన్యుస్క్రిప్ట్స్ లైబ్రరీలో నేడు పనిచేయుచున్నారు.

మద్రాసు ప్రభుత్వము యిటీవల నిశ్చయించిన ప్రణాళికను గూర్చి ఉద్ఘోషించుట అవసరమని తలచుచున్నాను. ఇతర దేశములలో 'పొయెట్ లారియెట్స్'ను ప్రభుత్వములు నిర్ణయించుచున్నవి. మనదేశములో ఆస్థానకవులను పదము ప్రచలితమైయున్నది. కవి సన్మానము, పండిత సత్కారము సహజముగ అనధికార సంస్థల ద్వారానే జరుగవలసియున్నది. ఈ నూతన స్వరాజ్యవాతావరణములో ప్రజా ప్రభుత్వములు కూడ అట్టి సత్కారముహోత్సవములలో పాల్గొనవలసిన బాధ తలకలదు. మన మహాకవులను, మన ప్రభుత్వములు సత్కరించుట న్యాయముగను, సహజముగను ఉన్నది. ఒక మహాకవిని విదు సంవత్సరముల కాలమునకు నిర్ణయించి, వారికి గౌరవపురస్కారముగ సంవత్సరమునకు వెయ్యి రూపాయలు యిచ్చుటకు మద్రాసు ప్రభుత్వము నిశ్చయించినది. ఇట్టి సత్కారము మన రాజధానిలోని 4 భాషా కవులకు మాత్రమేగాక, మాతృభాషలకు మాతృభాషయైన సంస్కృత భాషలోని పండితులను, కవులను కూడ సత్కరింతురు. విదు సంవత్సరముల కొకతూరి నిర్ణయము జరుగుచుండును. పేరొలగమున సత్కరించి, బిరుదప్రదానము చేయదురు. మొత్తము

స్వల్పమైనను, సత్కారము స్వల్పముగ నుండదని ఆశించుచున్నాము.

మరియు (1) పద్యములు, గేయములు, (2) వచనము, (3) కథలు, (4) నవలలు, నాటకములు (5) పరిశోధన, (6) విజ్ఞానశాస్త్రములు, (7) చరిత్ర, అర్థశాస్త్రము, రాజకీయ శాస్త్రము (8) గణితము, (9) గణితము, ఖగోళము, (10) బాలసాహిత్యము, (11) బోధనా పద్ధతులు, వేదాంతము, (12) వైద్యశాస్త్రము మున్నగు విషయములలో రచింపబడిన ఉత్తమ గ్రంథములకు ఆరింటికి 500 రూపాయల చొప్పున బహూకరించుటకును నిశ్చయించిరి. క్రొత్త, క్రొత్త గ్రంథములు యీ విషయములలో వెలువడుటకు యిదికొంత ప్రోత్సాహ కరముగ నుండునని తలచుచున్నాము.

'ఎన్సైక్లోపీడియా బ్రిటానికా'ను పోలినవిజ్ఞాన సర్వస్వము మన భాషలలో లేకుండుట చాల శోచనీయము. మరాఠీ, గుజరాతీ, హిందీ, బెంగాలీలలో ఈ కార్యమును చాలా కాలము క్రితమే పూర్తిచేసి, పది సంపుటములలో ప్రచురించి, సారస్వతమునకు ఎంతో సేవచేసిరి. దక్షిణాది భాషలలో ఈ పని పూర్తి కావలసి యున్నది. దాదాపు 80 సంవత్సరముల క్రితమే దీని ఆవశ్యకతను గుర్తించి శ్రీ కొమరాజు లక్ష్మణరావుగారు, ఈ కార్యక్రమమునకు పూనుకొనుటయు, శ్రీ దేశ్భారత శాగ్వేరరావుగారు దీనికి సాయపడుటయు ఆంధ్రులకు విజ్ఞతమే. వారు తలపెట్టిన మహత్తర కార్యము, నేటిదనుక పూర్తి కాకుండుట మనదౌర్భాగ్యము. దీనిని తయారుచేయించుటకు, ముద్రింపించుటకు దాదాపు 15 లక్షలరూపాయల కావలసియుండునని అంచనా వేయబడుచున్నది. అనేకమంది విద్వాంసులు 6, 7 సంవత్సరములు పనిచేసినకాని ఇది నెరవేరుకార్యము కాదు. దీనికై యిటీవలనే 'తెలుగుభాషాసమితి' అనుపేరుతో ఒక సంఘము చెన్ననగరములో స్థాపింపబడి, రిజిస్టరు కూడ చేయబడినది. తిరుపతి దేవస్థాన కమిటీవారు దీనికై 25 వేల రూపాయల చొప్పున 5 సంవత్సరములు యిచ్చుటకు నిశ్చయించి ఆంధ్రుల ధన్యవాదములకు పాత్రమైరి. భాషాప్రియులు, తదితరులు దీనికి తగిన సహాయము ప్రోత్సాహమునుచ్చెదరని ఆశించుచున్నాము. కాని యిది కేవలము అనధికారాలద్వారానే జరుగునదికాదు. దీనికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వము, కేంద్రప్రభుత్వము ఉచిత రీతిని ఆర్థికసహాయము చేసినకాని నెరవేరుకార్యముకాదు. దీని విషయమైకూడ రాష్ట్ర ప్రభుత్వము ఉదారముగ సాంవత్సరిక విరాళముల నిచ్చుటకు ముందంజ వేయవలసియుండునని విన్నవించుచున్నాను.

ఈ నిరంతర భాషాప్రసంగి నిర్విఘ్నముగ ప్రవహించుటకు తెలుగువారమును అందరమును దీక్షవహించి, భాషాసేవచేసి మన పురోగమనమునకు తోడ్పడగల మని ఆశించుచున్నాను.

(ఆలిండియా రేడియో ఉపన్యాసం నుండి)

వివాహము - స్త్రీపురుషులు

శ్రీ వావిలాల సోమయాజులు

వ్యాయతః వివాహం లేకుండానే స్త్రీ పురుషులు ఇద్దరూ, అన్యోన్యం ప్రేమించుకొని సుఖంగా కాపురం చెయ్యవచ్చును. సంఘానికి గానీ, ప్రభుత్వానికి గానీ వారి ప్రణయ విధానంలో ఎటువంటి జోక్యమూ ఉండనవసరం లేదు.

అయితే ఆ స్త్రీ పురుషు లిద్దరూ ఒక సంఘంలో నివసిస్తున్నారని కాబట్టి, ఒక ప్రభుత్వానికి లొంగి ఉన్నారని కాబట్టి, వారికి సంఘానికి వారికి ప్రభుత్వానికి కొంత సంబంధం ఉన్నది. అందువల్ల ప్రణయ విధానంలో స్త్రీ పురుషు లిద్దరూ వ్యక్తిగతమైన వారి స్వేచ్ఛను సంఘంకోసం కొంతగా అరికట్టుకొని ఆచారంగా వచ్చింది. ఈ సంఘ నియమాలు వైవాహికవిధానంలోనూ ప్రణయవిధానంలోనూ నాగరక అనాగరక సంఘాలు రెండూ చేస్తున్నవి.

వివాహనియమా లంటూ లేని దేశంగానీ, జాతిగానీ లేదు. అన్ని వేళ్లా అడవి జంతువులను వేటాడిపట్ట బోసుకునే ఆటవికులలోనూ ఈ నియమాలున్నవి. పశుపాలనం వృత్తిగా పెట్టుకొని దేశేంద్రములుగా జీవించే జాతుల్లోకూడ ఈ నియమాలున్నవి పట్టణాలలో నిరంతరము యంత్రకర్మాగారాలలో నివసించే పారిశ్రామిక జీవులకూ ఈ నియమాలున్నవి. మానవుడు ఎటువంటి అనాగరక స్థితిలోనూ నియమరహితమైన కామప్రవృత్తి (Sexual Promiscuity) తో వ్యవహరించాడని చెప్పటానికి అవకాశంలేదు. అంతేకాకుండా ఏకాలంలోనూ, ఏజాతిలోనూ కామశక్తు (Sexual appetite) ఇష్టము వచ్చినట్లు తీర్చుకునే అవకాశము ఏనాడూ మానవుడు తొందరలేదని నిరూపణ చేసి చెప్పవచ్చును.

కామత్వ ప్రేమకొసం ప్రతిజాతీ ఏర్పరుచుకున్న నియమాలకు ఆధార మేమిటి? సంసార మనేది, సంఘానికి పునాది. అందువల్ల ఈ నియమాలు కూడా సంసారాన్ని ఆధారం చేసుకుని, ఏతడ్రక్షాకార్యంగా వానావిధాలైన మార్పులను పొందుతూ వచ్చిన వని చెప్పటంలో అసంబంధత అబద్ధమా ఉండటానికి అవకాశం లేదు.

కామానికి గానీ, కామశాస్త్రానికి (Sexual Science) గానీ, సంబంధించిన నియమాలు అన్ని జాతుల్లోనూ ఒకరికిగా ఉండవని చెప్పటానికి అవకాశంలేదు. కానీ-ప్రతిజాతి ఒక విషయాన్ని అంగీకరిస్తుంది. ఏ జాతిలోనూ ఆత్మబంధప్రణయము (Incest) కనుపించదు. తండ్రికి కుమార్తెలకు, తల్లికి కుమార్తెలకు, స్వీయరైన అన్నచెల్లెళ్లకు, అక్కలమ్మకూ, కామ సంబంధం ఏజాతీ అంగీకరించదు.

ప్రాచీన కాలంలో ఈజిప్టు, పెర్షియా దేశాలలోని రాజవంశాలలో ఇటువంటి ఆత్మబంధం ప్రణయ మున్నట్లు చరిత్రలవల్ల గోచరిస్తున్నది. వారు దేవాంశసంభూతులు కావటంచేత తామస్వ ప్రజలకు వారితో వైవాహికసంబంధం, తమ్ములంగా కామసంబంధం ఉండటానికి వారు అంగీకరించకపోవటంవల్ల ఇది ఏర్పడి ఉంటుంది. అయితే-ఆ దేశాలలోనూ ఆ ఆ కాలంలో, సామాన్య ప్రజలలో ఇటువంటి ఆచారం కనుపించదు.

ఆత్మబంధం ప్రణయ రహితత-అనేది ఒక కామనియమము (వైవాహిక నియమము) అని అర్థమైనది. దీనికి కారణ మేమిటి? జాతి కే ఆధారభూతమైన సంసారం (Family) విచ్ఛిత్తి పొందకుండా ఉండటమే నని మనము ఊహించవచ్చును.

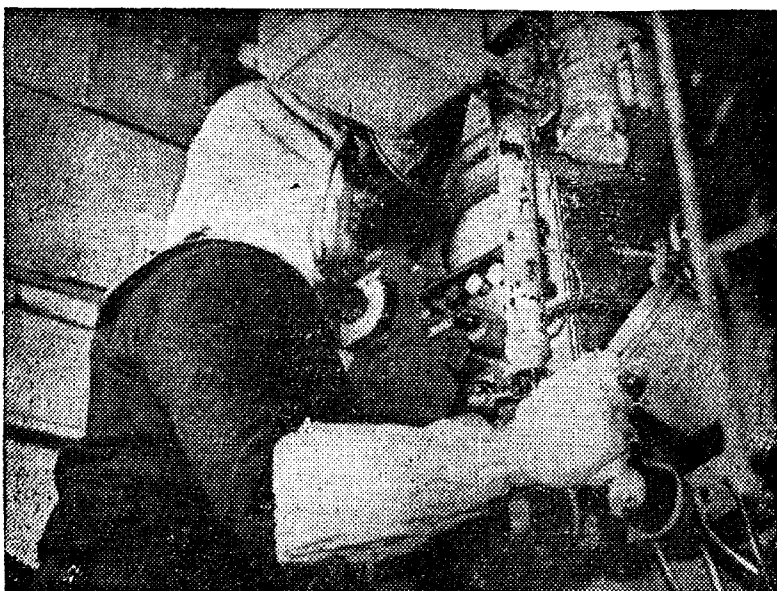
స్వీయబంధప్రణయములంగా సంసారాల్లో నానారకాలైన మానసిక ఆశేదనలు కలిగి కుటుంబానికి ప్రమాదం తీసుకోవచ్చే స్థితి ఏర్పడవచ్చు. అందువల్ల కుటుంబేతరమైన వివాహ విధానం అమలులోకి వచ్చిఉంటుందని శాస్త్రజ్ఞులు ఊహిస్తూ ఉన్నారు.

జంతువులకు సంతానం కలిగితే వాటిని పోషించే భారం విశేషంగా తల్లిదండ్రులమీద ఉండదు. గుంపులో చేరి వాటి అహారాన్ని అత

తెచ్చుకుంటూ ఉంటుంది. సంతాన విషయంలో మానవజాతి అలా బాధ్యతారహితంగా ఉండే అవకాశం లేదు. మానవ సంతానానికి స్వతంత్ర జీవనం చేసే శక్తి వచ్చి సాంఘికంగా స్వతంత్ర తన పొందే స్థితి ఏర్పడటానికి ఎంతోకాలం పడుతుంది. అటువంటి స్థితి రావటానికి తల్లిదండ్రులు ఎంతో శ్రమించవలసి ఉంటుంది.

వైవాహికబంధం (Social Contract) అందు వలననే వారిరువురికీ ఆత్మకరపరమైంది. 'సంతాన రక్షణమే' ఈ వైవాహికబంధానికి ప్రధాన కారణ మంటే తప్పు లేదు.

ఈ వైవాహికబంధం కేవలమూ కామా ద్వేగము (Sexual Passion) మీద ఏర్పడ వారయడకంటే 'సంతానప్రాప్తి - రక్షణ'ల మీద ఆసక్తి ఉన్నవారియడ ఏర్పడేది గుర్తి రంగా ఉంటుందని శాస్త్రజ్ఞులు అభిప్రాయ పడుతూ ఉన్నారు. అందుమూలంగానే సంతానంకోసమని ఏర్పరుచుకున్న వైవాహిక స్త్రీ పురుష సంబంధాన్ని సంఘమూ, మతమూ ఆమోదించుట జరుగుతున్నది. అందువల్ల 'వివాహం' అనే విధానము స్త్రీ పురుషుల కామత్వప్రేమకొసం ఏర్పడ సంస్థ కాదు; 'సత్సంతానప్రాప్తి, పోషణ, రక్షణ'ల కేంద్ర సంస్థ' అనటం సమంజసం.

బ్రిటిష్ యుద్ధనాకమీద, రేడార్ యంత్రాల సహాయంతో దృశ్యం. రేడార్ కనిపెట్టటంతో ద్వితీయ ప్రపంచ సంగ్రామ స్వరూపం మారిపోయింది. మర భుపాలులనుంచి బాంబరు విమానాలనాకా అన్నిటికీ రేడార్ యంత్ర సహాయం కలిగి, శత్రు సావరాలను కనిపెట్టి గురిచూచేందుకు, అసమానమైన అవకాశం కల్గింది. బ్రిటిష్ యుద్ధనాకమీద రేడార్ యంత్రంవల్ల, శత్రుసావరాలను కనిపెట్టి తమ బలాల్ను పయోగించేందుకు యంత్రాన్ని ఉపయోగిస్తున్న దృశ్యం

కానీ-కాలం మారిపోయింది. వివాహం కేవలమూ సంతానంకోసమని అంగీకరిస్తే నేటి ప్రపంచ రాజకీయ పరిణామస్థితిలో వివాహమే అనవసర మనిపిస్తుంది. స్వేచ్ఛాప్రణయాన్ని అనుసరించి కలిగిన సంతానాన్ని ప్రభుత్వానికి (State) ఒప్పజెప్పితే సరిపోదా అనే ప్రశ్న ఉదయిస్తుంది.

ఈ సిద్ధాంతాన్ని గురించి సమర్థించినవారు కూడా లేకపోలేదు. ప్రభుత్వం ఆధునిక కాలంలో, అనాదికాలంలో తండ్రి వహించిన, అనేక బాధ్యతలను వహిస్తూ ఉన్నది. అదే రీతిగా తల్లి భారాన్నికూడా నేటి ప్రభుత్వం వహించవలసి ఉంటుందని వీరి అభిప్రాయము. అంటే సంతానరక్షణ విషయం వ్యక్తిపరం కాకుండా ప్రభుత్వపరము కావలె నని వీరి భావము.

ఈ విధంగా వాదించేవారు ఒక ప్రధాన విషయాన్ని మరిచిపోయినా రని అనవలసి వస్తుంది. తల్లిదండ్రులు బిడ్డలకు ఆహారమూ, కట్టుబడ్డ, ఉండటానికి మంచి ఇల్లూ ఉండటం తో తృప్తి పడరు, పదిలేరు. ఇవన్నీ ఇవ్వ కలిగినవా కుంటారు. లేని వాళ్లూ బారు. కానీ అనురాగంతో చూచుకొని తల్లిదండ్రులు అరుదు. ప్రభుత్వంకంటే ఒకొక్కప్పుడు విద్యావిహీనులైన తల్లి దండ్రు లుండ

వచ్చును. అటువంటి సందర్భంలో సంతానాన్ని ప్రభుత్వపరం చెయ్యవలసిందని వారిని కాపన మూలంగా బలాత్కరించటము ఎంత ఘోరంగా ఉంటుందో, వారికి అటువంటి ప్రభుత్వవిధానం మానసికంగా ఎంత బాధ కలిగిస్తుందో ఆలోచించ వలసి ఉంటుంది.

'వివాహ సంస్థ' అనాదికాలం నుంచీ లేదని గానీ, నాగరకత అభివృద్ధి పొందుతూ ఉన్న కొద్దీ మానవుడు కృత్రిమ రూపం తో దీన్ని కల్పించు కున్నాడని గానీ భావించటానికి అవకాశం లేదు. అంటే ఏనాడో మానవసంఘం ఏర్పాటు చేసుకున్న వివాహ సంస్థకు మార్పు రాదని అనుకోటానికి వీలులేదు.

ఏ ధర్మంగానీ, ఏ సంస్థగానీ నిలవవలెనంటే కాలంతోపాటు మార్పు పొంది తీరవలసిందే. మానవుడు వివాహం కోసం పుట్టలేదు. వివాహమే మానవుడి కోసం పుట్టింది-అన్న విషయం కూడా మరచి పోకూడదు.

వెనుకటి జీవన విధానం మారి పోతున్నది. అన్ని దేశాలూ క్రమ క్రమంగా పారిశ్రామిక దేశాలుగా మార్పు పొందుతున్నవి. అందుమూలముగా జీవనము భారమై పోతున్నది. యువకులూ, యువకులూ ఈ వివాహ భారాన్ని నెత్తిమీది కెత్తుకోటానికి జంతుకూ ఉన్నారు. యుక్త వయస్కులై స్వశక్తి మీద సంసారం

పూర్వకాలంలో లేవు. జనసామాన్యానికి ఆనాడు అందుబాటులో కూడా లేవు.

వివాహమంటే సంతానరక్షణకోసమూ శ్రేయస్సుకోసమూ భార్యాభర్త లిద్దరూ ఏర్పరుచుకునే బంధమని వేసుక చెప్పి ఉన్నాము.

అటువంటి సందర్భంలో పిల్లలు లేనప్పుడూ అనవసరమైనప్పుడూ, వివాహంతో సంబంధం లేదుకదా? అనే ప్రశ్న ఉదయిస్తుంది; దానిని అనుసరించి ఆస్తితిలో వివాహంతో పనిలేదు. దానిని పాటించవనవసరంలేదు; మానవులకు కామము కారీరిక నైజ గుణము (Biological Necessity) అని వాదించవచ్చును. ఈ వాదం నూలబృష్టికి సమంజసమైనది అనికూడా అంగీకరించవచ్చును. తర్కశాస్త్రానుసారంగా పశ్చిమీశ్చ ఇంతకంటే నీచాతి నీచమైనవాదం మరొక టుండవలసి వ్యక్తమౌతుంది.

వివాహధర్మానికి వ్యతిరేకమైన స్త్రీపురుష సంబంధాన్ని అంగీకరించిన కొద్దీ వివాహ సంస్థకు బిల్లు తరులుతుంది. తమ్ములంగా సంఘ శక్తి, స్థిమితత పవిత్రత రూపు మాసి పోతవి. వైవాహిక నీతి నియమాలు ఎటువంటి వైవావాటికి భిన్నంగా కనుపించే కామోపభోగాన్ని ప్రతిజాతీ, ప్రతిసంఘమూ అనాది కాలంనుంచీ నిరసిస్తూ వస్తున్నది.

నేటి నాగరకతాసభ్యతలో స్త్రీపురుష సంబంధాన్ని మరింత క్లిష్టం చేస్తూ ఉన్నది స్త్రీల సమాన ప్రతిపత్తి, వారి సంతృప్త స్వేచ్ఛ. వెనుకటి కాలంలో స్త్రీ వివాహం చేసుకుంటేనే గానీ జీవనోపాధి దొరికి ది కాదు. ఈ రోజుల్లో అలా కాదు. ఆమెకు అన్నివిషయాలలో పురుషుడితోబాటు సమాన ప్రతిపత్తి చేకూరుతున్నది; చేకూరుతుంది. పురుషులకీ స్త్రీలుకూడా స్వతంత్రజీవనం చెయ్యగలరు స్వతంత్రగృహనిర్మాణం చేసుకొన గలరు భోగభాగ్యాలను అనుభవించగలరు. జీవితాని అనందానుభవాన్ని కలిగించేది విడ్డం ఒక్కరే కాదు. విశాల విశ్వంలో పురుషుడి ఎన్ని ఉన్నవో స్త్రీకి అన్ని మార్గా లున్నవి.

నిత్యమూ ప్రపంచంలో ఏదో మూలనంత కామతంత్రాన్ని మూసిపెట్టుకొడదు. స్త్రీపురుషులు యావన్మండీ ప్రశ్నకాస్త్రంగా దీన్ని పఠించి తీరాలి; ఇందులో సారస్వాలా గ్రహించి అనుభవించాలి; అనే నివాదాలు విపిన్నా ఉన్నవి. అంటే కాకుండా పురాతన కాలంలో వలె ఎల్వెట్టు లేకుండా అసభ్యతగ పరిగణించకుండా నే స్త్రీపురుషులు ఒకటే చేరి కామశాస్త్రరహస్యాలను బహిరంగంగా చర్చించుకుంటున్నారు. పాశ్చాత్యదేశాలలో చలనచిత్రాల మూలంగా జాతిశాస్త్ర (Sexual Science) విజ్ఞానం చెద జల్లుట జరుగుతున్నది. ముస్లింలు ప్రాచ్య దేశాల కూడా దృశ్య విద్య (Visual Education) మూలంగా ఈవిధానాన్ని అనుసరిస్తవి.అందులో అనుమానము సందేహము అనవసరము.

కొంతకాలం బ్రహ్మచర్యాన్ని గడిపినా కామము విషయము ఏమి చెపుతావని ప్రశ్నించేది నే యువకు డొక్కడే కాదు యువతి కూడాన ఏవో నిమగ్నయోజకాలైన వైరాగ్యోపన్యాసాలిచ్చి ఆమె మనస్సుకు త్రిప్పటానికి ప్రయత్నించడంవల్ల విశేషమైన ప్రయోజనం ఉంటుంది; ఉండదు. ఇటువంటి సమస్య సమాజమైన ఆర్యదృష్టితో ఎదుర్కోటం శక్తిపరంగానూ, సాంఘికంగానూ శ్రేయస్కరము (16-వ పేజీ చూడుడు)

నెరసిన వెంట్రుకలబైవధము రంగు పూయవక్కరలేదు. ఆయుర్వేద చికిత్స. తెల్లని రంగును మార్చి కాళ్ళక ముగా వెంట్రుకలకు వలుపు విచ్చును. గుణం కానిదో. దబ్బు వాపసు చేయబడును. తెలుపు కొంచమైయుండిన రూ 2-8.0; మధ్యరకమై యుండిన రూ 3-8.0; పూర్తిగా యుండిన రూ 5.0.0. గమనింపు:-ఇది మెదడుకు కంటికి మంచి పోషణ విచ్చు బిషధము. Bharat Kalyan Aushadhalaya. P. O. Raniganj, (Burdwan)

సాక్షాత్తుల తేలిపూదారం—వాటిని 'పాపిరి' కాండల్స్' అని గాన లుంటారు. ఆ పాద రక్షలు మనదేశంలో తయారయ్యేవావట కాదు; వాటిని ఉత్పత్తి చెయ్యటానికి, చాలా అధునా తనమైన యంత్రసహాయ ముండాలి. అవి యాకా యక్కిని 'పాపిరి'నుంచి విమానం లో దిగిన సరుకు. మెత్తగా, హాయిగా, నిగనిగలాడుతూ, ఎంతో సుందరంగావున్నాయి. అసలా చర్మం పొగనే వేరు. పూర్వార్థగోళంలో చెప్పల పరిశ్రమ ఎంత మహోన్నతపానానికి అభివృద్ధి చెయ్యబడిందో, ఆచారిత్రాత ఆ చెప్పల జతలో చదవొచ్చు. తొడుక్కుచూసి, వాటి గుళుపాండర్యాలను అనుభవించి, అవగతం చేసుకోవలసిందేగాని, వాటి గొప్పతనం సంకుచించి చెప్పలే తీరేదిగాను. అవికొనాలంటే పామాన్యవిషయంగాను—విజయందారియో, కశీసం, ఒక చిన్న మొక్కాసా అన్నా వుండాలి—'జయందారి రద్దీ' రాకుండా.

అసలు, ఆ రకం పాదరక్షల మేళుమేమిట? మనం చెడితే, ఆక్కడన్న ఆంగ్ల-ఇండియన్ పడుచు మనవంక ఆ పాదమస్తం, యెగాదిగా చూస్తుంది,—ఆ మేపులో వున్న గొప్పరకం సామాన్య ఖరీదచెయ్యగల హోదా వున్న ఘరానా మనమలెనో కాదోనని. ఆపికి మనం నచ్చుచుకొండి—వెంటనే, ఆక్కడన్న కుర్రకంకి చెయ్యకొనండి—మనకేం గావాలి కనకొక్క మగ; లేదా, మనకే ఊకేనం—బయటికి పొమ్మని. ఆ మేపులోకి రాజామణిగూరే వెళ్ళిందనుకోండి—ఆ మేపు ప్రాప్తియే, స్వయంగావచ్చి, అవిజ్ఞాహ్వనించి, తన ప్రేమేలూములోకి తీసికెళ్ళి మర్యాద చేస్తాడు. రాజామణి మృగారికి, తక్కిన సామాన్య ప్రజానీకానికి వున్న భేద, వేమిటో అర్థమేం దినకుంటాను.

అవిడ గౌరవమర్యాదకీ, సంఘంలో అవిడ కున్న ప్రముఖస్థానానికి చిహ్నం ఆ చెప్పల జత. ఆ మహనీయ పాదరక్షలు ధరించిన వారై శ్రమితి రాజామణిగారు. గజగవనంగా, రిగవ వాగు వెంట బయలుదేరి, 29 నెంబరు ఇంటి వాక్కిలో ఆగారు—

అయినా...ఒక్క చెప్పల సంగతే వివరించి తదితరయ్యటం, అదేమంత బాగులేదు. వారి సంపూర్ణ మూర్తిని, జీవిత వ్యాసంగ వివరాలూ టూకీగా మనవి చేసుకుంటాను.

రాజామణి మృగారు, ఆ పట్నంలో వున్న 'సద్గర్వప్రచారిణి సంఘం' కార్యదర్శి; గొప్ప సంఘ సంస్కారిణి. చాలా నిర్మలంగా పని చేసే చురుకైన మనిషి. ఒక్క సంస్కారిణి కాదు—ఇంకా చాలా; ఆ పట్నంలో వున్న చెప్పలొక్క అన్ని ప్రజాధారక కార్యక్లాలునూ, ధార్మిక సంస్థలనూ అవిడికి సభ్యత్వం వుంది. అనాదిగా సకార్యయన సంస్కారసాంప్రదాయం గల వంశంలో వుట్టుకొచ్చిన మనమేమో—యెడటి వాళ్ళలో యే చిన్న మెత్తు కళంక మున్నా అవిష సహించేదికాదు.

పూరేశ్వరి వేటాడ్ల మొగో మీకు తెలుసునా?—ఒక్కరి మెత్తిటి పచ్చిక బయలు చూసి, వేటగాడు ఆ గడ్డిమీద, హాయిగా నీమి తంగా, అసంబద్ధగా కూర్చుంటాడు పిల్లనప్రేమి పూదుతూ. పూరేడి పిల్లలకి సంగీతమంటే మహా చెడ్డ రసంకాదు. ముఖ్యంగా వాటి నరనరాన్నీ కలపిల్లి వేస్తుంది. క్రమంగా వాటికి పిచ్చెత్తుకొనుంది. చుట్టూ గడ్డిలో దాక్కున్న పిల్లలన్నీ నెమ్మదిగా తలల బయటికి రిక్కిలెనై... కొంచెంగా పైకొస్తే; ముందు భయం భయంగా వెదుగుతూ, దూరంగా నిల్చుంటే. కాని ఆ ముర్రీధ్వని వాటిని నిల్పినీగ. జవంతాన ఒకవైపు చిరుగుతు పడేలా లాగేసుంటే; ముందు ముందు కొచ్చేసం. మరి రసమిచ్చి రకం, మరిత దగ్గి కొచ్చేస్తూవుంటే. వేటగాడు వేలు నాదంలా తీసేస్తే పొయినట్లు, శిలా ప్రతిమలా, ఎంత నిశ్చలంగా కనపించుతున్నా, కన్నేసి, వారకంట కనిపెడతూనే వుంటాడు—ఆ మందలోమరి ఒక్క తెలియకండా స్పృహ తప్పి అయోమయమై పోతున్నట్లేనీ. ఉన్నట్టుండిఅదమరుపున గప్పున పట్టేస్తాడు—ఆ పూట ఫలహారానికి.

పొంచి, కన్నేసి, పసికట్టి ఆరకం కిట్టని కిసిట్టి, ఇప్పుడు గప్పున పట్టే నెయ్యిదానికి

కథానిక :

రాజామణి

శ్రీ తెన్నేటి సూరి

రాజామణి ఆ 29 నెంబరు ఇంటి కొచ్చింది. శ్రమితి పాదరక్షల సన్నతి మనవి చేశాను. ఇక అవిషధరించిన ఆ వెనారన్ చీరా, జల్లాదా, ఆ చేతిసంచి అవన్నీ కూడా ఒక దాని కొకటి సమ్యోగంగా, అదే ఊదారంగులో, ఒక దాని కొకటి తీసిపోని చుండాలో మొత్తం అవిషగారి గౌరవప్రభుత్వం తగిన దగ్గాలో వున్నయ్యే.

అవన్నీ చాలా శరీరభంగంగాను, అవిషగారి భూభవిష్యద్వర్తమానాల నిష్కళంక చరిత్రకు ప్రతిబింబంగానూ వున్నయ్యే. అసలు మలిన మనే బావకు అవిషవ్యభావానికి కృతీ రకం. మరొక్క గాగుధరించే దుచ్చలన్నీ ఎప్పుడో కప్పుడు మలైపవ్వల వుంటే ఇష్టమే వుండాలిసిందే నెలకు అయిదుపాయల జీతం తీసుకుంటూ (వాడికికాడే తిండి కొచ్చి) అహో రాత్రా అయిదొండ్లి చాకీరీ చేస్తూవుండే ఆ చాకీరీత్రాడు వాటి సంకలంతా చాలా బాగ్రతగా చూస్తూవుంటాడు.

ఇలా, శ్రమితి ధరించే కస్త్రుమాల్యాధిరణాదుల దగ్గిరొచ్చి, సేపు గాలిదాకా, స్వయం, స్వచ్ఛందంగానూ, ఘరానాగానూ, హందాగానూవుంటే. అవన్నీ అవిషగారి గౌరవనీయమైన పవిత్రజీవితానికి చరిత్రమలలా ఘనీభవించి, నిష్కల్మష పాపజాకృతిలో వున్న, లవళకమైనా మనసుంటని, అవిషగారి అంత రాత్రికీ ప్రతిచిహ్నాలు.

అవిషగారి అంతరాత్మ ఒకటే కాదు; అవిష చేసే ప్రతికార్యమూ కూడా అలానే పవిత్రంగావుండే, శ్రమితి దొన్నతానికి దోహదంచేస్తూ, అవిషకి గర్వకారణమూతూ వుంటే. ఇంతెందుక—ఒక్కమాటలో వివరి చెయ్యాలంటే, అవిష విడిచే ప్రతినిశ్వాసమూ వాయు గర్భంలోకి వ్యాపించి అట్టువాసపు సడిపిధులన్నిటిని పులితం చేసి పారేస్తోందంటే మరేమీ అతియోక్తి కాదేమి!

ఆలోగ బువవారం కావటంవల్ల అవిష యథాకార్యక్రమంగా, నైతిక ప్రచార దండయాత్రకు ఆపట్నంమీద దాడి వెడతంది—ముఖ్యంగా, బీదజనం నిజసించే ఆ రిగవ వార్డు మీదికి.

అవిషగా కొచ్చి పడే వేలైందని అనుకుంటూనే వుంది మాతలి మళా శిశు ఆ ఊభంతా విని సుండెలు చీరుకోవ్వతేడు. ప్రండటివారం తన సుండెలో పడే గాయాల, ఇంకా తిన్న గాయాన్నా బట్టలేదు.

వీధిలెలుపు చప్పుడి కాగానే అసభ్యంగా, ఆవేపు ఒకమాట చూసింది. సమాధానం చెప్పకుండానే, లోపలిసావిట్లోకి వెళ్లిపోయి, ఆ కవి గారు శ్రాతగా అడ్డకి వచ్చుకున్న గది దగ్గరికి పోయి లెలుపు కొట్టింది.

ఆయన, రచయితగా ప్రతకాలనే అభియానికి బలైపోయిన ఒక వ్యక్తిని జీవితమంతా దగ్గరలుంచేసుకుని, ఆ ప్రతక కోకథా, యీ ప్రతక కోకథా వ్రాస్తూ, ఇచ్చినవారికి, తనవారు తొంటచెయ్యి చూపించి, ఫక్తై చిహ్నంవెంట తిగుతూ వుంటాడు. ప్రస్తుతం మకాం ఈ పట్నం. పెద్ద అద్దె ఇచ్చుకోలేక ఆ పేదవాళ్ళు నివసించే కిథిలో మాలి అద్దెకున్న ఆ 29 వ నెంబరు ఇంట్లో ఒక చిన్నగది అద్దె తీసుకుని కాలక్షేపం చేస్తున్నాడు. గంటలంటి కాఫీ తాగటం విషహా ఆయనకి ప్రాధాన్యత వున్నట్టు కనిపించేది గాదు. ఇంకా నాలుగు గంటలూ, ఏదో వ్రాసుకుంటూనే వుండేవాడు. ఆయన రూపురేఖావిలాసాలూ, ఆయన వేషం చూస్తే వాళ్ళందరికీ నవ్వు పొచ్చేది జారీ వేసేది. కాని ఆయన నిరాదరణరజీవితం, ఆయన మంచితనం, కలిపిడి,—ఎంతకొద్దీ సమస్యనైనా ఫెళ్ళున విడిచి, లోపలన్న కుళ్ళంతా బహిర్గతం చేసే—ఆయన తెలివిజేటూ, విజ్ఞానమూ చూసి, ఆ స్వల్పకాలంలోనే, ఆయనంకే

భయం, భక్తి, గౌరవ, ప్రేమాకూడా ఏర్పడయ్యే వాళ్ళందరికీ.

మాలి ఆయన వ్రాసుకుంటున్న గది లెలుపు కొట్టి, "మీకోసం ఎవరో వచ్చారండీ!; రాజామణిగారట; ఏదో 'సద్గర్వప్రచారిణి' సంఘం' కార్యదర్శిగారట" అంటూ గొడీగేసి వెళ్లి దొడ్లోకి వెళ్ళిపోయింది.

ఆయన 'ఏవిట్టి' అంటూ చివాల్లులేచి కేక అవ్వాయి కాళ్ళి వొడిచినట్టు రివువ ముందు హాలోకి దూసుకొచ్చి కిథి లెలుపు తెరిచాడు. రాజామణి ఆ మరీ పక్షిమాల మరచిపోయి, గబగబా కరచాలం చేసేవాడు. అవిషకి గప్పున చెక్కిలైబట్టయ్యే. ఇంగ్లీషులో అనేసేవాడు— "మిమ్మల్ని కలుసుకోటం సంతోషం"

మళ్ళీ లెలుపులో,—"నిజంగా చాలా సంతోషం. ఇప్పటికే చాలా అలస్యమైపోయి దురుసుగాను, ఈ ప్రపంచం ప్రభయవై పోకుండా వుండటానికి, మనమంతా కలిసి ఆలోచించి, అతిభూమి వీధికి మహాత్మాగర్వం చేసేవుండాలిసిం. పరిశీలి వివమించి, ఇప్పుడేకే చాలా అభ్యాసంగా తయారైంది; ఈ భూగోళం, పాడైపోయి మరి తప్పుడు నడక నడస్తోందిండీ, చెవవీ!...చాలా విచారకరం"

మరొక్కగారిని చెయ్యబట్టకుని, గబగబా తన గదిలోకి పడంక్క పోయి లెలుపు దగ్గిరేకాడు అవిష్టాక క్షితికర్షిపాద బుజాలట్టుకు కూలేసి, అవిష కెదురుగా, తనూ మగో కుంటి కుర్చీమీద కూర్చున్నాడు. అవిష మూటాడుతుం దినకుం—బాగ్రతగా విని అర్థం చేసుకునే నిశ్చలభిగిమంలా వేపు అ దొండ్లిబుకుని సిద్ధంగా కూర్చున్నాడు. కాని, అవిష అలానే పన్ను దపసుండా మానంగా కూర్చుంది. కవి గారికి "శ్వాసమేసింది."

"తమరు దయచేసిన కార్యమేమిటో..."

"ఆ పిల్లతో మాట్లాడాని కొచ్చాను—"

"ఏ పిల్లా?!"

"ఇక్కడ...ఆ...చెడిపోయిన పిల్ల..."

"చెడిపోయినపిల్లా! ఏం చెడిపోయింది?!"

సమాధాన మేం జెప్పాలో నుక్కరిక్క మరొక్క కిమకపడుతోంది.

"ఇక్కడవరూ చెడిపోలేదే!"

"అ...అమ్మాయి... మాలి తనూ..."

"అగ... నేనూ—మేనూ—ఇక్కడవరూ—మాలిని సరించి ఈ రకంనూటలు వామే!—అరే! నాకు తెలియదే!—నిజంగా చెడిపోయిందా యేమిటండీ?—బాగానేవుండే!.... ఏమండీ—తెలియకదురుతానూ—చెడిపోయిన పదం క్రింద, ముద్దరేసి గోడతల పాతయ్యిసే పాతకొనాక—" పిల్లని చూడారికి మల్లా యెండు వచ్చారండీ, పనిల్లుకునీ?—

ఈ పిల్లనాడి సంభాషణ అవిషకి మెహంలా కొట్టుకుంటూ అహోసం గానే వుంది. కాని కాంతి వహించింది కిసిలేలా, నెమ్మదిగా అర్థం చెయ్యాలని ప్రయత్నించింది. ధర్మ ప్రబోధం చేసే ప్రతికంగా ఆ పిల్లకు దారి గూపటానికి వచ్చాననీ, తను 'సద్గర్వ ప్రచారిణి' సంఘం' కార్యదర్శినీ, ఆ సంఘం, ఆ పట్నంలో, ఆ రకం వాసం మీద, అజమామిష తీసుకుంటుందనీ, ప్రత్యేకం ఈ రిగవ వాగుకు తను బాధ్యత వహిస్తున్నాననీ, ఈ వాళ్ళలో వున్న, పతిల కండరికి తన సందేశాన్నుండేనీ సవ్యాగాన వెట్టడానికి అహారాత్రులూ పనిచేస్తున్నాననీ చెప్పినది. మాలిని కిటిపించి, తనక ఒప్పు గంతి చేయించ వలసిందిగా కోరింది.

"అరే!.. అన్నట్టా...తమ రిప్పు దేమిటి ఆ పిల్లకి అందజేస్తా మిమ్మరూ?—కాంచెం మతి మరపు రెండి, మల్లి అడుగుతున్నాను, తమిం చండి."

"నైతిక సందేశం—"

"మారు!—ఆ అమ్మాయికి?!"

తన పవిత్ర జీవితాన్నే ఆకింక్రమిస్తూడేమా నని, రే చిక్కతుక్కా—

"దేవ, ఆ అమ్మాయికి—ఎవరి గౌరవానికే వాళ్ళి?!"

కవిగారు—"స్వీప్" వేసిన 'ఎల్లెక్ట్రిక్ బస్సు' లా ఒక్కసారిగా 'రప్పు' మని ఉలేజేతుడై—

"సర్వమానవులకూ నైతిక సందేశం సంతకంగా!!—గొప్ప విషయం; గవ్వపాల్సిన విషయం...తమరంటి మహా వ్యక్తితో సన్నిహితంబింపించుకు నిజంగా చాలా గర్వ పడుతున్నాను. తమ రాకకు, ఈ పాదరక్షల కళ్ళు కాయలుకాచి పోయేలా యగయగాలుగా నిరీక్షిస్తున్నాడు.—నుదినం!—చాలా నుదినం!—తమ దిర్ఘ భాగ్యం లభించటం, నిజంగా ఇవ్వాలి పర్యవేక్షం!! జన్మ తరించి పోయింది—

"తమ సందేశం నాకంతో అమూల్యం! అసలు నా గోడ వేమిటో తమకు మనవి చేసుకుంటాను"

"మాడండి—కృపవంశం, అంటే ఈ భూగోళం వుండా అండి—దాన్ని, మల్లదొంకలు బట్టి పాడైపోకుండా, సరైన దారిగావించి—అంటే తాళకో డైక్కించీ—వెదవతాళుకోడే మిటిలేండి మల్లీ—సి మెంటుకోడైక్కించీ, తమ వెంట ముందు తీసుకుపోవాలని తపాతపా పడే హనుషూ కొండ దుంటారు. వాల్లైతే "రండి రండి" అని ఆరుచుకుండా ముందు ముందు పోతూనేవుంటారు గానీండీ, వెళ్ళు తిరిగి చూసుకుంటే మటకు, వెంటాడున్న వాళ్ళెవరూ, పురుగ నా కనిపించక—కాళ్ళ చల్లబడి గడ్డకేలికలై అప్పుడుగారి వాళ్ళకి తెలిసిరాద—ఇంతలా ప్రపంచాన్నీ, చచ్చిన కేదూరాలూ, తమవెంట యాద్యుకుపోవటం—తమ తాపాతుకు మించిన పనని.

"జాతలో, నేనూ వొక్కణ్ణి; నాలో ఏదో ఒక గొప్పలోపం వున్నట్టుంది మరొక్కరూ! విజ్ఞానం, నడిగిథిలో బాకాగొంతునో పెద్ద పిల్లన అన్నానేవుంటుంది—కాని ఎవళ్ళూ కాతరి చెయ్యాలి. నా తిప్పుకూడా అదే తీరుగా వుంది. నెల్లి నోరూ కొట్టుకుని, 'రండిరా బాబూ' అని ఎంత గోలెట్టాన నుకున్నా కేమిటి!—వ్వు! పురుగే నా కదిలా రా? చెప్పేతెన్నుత కో రేదో—

"అసలో గవ్యా ముందరేవుండండి, మరే మృగరూ!—ఒకడేమా దారిమాపుతానంటే, కళ్ళు గూసుకుని, వాడివెంట గొర్రెలమందలా పోవటమంతే, ఈ జనానికి మహా చెడ్డ అసభ్య మల్లవుంది!!—

"అరే!..అన్నట్టా—తమ రేదో మార్గం చూపించట మిమ్మరూ...ఎలా చూపిస్తారూ? మీ విధాన మేమిటో నేను తెలుసుకోవచ్చునా? ఎలా ప్రాంధీస్తారు? కక్కణ్ణించి! మీ మూల నూత్రా లేమిటి? ఇంతకీ, అసలు మీరు తీసుకు పోదగిన ఆ హవావధేమిటి?"—

"హిందూమత సాంప్రదాయాను సుగ్రమైన, పవిత్రజీవితం" తెలిగ్రాంలాంటి ఒకపాటి సమాధానం;—జ్ఞాకాసు, అలా కన్నంపెట్టగానే ప్లాట్ ఫారం టిక్కెట్లు చెక్ న ఉండి ఉత్సాహం, నంచి క్రింద బట్టలు—ఆ చివగిప్రశ్న తగలం గానే, లోగడే అచ్చయి, సిద్ధంగావున్న కార్లు ముక్కలా ఆ సమాధానం, 'రేలో'న ఊడపడ్డవి.

"నా బాంబి!—కాని, చూడండి మరొక్కరూ!—ఆ చెడిపోయిందన్నారే, ఆపిల్లకి...హిందూమతం సంతో, పవిత్రజీవితం బోగట్టా, అవన్నీ బాగా తెలుసే?—అయినా హిందూమతింటూరూ—అదే మీ, మీరు స్వయంగా, ఇవ్వాలి క్రొత్తగా కనిపెట్టిన బావ వేమికాదే. సంఘంలో వికృత నిర్మించటానికి ఉపకరణంగా, దాన్ని ఎప్పుడో ఇవ్వకుల నాడే ప్రయోగించి ప్రయత్నించి చూచారే!...అదేమిటో మీ సాంత సామ్యేట్టు, మీసాంత పహాకోసం ఉపయోగించుకోటం, నాకు మటుకు నేమీ బాగుళ్ళెదు—"

"నా సాంతపనేమిటి?—సంఘంకోసం ఉపయోగిస్తున్నాను—మేము సంస్కారులం—"

గాంధీజీ, పూర్వ ఉపవాసదీక్షలు

1913, పోనిక్స్ : సెటిల్మెంట్ లు అన్ని కట్టబడి పొందిన నైతిక పతనానికి ప్రాయశ్చిత్తంగా వారం రోజులు జరిపిన నిరాహారదీక్ష. ఆరవారం 4 1/2 నెలలపాటు గాంధీజీ ఏక భుక్తంతోనే గడిపారు.

1914, పోనిక్స్ : అటువంటి కారణాల వల్లనే 14 రోజుల నిలుపుదల.

1918, మార్చి 12, అహమ్మదాబాద్ : అహమ్మదాబాద్ సమ్మెదారుల దౌర్బల్యం గురించి గాంధీజీ ఇల్లా ఉద్ఘాటించారు. "సమ్మెదారులందరూ సమ్మెకట్టే పరిష్కారం కుదిరేవరకూ సమ్మె సాగించాలి. లేదా మిల్లుపని మానుకొని ఆందూర్ వెళ్లి పోనైనా వెళ్లిపోవాలి. అంతవరకూ నేనాహారం ముట్టను" ఇది రోజులు గడచిన తర్వాత పరిష్కారం కుదిరింది.

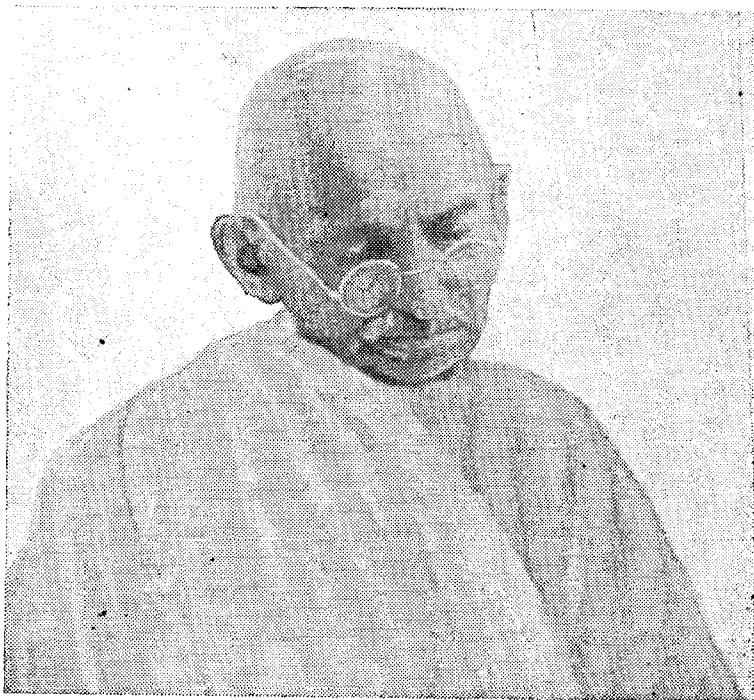
1919, ఏప్రిల్ 13 : సబర్బన్ నాడియాడ్ ప్రాంతాల్లో రైలుపట్టాలు పీకేసే ప్రయత్నాలు జరిగినప్పుడు పూనిన ప్రాయశ్చిత్త ప్రాయోపదేశం. ఇది 3 రోజుల పాటు జరిగింది. ప్రజలు కూడా ఇదే విధంగా ఒక్కరోజు ఉపవాసం చెయ్యాలని హింసాదోషానికి పాల్పడ్డారు తమ తప్పు తాము చేసారంటూ ఒప్పుకోవాలని ఆనంద గుంటా గాంధీజీ విజ్ఞపించేవారు.

1921, సెప్టెంబర్ 9-13 బొంబే బ్రిటిష్ పురపాలకాజ్ ప్రిన్స్ ఆఫ్ వేల్స్ ఆగమన సందర్భంలో రక్తపాతమూ సంఘర్షణ జరిగినందువల్ల 5 రోజులపాటు నిరశన వ్రతం పూనారు.

1922, ఫిబ్రవరి రెండవవారం, బాగోల్ రాజకీయ చరిత్రలో సుప్రసిద్ధ చారిత్రా సంఘటనను పురస్కరించుకుని జరిపిన అయిదు రోజుల ఉపవాసదీక్ష.

1924, సెప్టెంబర్ 18, డిల్లీ కోహాల్ లో హిందూ ముస్లిం కలహాలు జరిగిన దానికి ఫలితంగా 21 రోజుల నిరశన వ్రతం.

1925, నవంబర్ 24, సబర్బన్

ఆశ్రమవాసులు చేసిన దోషం తెలుసుకున్న తర్వాత పూనిన వారం రోజుల నిరశన వ్రతం.

1926, సెప్టెంబర్ 20, మధ్యాహ్నం యర్రవాడ జైలు మాజీ నాల్గు నెలల నిర్లక్ష్యాన్ని ప్రతిఘటిస్తూ ఉప్పు సోదా కలిపి గాని కలపకుండా గాని నీళ్లు మాత్రం పుచ్చుకుంటూ మరెవ్విమైన ఆహారమూ ముట్టవని ఆ మరణ ప్రాయోపదేశ దీక్షకు నిర్ణయించారు సెప్టెంబర్ 28 వ తేదీ సాయంత్రం 8 గంటల ప్రభుత్వం గాంధీజీకి ఒక ప్రటన అందించింది దానితో ఆయనకు తృప్తికలగడంవల్ల ఉపవాస దీక్ష ముగిసింది.

1932, డిసెంబర్ 22, యర్రవాడ జైలు అప్పాసాహెబు పట్టర్దన్ జైలులో పాపని చెయ్యడానికి అనుమతించవలసిందని కోరాడు కాని అధికారులు నిరాకరించారు.

ఆయనకు సానుభూతి తెలుపుతూ గాంధీజీ నిరశన వ్రతం పూనారు రెండు రోజుల్లో అధికారులు లొంగిపోయారు వ్రతం సమాప్తమయింది.

1933, మే 8, యర్రవాడ జైలు 21 రోజులపాటు జరిగిన ఆత్మశోధక ప్రాయోపదేశం ఆ సందర్భంలో గాంధీజీ ఇల్లా అన్నారు హరిజనోదరణ విషయంలో మేము ఇశోధక శ్రద్ధాగర్హితములమౌ గలందులకై నన్ను సాసహచరులనూ పరిశుద్ధం చేసుకోవడం కోసం ఈనిరాహారదీక్ష ఒక తపస్సు" ఆ రోజునే గాంధీజీని విడుదలచేశారు పూనాలో పర్యటించిన మే 29వ తేదీతో నిరశన వ్రతం పూర్తి అయింది.

1938, ఆగస్టు 16, యర్రవాడ జైలు చెనకటి పర్యాయం మేలో విడుదల కాక ముందు గాంధీజీకి కొన్ని సౌకర్యాలు కల్పించారు.

చేవారు. జైలు అధికారులు ఇప్పుడు వాటిని నిరాకరించారు. జైలులోనుండి హరిజన కార్యక్రమం నిర్వహించడానికి అనుమతించలేదు. అందుకోసం నిరశన వ్రతం పూనారు. ఆగస్టు 20 తేదీన ఆయన్ను ఖైదీగానే సామూయ్ ఆస్పత్రికి తీసుకువెళ్లారు. ఆగస్టు 23 కు ఆయన ఆరోగ్యం తీవ్రాందోళన హేతువయింది. అందుచేత చేమరతుగా విడుదల చేశారు.

1934, జూలై ఒక సంఘసంస్కరణ కోసంవచ్చి హరిజనోద్యమానికి వ్యతిరేకించిన ఆచారపరాయణుణ్ణి లారీతో ఎదుర్కొన్నాడు, ప్రతికర్తులు ఒకరి ఎడల మరొకరు మాపుతున్న అపహాసానికి తపస్సుగా గాంధీజీ వారం రోజుల నిరాహార దీక్ష పూనారు.

1939, మార్చి 3, మధ్యాహ్నం, రాజకోట ప్రజలతో చేతుకొన్న ఒడంబడికను నిర్లక్ష్యంచేశాడని గాంధీజీ రాజకోట పాలకునిపై ఆరోపించాడు. దానితో నిరశన వ్రతం ప్రారంభమయింది. రాజకోట పాలకుని ఆమోదంతో భారత ప్రధాన న్యాయమూర్తి సర్ మారిస్ గ్రేయర్ మధ్య వర్తిత్వానికి అంగీకరించడంపై ప్రస్థావనాచించాడు మార్చి 7 మధ్యాహ్నం గం. 2-20 లకు నిరాహార దీక్ష మానివేశారు.

1943, ఫిబ్రవరి 10, మధ్యాహ్నం, ఆగాఖాన్ భవనం ప్రభుత్వానికి చేసిన విజ్ఞప్తి నిష్ఫలంగా న్యాయాన్ని కోరి భగవంతునికి విజ్ఞప్తి చేస్తూ మూడువారాల నిరశన వ్రతం ఆ సమయంలో గాంధీజీ నిర్భంధంలో ఉన్నారు. ప్రాణసఖుడు దేశాయిని, ప్రాణప్రియ కమూరబాయిని గాంధీజీ అప్పడే కోల్పోయారు.

1947 సెప్టెంబర్ 1 కలకత్తా నగరంలో ప్రజ్వరిల్లిన మత సంఘోభాన్ని అణచివేసి హిందూ-ముస్లిం వికళతన, మత సామరస్యాన్ని సాధించడానికి గాంధీజీ ప్రాయోపదేశం ప్రారంభించారు. 4-వ తేదీ రాత్రి కలకత్తా నగరం స్వాస్థ్యాన్ని పొందినదని వివరాలు ప్రాయోపదేశాన్ని విరమించారు.

వాస్తవ ప్రళయకం సెన్సార్ షిప్పూ ఉంటేనే దేశంలో స్వాతంత్ర్యం సన్నగించిందేమోనని అనిపిస్తుంది నిజమైన వార్తలు మేము తెలుపుతున్నప్పుడు ప్రభుత్వం అడ్డం నిరంకుశత్వం అని పత్రికలవాళ్లు స్వేచ్ఛ అనుభవిస్తున్నామనుకొంటూ ప్రతి దేశంలోనూ అలజడి చెల్లుతుంది ఉంది "స్వేచ్ఛ" అనే పదానికున్న బాధ్యతలు బాధ్యతాయుతమైన పత్రికా నిర్వాహకులకు కూడా తెలియదేమోననే ప్రభుత్వాలకు భయం!

పోర్ ఇంకా ఈ విషయంలో ఒకవేళ ప్రభుత్వానికి ఆ బాధ్యత లంతగా వాళ్లు గుర్తించలేదా నన్ను భయం కొంత ఉండి, సెన్సార్ షిప్పూ తప్పదు అనుకోటం, ఏ స్వల్పమాత్రం గానో న్యాయమేమో నడకోవచ్చు.

కాని నిర్మాత భావుకశక్తిమీద ఆధారపడి ఉన్న, సారస్వతం, నాటకం, సినిమా, చిత్రకళ, ఇత్యాదులలో, ఎవరో కొద్దిమంది జోక్యం కల్పించుకొని, అసలే నిషేధించ బూనుకొంటుంటే చోస్టాపుదంగానే ఉంటుంది అందులో సినిమాలు అధికవ్యయప్రయాసల కొద్ది తీవ్రత సెన్సార్ బోర్డు, ఒకవేళ తమ విధ్యుత్ కర్పణం పాలిస్తున్నా మనుకొంటూనే, పనికొరచిన ఒక్క కలంగితో, ఆ వ్యయప్రయాసల నన్నిటిని నిష్ఫలం చేయటం నిజంగా విచారకరంగానే తరిగిపోతుంది.

నిర్మాత లోకొక్కప్పుడు తమ బాధ్యతలను గుర్తరగకుండా, కేవలం జనుల సీచవ్యాపారాన్ని రెచ్చగొట్టి ధనాదాయంకోసం పరిశ్రమిస్తారనవచ్చు అంత, అతిఅవినీతికరంగా ఉండే వాట్లను, నిషేధించటానికయినా కొందరు పెద్దలు ప్రభుత్వాధికారంతో సెన్సార్ బోర్డుగా కూర్చోక తప్పదు అనవచ్చును.

కాని ఈ వివేచిబోధకం అన్న ఈ ఒక్క మాట, "అబ్ రిడీయాక్, మూతో మహీయాక్" అన్నంత అతిస్వల్ప అతివిస్తరణ వ్యాప్తిగల మాత్రం కళాభావుకత్వం తేని

సినిమా సమస్యలు

సెన్సార్ నిషేధాలు

వాడికి, ఏ చిత్రకారుడు వేసిన బొమ్మలైనా, అవినీతిరమే అనవచ్చు ఒక్క లాండుస్కేప్ చిత్రాలు తక్కు, అవైనా ఒక్కొక్క ఆరిగుబ్బ చిత్రస్త్రీ, చాందముకు అవినీతికరంగానే ఉండవచ్చు.

ఎంతవరకు అవినీతిగా ఉన్నాయన్న విషయాన్ని, ఏ ప్రజలకోసం నిర్మాతలు చిత్రాలు తీస్తున్నారో, ఆ ప్రజలే, నిర్మాతలకు శేలిగా ఫీలింగుపెట్టావంటే తెలుపుతూనే ఉంటారు కాదంటే, ఒకవేళ ప్రజ, అవిద్యావ్యూహపుల్ల ఉన్నారైతే, మరి విశృంఖలశృంగారాలున్న చిత్రాల కగబజారని కొందరు అనవచ్చు.

కాని ప్రజాసమాహారంలోనే, సాంప్రదాయ సిద్ధమై బలమైననీ అనేది ఒకటుందని, ఆ ఆధారమే లేకపోతే ప్రభుత్వమే పనిచేయలేదని రధికారులు గుర్తించక తప్పదు ప్రభుత్వాజ్ఞ వల్లకన్నా, సంఘం, ఇరుకూపారుకూ తనను ఫీల్ట్రంజేమానన్న భయమే, సంఘటి వి అయిన మానవుడికి సామూహికంగా ఉంటుంది సాంప్రదాయసిద్ధమైన సంఘసీని వ్యతిరేకించటంలో, ఎంతో దుస్సాహసులైనా చాటు మాటుగా తప్పుద్రోవకు ప్రయత్నిస్తారేకాని, బహిరంగంగా బయలుపడేందుకు ఒప్పుకోరు అల్లాంటివాడు, కళావిహీనమే కేవలం రీచగుణ బోధకంగా ఉండే చిత్రాన్ని జనమే చూడటానికి చీదరించుకుంటారు ఒకవేళ ఒకరిద్దరుకూ అల్లా చూడాలనిపించినా, మొత్తంగా స్త్రీ బాలవృద్ధ సుజనసంఘమంతా వెలిగి చూడటంతో ఆ చిత్రం మూడునాళ్ళల్లోనే గుడ్డు తేలవేయక తప్పదు.

చిత్రంలో నాలుగైదు హత్యలున్నాయ బొంబాయి సెన్సార్ బోర్డువా రొక చిత్రానితే సెన్సార్ చేశారట మద్యపానం వచ్చేరంగా చిత్రాల్లో రాకూడదా మరో చిత్రం నిషేధానికి గురి అయిందటా ఆలెఖ్మని, షేక్స్పియరు నాంకాలు, కాళిదాసనాటకాలూ కూడా, సెన్సార్ కత్తినుంచి బైటపడటం కష్టం.

కళకు నీతికి సంబంధం లేదని వాదించ నక్కరలేదు ఉత్తమ కళా స్వరూపంలో ఒకవేళ సామూహిక ధర్మాల కవివీతికరమైన విషయం ప్రత్యక్షంగా ఉన్నాకూడా రసస్పృహకగుణంచేత, అవినీతిబోధకం గాకుండా, సహజ సరళమైన మనస్సుకు నీతిదూరమైన భావనకే తావు లేకుండా ఉంటుంది అందుచేత తమ నైతిక బాధ్యతాయుతమైన సెన్సార్ షిప్పల్ల ఉత్తమ కళా స్వరూపాలైన చిత్రాలకు, చిత్రభాగాలకు మొప్పును రాసేయమండా చూడగల రసజ్ఞులే సెన్సార్ బోర్డులో ఉంటే, సెన్సార్ బోర్డు కూడా చాలా ప్రయోజనకరమై, ప్రజాదరణపొందే మవుతుంది.

"పారడైజ్ దియేటర్"

"అమెరికాలో మూడోసానమూ, ఇంగ్లాండులో ఆరోసానమూ నాక్రమించిన సినిమా పరిశ్రమ భారతదేశంలో శీఘ్రకాలంలోనే ప్రధాన సాహస్య పొందగలదని ఆశిస్తున్నాను కళ, విజ్ఞానం, శాస్త్రం, విశిష్టమైయున్న ఈ పరిశ్రమను ప్రజకు విద్యాప్రదాయి

చిత్రపతివారి రాధికలో బాలనరస్వతి

గను, ప్రబోధకముగను, ఆనందదాయకముగను, చేసి భాగ్యవంతులకే గాక, పేద వారికిగూడా అందుబాటులో నుండునట్లు చేయవలెను" అని మద్రాసు పరిశ్రమల మంత్రి గాంధీహరిస్వతి సీతారామరెడిగారు 'పారడైజ్ దియేటర్' కింబోసాఫ్ నోత్వము జరుపుచూ తెలిపిరి.

చెన్ననగరము సుందరతర నగరమని పాశ్చాత్యులుగూడా పొగడియుండిరి. అట్టి అంతమైన పట్టమున ఉత్తమమైన సినిమా ప్రదర్శనశాలకు నిర్మాతలు పూనుకొనుట సంతోషకరము. ఈ ధియేటరు పూర్తి అయినపుడు కలవారికి ఎట్టి సౌకర్యములు ఒనగూరుకో, తేనివారుగూడా చూడటకు అట్టి సౌకర్యములే చేయవలెను. అప్పడే ఆధునిక సన్మానములతో నిర్మాణమైన ప్రదర్శనశాలకు కిల్లులు సార్థకము చేసినవారగుదురని మంత్రిగారు చెప్పిరి.

భద్రతామండలి చర్చలలో కాలహరణ

అధికోత్పత్తికి అడుగుడుగున ఆటకాలు:

కాశ్మీర్ సమస్యపై భద్రతామండలిలో చర్చలు జరుగుచున్నవి. చట్టబద్ధముగా భారత యూనియన్ లో జేరుటలన భారత యూనియన్ లో భాగమైన కాశ్మీర్ సంస్థానముపైకి పోస్టాల్ ప్రజలు, పోస్టాల్ సుండ్ వస్తున్న కొంతజాతిజలు దండెత్తి వస్తుంటుందన అంతర్జాతీయ శాంతికి భంగ మేర్పడగల పరిస్థితి ఏర్పడినదని, దానిని నివారించుటకు సత్వరమే చర్య తీసికొనవలసినదని భారత ప్రభుత్వము విశ్వరాజ్యసమితి భద్రతామండలికి ఫిర్యాదు చేసినది కాశ్మీర్ పై దండెత్తి వస్తున్న రుండగు లకు పోస్టాల్ ప్రభుత్వం ఆయుధములను, శక్తి టములను యిచ్చుటయేగాక శిక్షణగూడ యిచ్చి తోడ్పడుచున్నదను విషయమును రుజువు చేయుటకు భారత ప్రభుత్వముకడ సాక్ష్యమున్నది వాస్తవమును జరుగుచున్న ఈ అక్రమచర్యలను సమర్థించుకొనుటకు పోస్టాల్ పూనుకొనలేదు కాని చర్చనీయాంశమును మరుగుపరచి, కాల హరణము చేయుటకు పోస్టాల్ ప్రతినిధిగర్త నాయకుడు సర్ మహమ్మద్ జుఫ్రెల్లాఖాన్ ప్రయత్నించుచున్నాడు కాశ్మీర్ సమస్య ఇండియా-పోస్టాల్ వివాదములలో ఒక భాగము మాత్రమే ననియు, కాశ్మీర్ సమస్యను విచారించక ముందు జానాగడ్, మతకలహములు మొదలైన విషయములన్నింటినిగూర్చి కూడ విచారించవలసిందనియు ఆయన కోరుచున్నాడు పశ్చిమ పోస్టాల్ లో మహమ్మదీయతగు డొక్కడుకూడ లేకుండ తరిమివేసిన తమ జోదార్యమునకు సంతోషించుకొనుచు, తూర్పు పంజాబ్ మతకలహములను వస్థులుచిన్నలతో ఆయన వర్తించినాడు కాశ్మీర్ సమస్యపైనే నిచారణ జరుగవలె నని కోరుచున్న భారత ప్రతినిధులు ఈ ఆరోపణలకు సరియైన జవాబు నివ్వ లేదు ఒక్క సెకల్యాడే గారు మాత్రము మత కలహములను గురించి కొంత ప్రసంగించిరి కాని భద్రతామండలి, పోస్టాల్ కేడో పెద్ద అపకారము వాస్తవముగానే జరిగి యుండవచ్చు సనుభ్రమకు లోనై పోవునట్లు జుఫ్రెల్లా చేయగలిగినాడు ఆ పైన, చర్చనీయాంశము పేరు 'కాశ్మీర్-జమ్మూ సమస్య' నుండి 'ఇండియా-పోస్టాల్ వివాదములు' అని మార్పించవలెనని జుఫ్రెల్లా ప్రయత్నించినాడు చట్ట బద్ధముగా పోస్టాల్ లో జేరిన జానాగడ్ సంస్థానములో భారతసేనలు ప్రవేశించుట ప్రపంచశాంతికి భంగ కరమని చెబుతూ, ఆ విషయమును విచారించ వలసిందని భద్రతామండలికి ఫిర్యాదు చేశాడు అందుపై భద్రతా మండలి ఆశ్చర్యము చర్చనీయాంశము పేరును మార్చచేసి, సమావేశములో ఆ విషయమును చర్చకు దాఖలు చేసెను వాస్తవమునకు, జానాగడ్ లో భారత సేనలు ప్రవేశించుట జానాగడ్ అధికారుల ఆహ్వానము పైననే జరిగెను జానాగడ్ లో భారత సేనలు ప్రవేశించి ఇప్పటికి చాల కాలమైనది, ఆచర్య అంతర్జాతీయ శాంతికి భంగకరముగా నున్నట్లు తోచినచో పోస్టాల్ ఏనాడో ఫిర్యాదు చేసి యుండవలసినది జానాగడ్ సమస్యను ఈనాడు రేకెత్తింపజూచుట భద్రతా మండలి చర్చలలో కాలహరణము జరిగించుటకు తప్ప మరొకందుకు కాదు చర్చనీయాంశమును మార్చ చేయకూడదని భారత ప్రతినిధులు పట్టుబట్టిరి ఈ విషయముగా చర్చనీయాంశమును మార్చినచో తాము చర్చల నుండి వైదొలగవలసి వచ్చునని కూడ గోపాల స్వామయ్యగారు స్పష్టముగాచెప్పెను కాశ్మీర్ సమస్య అతి శీఘ్రముగ పరిష్కరింప బడవలెను అది పరిష్కారము జరిగిన తరువాత తీరుబడిగా పోస్టాల్ ఆరోపణలు చేయవచ్చును టిబెట్ అమెరికాలు కూడ భారతప్రతినిధి అభిప్రాయముతో ఏకీభవించిరి రష్యా ప్రతినిధి భారతప్రతినిధి కర్మము మొదటినుండి బలపరచుచునే యున్నాడు అలాంటి ప్రతినిధిమాత్రం కాశ్మీర్ పరిశీలక సంఘమును పంపవలెనని భద్రతామండలి చేసిన తీర్మానమును సైత ముపసంహరించి, పోస్టాల్ అభిమతం ప్రకారం అన్ని విషయములను నేమ్మదిగా విచారించవలెనని నూచించాడు కాని భద్రతామండలి ఇతర సభ్యులిందుకు విముఖు

లుగా నుండిరి అందువలన జుఫ్రెల్లాఖాన్ తన వాదనను కొంతలకు దలకొని, కాశ్మీర్ సమస్యను వెంటనే చర్చించవలసిన అగత్యమును తాను గుర్తించి తీసిననీ, అట్లు జరుపుట తన కంగీకారమేననీ ఒప్పుకున్నాడు అందువలన విషయము సామరస్యముతో పరిష్కారమైనది భద్రతామండలి అధ్యక్షుని అధ్యక్షమున ఇండియా-పోస్టాల్ ప్రతినిధులు తిరిగి సమావేశమై, కాశ్మీర్ లో డెలివరీ జరుపు విషయమై ఒక సమాధానమునకు రావల సినదని టిబెట్ ప్రతినిధి నాయోల్ బేకర్ చేసిన విజ్ఞప్తితో భద్రతామండలి సభ్యులందరు ఏకీభవించిరి, ఇండియా పోస్టాల్ ప్రతినిధులు ఇందుకు అంగీకరించిరి ఈ చర్చలు ఏమైనా ఫలప్రదము లగునోమా చూడవలసియున్నది

సోపలిస్తుల వైఖరి

భారతప్రభుత్వ ఉపప్రధాని సర్దార్ పటేల్ ఈమధ్య బొంబాయిలో మట్లాడుతూ, సోపలిస్తులు కాంగ్రెస్ నుంచి విడిపోవలను కుంటే నిరభ్యంతరంగా విడిపోవచ్చుననీ, కాంగ్రెస్ నుండి విడిపోకుండా ప్రభుత్వస్వరూపి లేక భారతీ నవలంబిస్తుంటే కాంగ్రెస్ నుండి వైటకు పంపించవలసి వస్తుందనీ సుస్పష్టంగా చెప్పాడు కాంగ్రెస్ నుండి విడిపోవలమా, లేక కాంగ్రెస్ తో ఇదివరకువలె ఇకముందుకూడా, కలసివుండి పనిచేయలమా అన్న సమస్యపై సోపలిస్తులు చాలరోజుల నుండి ఆలోచనలు జరుపుచునేయున్నారు ఈ మధ్య బొంబాయిలో జరిగిన ఏకదినమాత్ర లాంఛనప్రాయపు సమ్మేళన కాంగ్రెస్ ఆదేశ ములకు విరుద్ధముగా, జరిపించినందుకు బొంబాయిలోని ప్రముఖ సోపలిస్తులు 17 గురిని బొంబాయి రాష్ట్ర కాంగ్రెస్ కమిటీ కాంగ్రెస్ నుండి బహిష్కరించినది అందువలన కాంగ్రెస్ లో వున్న సోపలిస్తులు తమ వైఖరిని, విధానమును స్పష్టముగా నిర్ణయించుకొనవలసిన అగత్యమేర్పడినది ఫిబ్రవరి 21 వ తేదీన సమావేశం కాకున్న అఖిలభారత సోపలిస్తు మహాసభ ఈ విషయమై ఒక నిర్ణయము చేయనున్నది

భారతదేశం టిబెట్ పరిపాటిలో నన్నంత కాలం, దేశభక్తులందరూ ఇతరవిధేయతలను విస్మరించి ఏకోన్మఖముగా స్వాతంత్ర్య సంపాదనకై కృషిచేసిరి భారతదేశమునకు స్వాతంత్ర్యము సంపాదించుటయే ప్రధానకార్యముగా భావించిన జాతీయకాంగ్రెస్ సంస్థలో దేశ

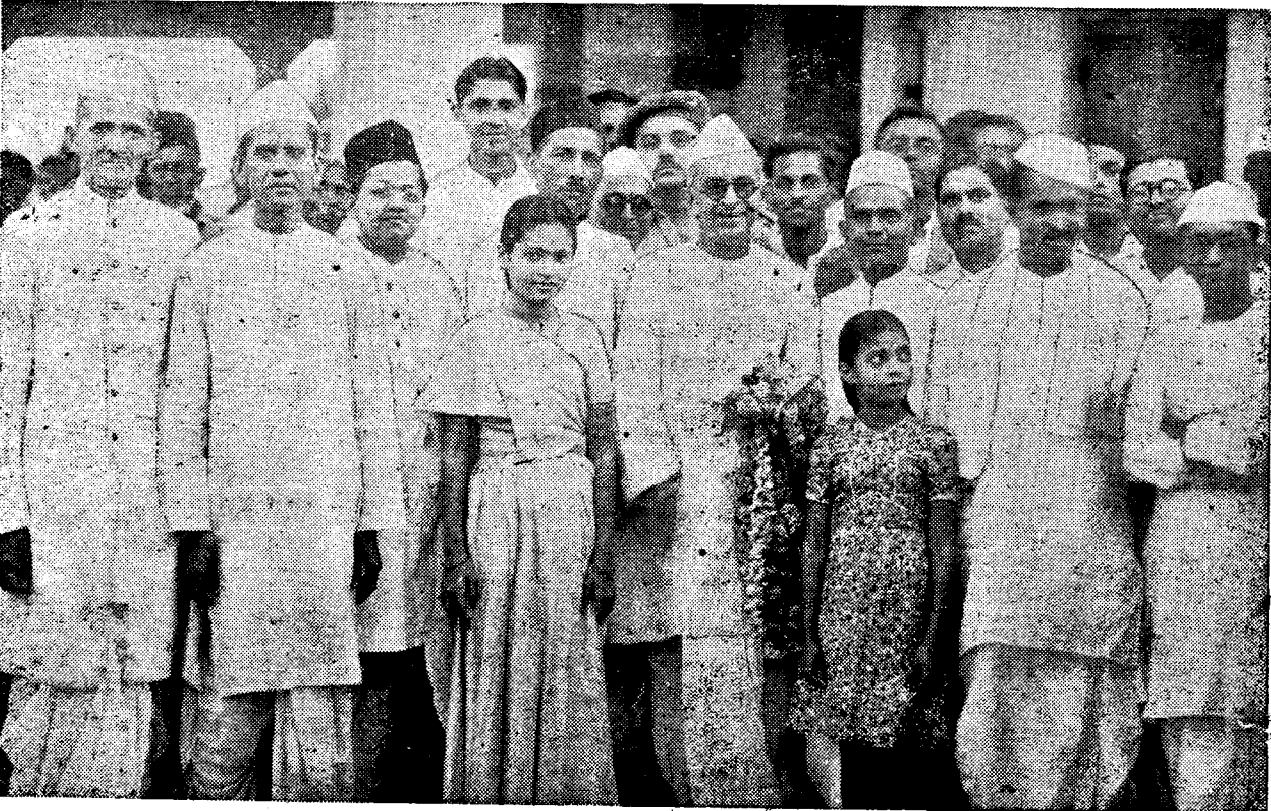
భక్తులందరూ జేరి స్వాతంత్ర్య ధ్యమమును ఏకోన్మఖముగా నిర్వహించిరి అందువలన కాంగ్రెస్ ఒక సంపాకనసించినా, దానిలో భిన్నవర్గములకు స్థానము లభించినది ఇట్టి వర్గములలో సోపలిస్తు వర్గమొకటి భారతదేశము స్వాతంత్ర్యము నొందువరకు కాంగ్రెస్ లోనే వుండి పనిచేస్తూ, స్వాతంత్ర్యం లభించినతరువాత దేశంలో సోపలిస్తు వ్యవస్థను ఏర్పరచుటకు కాంగ్రెస్ తమ పక్షమునకు త్రిప్పకొనవలెనని ఆశించి సోపలిస్తులు ఇన్నాకు కాంగ్రెస్ లో అలివాద వర్గముగా వున్నార స్వాతంత్ర్యసమరములో సోపలిస్తులు ప్రశంసనీయముగా పోరాడిన విషయము జగద్విదితమే భారతదేశం సర్వస్వతంత్రమై, పరిపాలన కాంగ్రెస్ వాయకుల హస్త గతమైన తరువాత అనుసరింపబడుతున్న విధానములు సోపలిస్తులకు అంగీకారయోగ్యములుగా లేవు కాంగ్రెస్ స్వాతంత్ర్యపోరాటములో నిమగ్నమై వుండగా కాంగ్రెస్ కొరకు తమ సర్వస్వము ధారపోసిన త్యాగధనులనేకులున్నార వారందరూ స్వాతంత్ర్య సంపాదనాపక్షతోనే అట్లు చేయగల్గిరి కాని స్వాతంత్ర్యం లభించిన తరువాత కాంగ్రెస్ పేరతో అధికారమునకు వచ్చిన వారు చాలమంది కాంగ్రెస్ సాంప్రదాయములకు విరుద్ధముగా స్వార్థపరతతో వ్యవహరించుచు, దేశములో సోపలిస్తు వ్యవస్థను ఏర్పాటు చేయుటకు ఆటంకముగా నున్నారు మహాత్మాగాంధీ ఉద్బోధనలు, కాంగ్రెస్ ఆశయములు చాలవరకు సోపలిజం వైపుకే మొగ్గుచున్నవి కాంగ్రెస్ మహానాయకుడు, భారతప్రధాని జవహర్ లాల్ నెహ్రూ జగమెరిగిన సామ్యవాదియే! అందువలననే స్వతంత్ర భారతదేశము సోపలిస్తు వ్యవస్థపై పుకు మొగ్గునని సోపలిస్తులు తలపోసిరి కాని కాంగ్రెస్ వైఖరిని పరిశీలించిన, నానాటికి ఈ విషయమై ఆశ సన్నగిలుచున్నది స్వార్థపరత కలన వ్యక్తిగతముగా ఏదో కొద్దిలాభము పొందగల మధ్యగర్తగతివారు కాంగ్రెస్ ను వశపరచుకుని వున్నారు కర్షకులు, క్రామికులు అధికసంఖ్యాకులుగా నున్న సంస్థ ఏనాటికైనా సోపలిస్తు వ్యవస్థను ఎంచుకొనీతిరును కాని మధ్యతరగతివారి చేతిలోనన్నసంస్థ, వై ఎటు వంటి తీర్మానములు చేసినా, కార్యరూపేణా సోపలిస్తు వ్యవస్థను నిరాకరించి, కొంతకాలము

జయప్రకాష్ నారాయణ

వరకు ధనికవాదమునకు దోసిలియైతే ను, కాంగ్రెస్ తీర్మానములకు, ఆచరణలకు కనిపించుచున్న ఈ వ్యతాసము వల్లనే, కాంగ్రెస్ లో వుండి దానిని సోపలిస్తు వ్యవస్థపై పుకు మరలింపవలెనని ప్రయత్నించుట ప్రయత్నమని సోపలిస్తులు భావించుచున్నారు కాంగ్రెస్ లక్ష్య పునర్నిర్వచనకొరకు తక్షణమే జరిగిన ఎ. వి. సి. సి. సమావేశములో పండిట్ నెహ్రూ అధ్యక్షతన ఒక ఉపసంఘము ఏర్పరుపబడినది. ఆ సంఘము సోపలిస్తుల కొరచున్న అధికవ్యవస్థనే కాంగ్రెస్ ఆశయముగా నిర్వచింపవచ్చును. కాని ఆచరణలో అది ఎంత వరకు అమలుజరుపబడునో సంశయస్పదముగట వలన ఇప్పట్లున కాంగ్రెస్ నుండి విడిపోవుట, కాంగ్రెస్ లోనే వుండిపోవుటా అను విషయమును సోపలిస్తులు తేలికగా నిర్ణయించలేదు. సోపలిస్తుపక్షము ప్రత్యేక పక్షముగా నుండుటకు ఇంతవరకు సమాయతము కాలేదు; ఈ పక్షము కాఖలు, ప్రచారకులు దేశమందంతటా ఇతరపక్షములవారివలె వ్యాపించలేదు. సోపలిస్తులు కాంగ్రెస్ వ్యక్తులేనని ప్రజలు భావించుచున్నారు. మీ నూత్రమునైనా వదలుకొనుడ; లేదా కాంగ్రెస్ ను యైనా వెడలు దని కాంగ్రెస్ వారు చెబుచున్నారు. ఈ సందిగ్ధపరిస్థితినుండి సోపలిస్తు పక్షము త్వరలో వైటపడేన మంచిది.

అధికోత్పత్తికి ఆటంకములు
“మన ప్రజల జీవితావసరాలు సమకూరాల”

మైదరాబాద్ లో భారతప్రభుత్వ ఏజెంటు జెనరల్ కె ఎం మున్షీ గారు బెజవాడ వచ్చినప్పుడు పురపౌరులు స్వాగతమిస్తున్న దృశ్యం.

జరపటానికి పాకిస్తాన్ ప్రయత్నాలు

వర్గ విభేదాలవలన సమైక్యతలు

గోపాలస్వామి అయ్యంగార్

లన్నా, మన స్వాతంత్ర్యాన్ని కాపాడుకోవా లన్నా అధికారాన్ని తప్ప వేరే మార్గ మేమీ లేదు.....మన పాలన నుండి, యంత్రాంగం నుండి వస్తున్న దానిని నిరసించే ప్రజలకు, కోటానుకోట్లాది మన ప్రజలకు చేరుతున్నప్పుడే మన స్వప్నాలు ఫలించినట్లుగా అని భారత ప్రధాని పండిట్ నెహ్రూ ఒక విజ్ఞప్తిలో తెలియ జేశాడు. స్వల్ప కాలములో అధికారాన్ని జరుపుటకు ఇప్పుడున్న పాదనసంపత్తి నంతకు పూర్తిగా ఉపయోగించుకోవటం కన్న వేరే మార్గమేమియు లేదు. వక్రపులు అసలే కరువుగానన్న ఈ రోజులలో సమైక్య లాకాట్లు జరిగి ఉత్పత్తి మరియు కుంటుపడడం సహింపజాలని విషయము. ఈ మధ్య ఢిల్లీలో జరిగిన పారిశ్రామిక మహాసభలో పాల్గొన్న ప్రభుత్వ ప్రతినిధులు, యజమానులు, కార్మిక ప్రతినిధులు ఆలోచించి, గరిష్ట ప్రమాణము వరకు ఉత్పత్తి నిరాటంకముగా జరుగుటకు మూడేండ్లవరకు పారిశ్రామికరంగంలో అవకాశం వుండవలెనని, ఈ మూడేండ్లపాటు, సమైక్య, లాకాట్లు జరుగరాదని ఏకగ్రీవంగా నిర్ణయించారు. సర్వరమే అధికారాన్ని జరుపుటకు అనవసరమగు ఇతర విషయములపై కూడ అన్ని పక్షములకు సంకల్పప్తి కరమగు ఏర్పాట్లు చేసుకొన్నారు. కాని ఆ నిర్ణయము జరిగినదిమొదలు చేతనందంతటా సమైక్య ఇదివరకు కన్న పాశ్చాత్యుగా జరుగుచు అధికారానికి పెద్ద అటంకముగా మన్నది.

కార్మికలకు యజమానులకు సంభవించిన వివాదములను పరిష్కరించుటకు బాంబాయి ప్రభుత్వ మేర్పరచిన మౌన రిట్రా విధానము పట్ల అసమ్మతి ప్రదర్శించుటకు బాంబాయి కార్మిక నాయకులు ఏకదినమాత్ర లాంఛన ప్రాయశు సమైక్య జరిపిరి. బాంబాయి కార్మి రేషన్ కు త్వరలోనే ఎన్నికలు జరగనున్నవి. ఈ ఎన్నికలలో సోషలిస్టు పార్టీ అభ్యర్థులు కాంగ్రెస్ పార్టీ అభ్యర్థులతో పోటీచేయ నున్నారు. సోషలిస్టు పార్టీకి కార్మికులలో మంచి పలుకుబడి వున్నది. అందువలన కాంగ్రెస్ పై దెబ్బ కొట్టుటకే ఈ సమైక్య జరుపబడినదని కాంగ్రెస్ నాయకులు ఈనాటికిని ఆరోపణను చేయుచునే యున్నారు. ఆ సమైక్య జయప్రదముగా ముగిసినతరువాత అట్టి అసమ్మతి నూచక సమైక్య ఒకటి కలకత్తాలో జరిగినది. అది బాంబాయి సమైక్యత పూర్తిగా జయప్రదము కాకపోయినను, ఉత్పత్తి మాత్రము కుంటుపడినది. బాంబాయి లాంఛన ప్రాయశు సమైక్య జరిగినప్పటినుండియు బాంబాయి రేవు కార్మికులు సమైక్య సాగించుచునే యున్నారు. ఈ సమైక్య కూడ సోషలిస్టులే నడుపుచున్నారు. రేవు కార్మికులు సమైక్య చేయుచుండటచే ప్రజలకు ముఖ్యముగా కావలసిన ఆహారపదార్థములు ఓడలలోనుండి దింపుటకూడ అగిపోయినది. సమైక్య ఎన్నార్లకూ పరిష్కారము కానందున, అత్యవసరములకు పదార్థములను ఓడలలోనుండి దింపుటకు సైనికులను పనియోగించవలసి వచ్చినది. ఈ సమైక్యవలన కాండిటీకులు కూడ చాల బాధ పడుచున్నారు. రేవు కార్మికులు మొత్తము 6500 మంది వున్నారు వీరు సమైక్య ప్రారంభించుటకు హస్తముగా కారణము లేమీ లేవు సోషలిస్టులు తమ బలమును ప్రదర్శించుకొనుటకు మించి. ఈ సమైక్య ఇన్నార్లు జరగటము అనవసరమని సోషలిస్టు ప్రతినిధులు కూడ గ్రహించినవి. సమైక్య అనవసరముగా జరుగుచున్నను బలబలప్రదర్శనములలో ఒకరి కొకరు తీసి పోవుట అమర్యాద గాబట్టి ఈ సమైక్య సాగిస్తున్నారు. దేశమునకు ఎంతో నష్టమును కలిగించుచున్న ఈ సమైక్య వెంటనే విరమించటం అనవసరం.

మనరాష్ట్రములో కూడ దక్షిణాదిలో బట్టల మిల్లులలో సమైక్య సాగుచున్నది. గుడ్డల ఉత్పత్తి అధికము కేయటకు ప్రభుత్వ మొక ప్రత్యేక సంఘమును నియమించినది. ఆ సంఘము

సిఫార్సుల ప్రకారం ప్రతి కార్మికుడు ఇదివరకు కన్న ఎక్కువ కని చేయవలసి వచ్చినది. ఇందువలన కొంతమంది కార్మికులను తగ్గించవలసి వచ్చినది. ఆ తగ్గించిన కార్మికులకు పని కలిగించుటకు మిల్లులు రాత్రులందు కూడ పనిచేయుచు, ఎవ్వరికి నిరుద్యోగము ప్రాప్తించకుండునట్లు చేయవలెనని కూడ నిర్ణయించబడినది. మధ్యవర్తి సంఘము నూచించిన ప్రకారం కార్మికుల జీతములు, కరువుభత్యములు యిచ్చుటకు యజమానులు అంగీకరించిరి. కాని ప్రతి కార్మికుడూ నిర్వహించవలసిన బాధ్యత అధిక ప్రమాణముగా నిర్ణయించబడినదని కార్మికులు అసంతృప్తులైరి. పాశ్చాత్య దేశములలో కార్మికు డెంత పని చేయుచున్నాడో అంతపని ఇచ్చుటి కార్మికులకూడ నిర్వహించవలె ననటం అసంబంధము. అదిగాక, రాత్రులందు పనిచేయుటకూడ కష్టమే. ఈ రెండు కారణములవలన కొంత విధానమునకు కార్మికులు అంగీకరించుటలేదు. ఈ విధానము ఈవారములో అమలులోనికి వచ్చినదిమొదలు కోయంత్తూరు నగరంలో 18 మిల్లులలో కొంత వరకు గాని, పూర్తిగాగాని పని కుంటుపడినది. ఈ సమైక్య నేలం, తిరుచనాపల్లి పట్టణములలోని బట్టల మిల్లులకు కూడా వ్యాపించినది. ఈ సమైక్య చట్ట విరుద్ధమని యజమానులు, కొత్త ఏర్పాట్లకు తామెన్నడు అంగీకరించలేదని కార్మికులు వాదించుచున్నారు. కార్మికులకు యిచ్చుచున్న జీతములు, కరవుభత్యములను గూర్చి కూడ వివాదములు జరుగుచున్నవి. ఈ వివాదము లెట్లున్నను, నూలు, గుడ్డ ఉత్పత్తి చాల పడిపోవుచున్నది. నూలు, గుడ్డ అసలే కరువుగానన్న ఈ రోజులలో ఉత్పత్తి అధికముగా జరుగక పోవుట అటుంచి, తగ్గిపోవు చుండుట తోచనీయదు. కాని యుద్ధానంతరము మన దేశములో వీని ఉత్పత్తి చాల పడిపోయినది. 1944 వ సం. లో మనదేశంలో 12½ కోట్ల పౌనల నూలు, 40 కోట్ల 10 లక్షల గజముల గుడ్డ ఉత్పత్తి జరిగినది. 1947 వ సం. లో నూలు ఉత్పత్తి 10 కోట్ల 80 లక్షల పౌనలకూ, గుడ్డ ఉత్పత్తి 81½ కోట్ల గజములకూ పడిపోయినది.

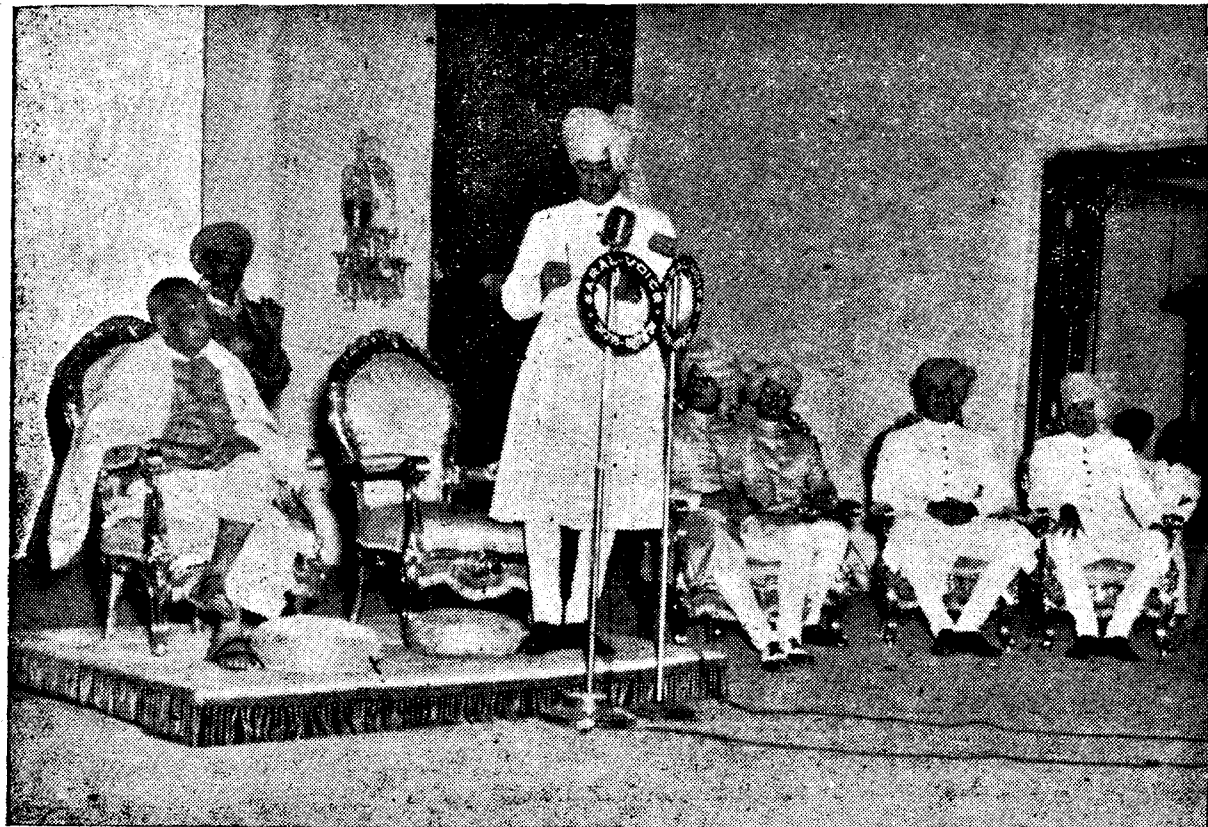
మాడు సంవత్సరముల పాటు సమైక్య లేదని జరుపకుండా అధికారానికి తోడ్పడేదమని కార్మికులు, యజమానులు వాగానముచేసిన వెను వెంటనే ఇట్టి సమైక్య జరుగుట విచారకరమైన

విషయము. కాని, కార్మికులు, యజమానులూ నను రెండు వర్గములలోను కార్మికులను వీడ వర్గముల పట్ల విశాల హృదయముతో వర్తిం చుచుండవలెను. మన దేశమునకు ఈనాడు అధికారాన్ని ఎంత ముఖ్యమో, ఉత్పత్తియైనది అన్ని వర్గములకు సమంజసముగా పంపిణీ జరుగుట అంత ముఖ్యమే. యజమానులు లాభములు, ఇతర సౌకర్యములు కొంత వరకు తగ్గించుకొని కార్మికులను సౌభాగ్యవంతులను చేయుటకు ప్రయత్నించవలెను. దేశమునకు వస్తువు లెంత అవసరమైనను, కార్మికులు సంతుష్టితో పనిచేయనినాడు అవి లభింపజాలవు. ప్రభుత్వముకూడ కార్మికుల కోరికలను అదరణ భావముతోనే గమనించవలెను. ఇది జరిగినతరువాత అధికారానికి కృషిచేయుట కార్మికుల విధి.

వస్త్రములపై కంట్లోల్ రద్దు
అన్ని వస్తువులపైనను పిలువబడి కంట్లోల్ తొలగించుటయే భారత ప్రభుత్వ విధానము. ఈ విధానము ప్రకారము ఒక నెలరోజులక్రితమే ఆహారధాన్యములపై కంట్లోల్ చాలవరకు సడలింపబడినది; రేషనింగ్ చాలవరకు తీసివేయబడినది. చక్కెరపై కంట్లోల్ పూర్తిగా రద్దు చేయబడినది. ఆహారవస్తువులపై అత్యవసరమైన పదార్థము గుడ్డ, ఆ గుడ్డపై కంట్లోల్ కూడ ఇప్పుడు దాదాపు పూర్తిగా తొలగింపబడినది. వస్త్రములపై కంట్లోల్ ను వీలైనంత వరకు సడలించుటయే తమ విధానమని భారత ప్రభుత్వము ప్రకటించినది. ఆ మాచన నందుకుని రాష్ట్ర ప్రభుత్వము రేషనింగ్ తొలగించే కంట్లోల్ పై అన్ని పూర్తిగా తొలగించినది.

భారత రాజకీయాలు
కంట్లోల్ పథించునాట ఎన్నో ప్రతిఘటనలు ఈనాడు వస్త్రోత్పత్తి తక్కువగానే వున్నది. ప్రభుత్వ కంట్లోల్, రేషనింగ్ విధానములు సక్రమముగా అమలుజరుగక అవినీతికి తావిచ్చినవి, వస్త్రోత్పత్తి అధికము చేయుటకు ప్రభుత్వముతో మిల్లు యజమానులు, కార్మికులు సహకరించుటలేదు. బట్టలధర చాల తక్కువగా నున్నదనియు, అందువలన అధికారాన్ని తమకు గిట్టుబడి కాదనియు యజమానులు అసంతృప్తి చెందియున్నారు. యజమానులు, నేరుగాను, బ్లాకోమాగ్నాట్ లోను అధిక లాభములు కాజేయుచున్నారనియు, తమ జీతములు మాత్రము, జీవనకృత్యము పెరిగి పోయినను, తగినంతగా వృద్ధిచేయుటలే దనియు కార్మికులు వాదించుచున్నారు. మిల్లుల ఉత్పత్తి అధికముచేయుటకు ప్రభుత్వ మేర్పరచిన నూతనవిధానము అమలు జరుపుటకు కార్మికులు, ముఖ్యముగా దక్షిణాది కార్మికులు, నిరాకరించుచున్నారు. ఇందువలన జరుగుచున్న సమైక్యలనుగురించి కొంతవరకు వైన ప్రస్తావించితిని. మనదేశములోని మిల్లులకు కావలసిన మేలు రకం ప్రత్తి పాకిస్తాన్ నుండి దిగుమతి కావలెను. కాని ఆ దిగుమతి సక్రమముగా జరుగుటలేదు. ఇట్టి పరిస్థితులలో బట్టల ధర కొంచెము పెంచినగాని అధికారాన్ని జరుగు నవకాశములేదు. కాని కంట్లోల్ ధర పెంచుటకు ప్రభుత్వము ఇష్టపడుటలేదు. కాబట్టి కంట్లోల్ తొలగించి, అధికారాన్ని జరుపుటకు, సక్రమమైన ధరలకు అనుగుణ భాద్యత విల్లుయజమానులపై కేయటయే ఉత్తమమని ప్రభుత్వం భావించినది. ఈ రెండువిషయములలో మిల్లు యజమానులపై నుంచబడిన బాధ్యత సక్రమముగా నిర్వహించుట లేదని ప్రభుత్వము ఏకాగ్రము సందేహించినా, కంట్లోల్ ఇదివరకటికన్న తీవ్రముగా విధించబడును.

రాష్ట్ర ప్రభుత్వ ప్రకటన ప్రకారం మిల్లుబట్ట అమ్మకదారులు రేషనింగ్ పాదనల నను పద్ధతి, మిల్లు బట్ట రేషనింగ్ పద్ధతి పూర్తిగా రద్దుపరచబడినది.

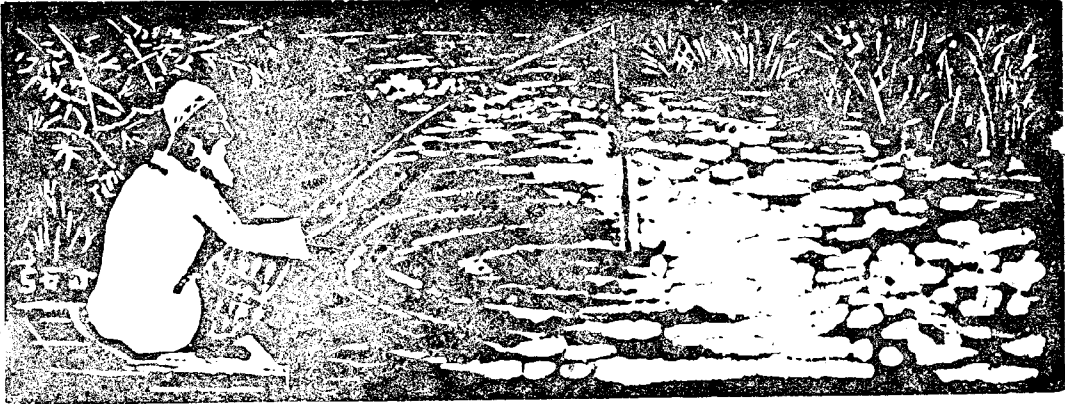

సర్దార్ వల్లభాయి పటేల్ సమక్షంలో భావనగర్ మహారాజా తమ సంస్థానంలో సంపూర్ణ బాధ్యతాయత ప్రభుత్వాన్ని నెలకొల్పటానికి చేసిన నిర్ణయాన్ని వెల్లడిస్తున్నారు.

పిల్లల నవల:

పెద్ద బామ్మ

శ్రీ సత్యనారాయణ శ్రీవాస్తవ

౨౭

కొంతనే పయ్యేటప్పటికి పినాకం పని అయిపోయింది. పరుగు పంపెంలో జాగిలం అందుకుంది. తన వెనకాలే ఆ భయంకరమైన కుక్క రోజుకొంటూ వస్తూ ఉంది; పట్టేసుకుంది. దాని అల సట వగర్పు పినిపిస్తూ ఉంది. దాని వేడివేడి ఊర్పులు తాకుతున్నట్టు ఉంది. సముద్రం ఒడ్డుకూడా దగ్గరికి వచ్చివేసింది. ఒక్క అడుగు వేస్తే ఇంక సముద్రమే. ఆ యిసుకతిప్ప చేరుకోగానే యింక లాభంలే దని పినాకం ఒక్క దాటు సముద్రంలోకి వేశాడు—కప్పదాటు, జాగిలం అక్కడ అగిపోవా లనుకొంది. కాని పరుగు విసురులో ఆగక అదికూడా సముద్రంలో పడిపోయింది. అయితే ఆ కుక్కకు ఈడడం చేతకాదు. కాని చేతులూ, కాళ్ళూ పైకి పెట్టి గిరిగిలా తన్నుకోబోయింది కుక్క. తన్నుకొనేకొద్దీ అది అడుక్కి దిగజారిపోయింది. మళ్లా నీళ్లపైకి తేలేటప్పటికి ఆ జాగిలం “అయ్యో! నేను మునిగిపోతున్నాను; చచ్చిపోతాను” అని కేక వేసింది. దూరంగా పోయి తేలుతూ వున్న పినాకం ఇది చూచి “మునిగిచస్తే చావు” అని బదులుచెప్పాడు.

“పినాకరావూ! నన్ను రక్షించవూ! మునిగిపోకుండా నన్ను పైకి తీయవూ?” అని కుక్క మొట్ట పట్టుకుంది. కుయ్యోమని ఆ కేక వినగానే పినాకం గుండె జాలిగుండెయేమో, కొంచెం కరిగింది.

“నిన్ను బ్రతికిస్తే నావెంట తరుము కొనివచ్చి నన్నింక బాధ పెట్టవుగా?” అని వరతు అడిగాడు పినాకం. “ఓ! అలాగే! నిన్ను వదలివేస్తాను. త్వరగా బ్రతికించు మరి. ఇంకో అరనిమిషం ఆలస్యం చేస్తే నా పనియింతే” అని కుక్క గుటకలు మింగుతోంది. పినాక రావు ముందు తటపటాయించాడు. ‘ఏదైనా మంచి పని చేస్తే అది యెప్పటికీ ఊరికే పోదు’ అని వాళ్ల నాన్న చెప్పినమాట జ్ఞాపకం వచ్చింది. ఆ మునిగిపోతూవున్న జాగిలం దగ్గరికి వెళ్లి ఆ తోక పట్టుకొని లాగి రెండు చేతులతోటీ ఆ కుక్కని సముద్రపొడ్డు యిసుకలోకి చేరవేశాడు. ఆ కుక్క ఎన్నో ఉప్పు నీళ్లు తాగేసిందేమో, దాని పొట్ట పెద్ద గాలిగుమ్మటంలాగ ఉబ్బి పోయింది; నిలువలేకపోతోంది.

ఈ జాగిలం పూర్తిగా తెలివినస్తే యెం చేస్తుందో అనే భయంతో పినా

కం మళ్లీ సముద్రంలోకి ఉరికేశాడు. కొంతదూరం ఈడుకొనిపోయి తాను రక్షించిన స్నేహితుణ్ణి ఉద్దేశించి యిలా కేక వేశాడు. “కుక్కబావా! మరి వెళ్లిస్తాను. మనవాళ్ళ సందరినీ అడిగా నని చెప్పు”.

“వెళ్లిరా, పినాకం! నన్ను బ్రతికించి బయట పారవేసినందుకు నీ మేలు ఎన్నటికీ మరచిపోను”

పినాకం ఆ సముద్రంలో పడి, ఒడ్డుకి చేరువగానే ఈగతున్నాడు. ఒడ్డుకేసి చూస్తూవుంటే అక్కడ పెద్ద కొండ గుహలాగ కనిపించింది. అందులోంచి పొగ మేఘాలలాగ కమ్ముకొని వస్తూ ఉంది. “ఆ గుహలో అగ్ని ఉన్నట్టుగా ఉంది. అక్కడికి వెళ్లి మంట కాగు తాను. ముందు చలి తీరి సతర్వాత చూచుకోవచ్చు”. ఇలా నిశ్చయించి ఆ రాళ్ల గుట్ట దగ్గరికి వెళ్లాడు. ఆ గుట్ట యెక్కబోతూ ఉంటే ఏదో పైకి తీసుకొని పోతూ ఉన్నట్టు ఉంది. ఆ నీళ్ల క్రిందనించి పైకి ఏదో వస్తోంది. వచ్చి తనను గాలిలోకి ఎగురగొట్టూ ఉన్నట్టు ఉంది. తప్పించుకోవాలని చూశాడు. కాని మించిపోయాది. కొంతసేపటిలో

పినాకం పెద్ద వలలో తగులుకొన్నాడు. తనతోపాటు ఆ వలలో పెద్ద, చిన్న చేపలు, రకరకాలవి పైకి క్రిందికి ఎగురుతున్నాయి.

అప్పుడే ఆ కొండ గుహలోంచి చేపలు పట్టేవాడు వచ్చాడు. చూడటానికి అతడు భయంకరంగా ఉన్నాడు. ఆ చూపులు, ఆ వేపం, ఆ యాకారం చూస్తే ఎవరో సముద్రరాక్షసిలా గున్నాడుకాని మనిషిలాగ లేడు. అతని తలమీద మెట్టుకలకి బదులు పచ్చగడ్డి నీలాడుతోంది. చర్మం ఆకుపచ్చగా ఉంది. కళ్లు ఆకుపచ్చ. నేలని జీరాడుతూవున్న పొడుగాటి గడ్డంకూడా పచ్చగా ఉంది. పొడుగాటి ఊసరవెల్లి వెనకకాళ్లమీద నిలుచుంటే ఎలా గుంటుందో, అలా గున్నాడు వాడు. వలంతా సముద్రంలోంచి పైకి లాగగానే వాడికి సంతోషిగా ఉంది. “అమ్మయ్య! యీవేళ మంచి చేపలు పడ్డాయి” అనుకొన్నాడు.

“అయ్యో! నేను చేపను కానే” అని పినాకయ్య అనుకొన్నాడు. చేపలతో నిండిన ఆ వల బరువుగాకొండ గుహలోకి తీసుకొని పోయాడు. లోపల

పొగతో కాఊరిగానూ, చీకటిగానూ ఉంది. గుహకి మధ్యగా పెద్ద పెసంనిండా నూనె సలసల కాగుతోంది. చేపలు వేయించిన కుళ్లవాసనతో ఆ గుహ అంతా బ్రద్దలై పోతోంది. “ఏం చేపలు పడ్డాయో చూతాం” అని ఆ చేపల వాడు, ఇనపపారలాంటి తన. చేయి వలలోకి చాపి చేతినిండా కొన్ని బొచ్చుపరిగలు తీశాడు. వాటిని వాసన చూచి ఆ పెసంలో వేశాడు. ఇలాగ యెన్నోసార్లు తీసి పెసంలో వేసి ఆ చేపల పేరులు చెప్పి నోరుట లూరుస్తున్నాడు. అన్నీ అయినతర్వాత పినాక రావు మిగిలాడు. తన పెద్ద చేతితో పినాకయ్యని బయటికి తీసి ఆకుపచ్చ కళ్లు పెద్దవి చేసి ఆశ్చర్యంగా చూచి అన్నాడు వాడు: “ఇదేం చేప! ఇలాంటిది నే నెక్కడా చూచినట్టు తిన్నట్టు జ్ఞాపకం లేదు” అని, రెండు మూడు సార్లు తేరిపార జూచి “బహుశా! ఇదొక కొయ్యచేప” అన్నాడు. ఆ మాట వినగానే పినాకయ్యకి కోపం వచ్చింది. “నన్ను కొయ్య చేప ననుకొంటున్నావా? ఏయ్! చూడు. నేను చేపను గాను. బామ్మను. పెళ్లాడే బామ్మను” “పెళ్లాడే బామ్మ అయితే మతీ మంచిది. క్రొత్తరకం చేప అదెలాగ ఉంటుందో రుచి చూడాలి”

“రుచి చూస్తావు” తినడానికి నేనేం చేపను గాను. నువ్వెలాగ మాటలాడుతావో, నేనూ అలాగ మాటలాడుతాను; వాదిస్తాను”

“బాగుంది. నువ్వు మాటలాడటం, వాదించడమూ చేతనైన కొత్తచేప వయితే మరీ మంచిది! నీకు చేయదగిన మర్యాద నీకు చేస్తాను.”

“ఇదేనా మర్యాద?”

“నీ మీద గౌరవంకొద్దీ ఎలాగ పండాలో నువ్వు చెప్పినట్టే చేస్తాను. నిన్ను ఈ పెసంలో వేసి అన్నిచేపల లాగ వేయించమంటావా, లేక చింత పండు పులుసు పెట్టమంటావా?”

“న న్నడిగితే నన్ను వదిలెయ్యమంటాను. శుభ్రంగా ఇంటి పోతాను.”

“వేళాకోళం ఆడుతున్నావా? ఇంత విచిత్రమైన చేప వస్తే రుచి చూడకుండా వదిలివేస్తా ననుకొన్నావా? నీలాంటి బామ్మచేపలు ప్రతిరోజూ పడవు. మిగతా చేపలతోపాటు నిన్ను కూడా పెసంలో వేయిస్తాను. ఊరుకో! నలుగురితోపాటు నారాయణా!” ఇలా గనగానే, పినాకరావు ఏడవడం మొదలుపెట్టాడు. పొంగి వచ్చే దుఃఖం

పిల్లల కథలు

పుస్త్రీవారు గులకథ

బుద్ధిరాజు స్వరాజ్యలక్ష్మి

వయస్సు. 11 సం||
అయిదోక్లాసు

అనగా అనగా. మా గ్రామంలోని వక యింట్లో కల్లి, కొడుకు, కోడలు కాపురం వుండేవారు. వారి యింట్లో పుస్త్రీవారుగులు చాలా నిలవ వుండున్నారు. కోడలికి ఆ వారుగులు తినాలని కోరిక వుండేది. అత్తగారు ఒకరోజున యెదో పనిమీద యిల్లు విడిచి యెక్కడికో వెళ్ళింది. ఆ సమయంలో కోడలు ఆ పుస్త్రీవారుగులు తీసుకుని నేతితో వేయించుకుని తిన్నది. అత్తగారు తిరిగి యింటికి వచ్చి పొయ్యివద్ద పడియున్న బుద్ధిరాజుకు చూచి ఏమి కగలేకావని కోడలిని అడిగింది. పుస్త్రీవారు గులు వేయించుక తిన్నానని సమాధానం చెప్పింది. ఈ నేరము వెంటనే కొడుకుతో చెప్పి కోడలిని పంపి వేయటకన్న ఏడుగల క్షయంకొకటి లేదని నచ్చ తెప్పి. వానిని వొప్పించి ఆ రోజు రాత్రే అమెను కాళ్ళతో బిగించి కట్టి స్మశానమునకు తీసుకుని వెళ్ళి అచ్చట చిత్రపేర్చి దానిమీద వుంచినారు. వారితో నిప్పు తీసుకుని వెళ్ళలేదు. నిప్పు అచ్చట దొరక నందున అది తెచ్చేసమిత్తం యిద్దరూ కలిసి వెళ్ళినారు. వారు తిరిగి వచ్చేసమిత్తం కోడలు కట్టి నిప్పు కొని లేచి ఆ సమీపములో పడియున్న పుచ్చుకర్ర దుంగను ఆ చిత్రమీద పెట్టి బిచ్చకప్పి కాను ఆ సమీప మున వున్న ఒక దేవాలయంలోనికి పారిపోయింది. కల్లి కొడుకులు, నిప్పు తీసుకునివచ్చి ఆ చిత్రకి

అంటించినారు ఆవి కాలుచున్నప్పుడు దానిలోనించి చిట, పట, ధ్వనులు చెలరేగినవి. అది తన్న వారు గులు దాని కడుపులోవుండి అట్టి ధ్వనులు బయట దేరిన వని అనుకొనుచూ కొడుకు, కల్లి యింటికి వెళ్ళిపోయినారు

నాలుగురోజుల తరువాత కోడలు యింటికి తిరిగి వచ్చినది. అరాత్రే తాను స్వర్గలోకమునకు వెళ్ళి, అచ్చటి వింకలు, వినోదములు చూచుచుండగా, అచ్చటి వారందరూ నన్ను యింటికి వెళ్ళి న అత్త గారిని అచ్చటికి సంపాదించి చెప్పినారు. అత్తగారిని అచ్చటికి సంపాదించుట తిరిగి వచ్చినానని చెప్పి నది. ఆ మాటలకు అత్తగారు చాలా సంతోషించి తనను వెంటనే అచ్చటికి ప్రయాణంచేసి సంపాద మని కొడుకును కోసినది. భార్యభర్త లిద్దరూ అమెను కాళ్ళతో కట్టివేసి స్మశానమునకు తీసుకుని వెళ్ళి చిత్రమీదపెట్టి వెంటనే నిప్పు అంటించినారు. పూర్తిగా కాలిపోయినది.

నాలుగురోజుల గడిచినప్పటికీ తన కల్లి రాత్రే దేవుని భార్యను అడిగినాడు నీ కల్లి స్మశానములో చిత్రమీద కాలిపోయినది; యెన్నటికీ రాదు; అని సమాధానము చెప్పినది కుమారుడు కల్లి నిమిత్తం చాలా విచారించినాడు. పుస్త్రీ వారుగులు తిన్నందుకు నన్ను కార్చి చంపివేయాలనుకున్నందుకు ఆమెకే ఆ శాస్త్ర జరిగినది; అని భర్తను వోదాల్సింది. ..

రోజూ సామంతం మీటి పడగానే ఆకాశం లో కోటానాకోటా నక్షత్రాలు కనబడుతాయి. వీటికి మిలుకు మిలుకు మంటూ ప్రకాశించే గ్రహం వుంది. బాగా పరిశీలించి చూస్తే యీ నక్షత్రాల మధ్య కొన్ని మిలుకు మిలుకు ముకుండా వుంటాయి. వీటినే గ్రహాలు అంటారు. మనకు గోచరింపని ఇంకా యెన్నో గ్రహాలు వుండవచ్చు. నక్షత్రాలకు, గ్రహాలకు కల భేదమేమిటి? మొదటిది వైన చెప్పాము— గ్రహాలు మిలుకు మిలుకు ముకువు. రెండవది యేమంటే, యీ గ్రహాలకు స్వయం ప్రకాశం లేదు, నక్షత్రాలకు వుంది. దీనికి తార్కాణము మన భూమి. భూమికి స్వయంగా వెలుగు లేదు; తేలికదు. సూర్యునికంటే ప్రసరించేంత వరకు కాదు; తేలికాకే వీటికి. తక్కిన గ్రహాలూ అంటే, నక్షత్రాల్లో ఒక్కొక్కటి బ్రహ్మాండమైన అగ్నిగోళము. ఇందుకు మన భూమి సూర్యుడి సూర్యుడు భూమికి చాలా దూరంలో వున్నది చిన్న నక్షత్రమని భ్రాతృవేత్తలు కనిపెట్టారు.

మాడవ : నక్షత్రాలు సూర్యుని వలెనే తమ స్థలన్ని విడిచి కదలుతాయి. గ్రహాలు యెవరికీ లేకుండా స్థిరమార్గాల్లో (orbits) సూర్యుని చుట్టూ ప్రదక్షిణం చెందుతాయి. అందుకే వీటిలో రాత్రింబగళ్ళు, ఋతువులు కలుగుతాయి. నక్షత్రాల స్వయం వెలుగు కనుక వీటిలో ప్రాణికోట్లు జీవించలేవు. భృష్యమాతాయి.

ఎన్నో వేల మైళ్ళ దూరంలో వుండే సూర్యుడి ముకు యింత వేడిమి కలుగజేస్తూ వుంటే యింకా సూర్యుని సంగతి, తక్కిన నక్షత్రాల వంటివి? గ్రహాల సంగతి అల్లా కాదు. వీటిలో రాత్రింబగళ్ళు, ఋతువులు, వాతావరణము అనేవి వున్నాయి కనుక ప్రాణికోటి జీవించడా అనేది ప్రశ్న. అన్ని విధాలా దామిని పోలివున్న గ్రహాల్లో మనుష్య సంగారిము వుండదా? అంటే, యెంత వరకు సదుపాయం వున్నాయి? ఈ ప్రశ్నకు భ్రాతృవేత్తలు యేమంటారో చూద్దామ.

నామ, కెల్లు, వృక్షాలు, పురుగు, పక్షులు, జంతువులు, మాంపులు—అన్నీ కూడ కొన్ని

తో “అయ్యో! నేనా చెడుసావాసం చేసి, వాళ్ళ మాటలు వినబట్టికదా నా కిన్ని పాట్లు పచ్చాయి. నేను బుద్ధిగా ఉండి బడికే వెళ్తే యీ పాట్లు లేకపోయేవి గదా! చెడ్డవాళ్ళ మాటలు విన్నాను. అనుభవిస్తూ ఉన్నాను” అని గిలగిల తన్నుకొని ఆ జల్లెవాడి చేతుల్లోంచి విడిపించుకోవా అని ఎంతో ప్రయత్నించాడు. లాభం లేక పోయింది. జెన్నవాడు చెడ్డతాడు పీరి కాట్లాచేతులూ పెరగకట్టి, ఆపెసంలో మిగతా చేపలతోపాటు పారవేశాడు. ఒక చెడ్డ వాకా తెచ్చి అందులో ఉప్పు, కారం యీ చేపలకి రాసి పెసంలో పారవేస్తూను. గండు మీనులు, బొచ్చులు, కొజ్జిమీనులు, వాలుగలు, పండుగొప్పలు, సందువాలు. ఒక తేమిటి, అన్నీ పెసంలో వేస్తున్నాడు. ఆఖరికి పినాకయ్య వంతు వచ్చింది. ఇంత ఘోరమైన చావు వచ్చిందికదా అని భయంతో పినాకం వడివడ నణకిపోయాడు అయితే యింక బ్రతిమలాడటానికికూడా ఓపి కలేదు. మాటా ఊపిరికూడా రావడం లేదు. కళ్ళతో జాలిగా అడిగాడు. ఆ జెన్నవాడు చూస్తేనా? అయిదారుసారులు దాకలోని కారంలో అటూ యిటూ తిప్పాడు. అలా ముంచి తీసేటప్పటికి లక్కబొమ్మలాగ తయారయ్యాడు. ఆపుకు తలకాయ పట్టుకొని....

మరి యే గ్రహంలో నైనా మనుష్యులు ఉన్నారా?

శ్రీమతి లీలావతిదేవి

భాతులు కలయికచేత యేర్పడు చున్నాయి. కర్బనము (carbon), వాయువు (hydrogen), ప్రాణనాయువు (oxygen), నత్రజని (nitrogen), మొదలైనవి మూల పదార్థములు (elements) సర్వీయై కాలములలో మిళియి కావటం వల్ల జీవకములు పుట్టుచున్నవని అంటారు. (ఈ పదార్థములన్నీ వేర్వేరుగా తయారు చేయుటకు సాధ్యము కాని వీటిని ఆకాశావళిలో జతకూర్చి ప్రాణులను తయారు చేయబడు యెంతవరకు సాధ్యమో భ్రాతృవేత్తల నిష్కాయంచాలి!) ఇన్నీ కూడా జీవించుటకు కొన్ని పరిస్థితులు మఖ్యవరము—తగుముత్రం

జీవకములు యేర్పడువా? అందువల్ల ఇక్కడ ప్రతిస్థితి వేరు. కజ్రహము సూర్యునికి చాల దూరమున వుంది. విపరీతమైన చీకటి వల్ల వాతావరణము చూడము ది. పూర్వపు, శని, గ్రహాకేసు వులు దీనికి కృతీ లేకము. సూర్యునికు ఆ కృతీ లేక మైన దూరము లో వున్నాయి. అందువల్ల సూర్యుని వలదయ్యు యేర్పడు. ఈ కారణము వల్ల యీ గ్రహాల్లో భూతగానూ బ్రతుకు భూమిగూర్చి అందరికీ లేరిన విషయమే జీవితానికి అవసరమైన సదుపాయాలు యిక్కడే సరిగా వున్నాయి.

ఒలింపియా సర్క్లస్ ప్రదర్శనాలలో పిల్లలకు ఆనందం కల్పించే హాస్యవేషాల బంగారక్కం

వేడి, నీరు, ప్రాణనాయువు, బొగ్గు వులు సు వాయువు. ఈ గెండు విషయాలూ సాంపు డికి తక్కిన జీవకోటికీ సామీ తేడాలేక. ఇటు వంటి పరిస్థితులు యే గ్రహంలో వుంటే అక్కడే జీవులు వుంటాయి.

చంద్రుడు ఆహార గ్రాహముకాదు. ఉపగ్రహము. అంటే, భూమి అనే గ్రహానికి చంద్రుడు గ్రహము. ఇలాంటి చంద్రులు తక్కిన గ్రహాల్లో కూడా వున్నాయంటే భూమికి ఒక్క చంద్రుడే అయితే భూమిలో తొమ్మిది చంద్రులు. కాని అవన్నీ గ్రహాల అవునో కాదో నిర్ణయించబడ లేదు. చంద్రుడు ప్రముఖ భూమికి అన్నిటి కంటే సమీపంలో వున్న ఉపగ్రహమని భ్రాతృవేత్తలు నిర్ణయించారు. చంద్రగ్రహము నక్షత్రాల్లోకి చిన్న చైతన్యము తిప్పుత. భూమి తనమట్టు తన, సూర్యునిచుట్టు యొప్పుదూ గిరగిరా తిరుగుతూ వున్నా ఆకాశిక మనకు తెలియకు తేదు. ఎందుకంటే భూమికి తనవైన వుండే ప్రతి వస్తువునూ తన కేంద్రము వైపుకు లాగి పట్టుకనే శక్తివుంది. దీనిని “గురుత్వాకర్షణ శక్తి” (Gravitational force) అంటారు. ఇటువంటి ఆకర్షణ శక్తి చంద్రునిలో బహు స్వల్పము. వాతావరణమే (atmosphere) లేదు. వేడి సంగతి చెప్పనక్కరలేదు. దీనిని ఒక గ్రహమేనైన మంచుగడ్డకో పోల్చవచ్చును. నీరు, గాలి, వేడిమి లేనట్టి పరిస్థితుల్లో

ఇక మిగిలినవి పుత్రుడు. బుగ్గడు ఈ గెంటిలో జీవితానికి అవసరమైనవి కొద్దిగా వున్నట్లు కనబడుతున్నాయి. వైశాఖంలో, ముగ్గురు కలలోనూ, శుక్రవారీ భూమికి వేరు భేదంలేదు ఒకవారకి

రెండవది ప్రతిబింబం లాగే వున్నది అనవచ్చు. కాని యిక్కడి వాతావరణము యొక్కవగా ఘోరమింది. ప్రాణనాయువు చాల తక్కువ. అంతా బొగ్గుపులుసు వాయువే, భూమిపైన వుండే బొగ్గుపులుసునాయువుకు 200 రెట్లు యొక్కవ! దీని ఆకాశము భూమి వలె సుందంగా లేదు. అండవృత్తము (elliptical). ఇరుగుగు రి? యేటనాలుగా తిగటం వల్ల వుష్ణమండలము (torrid zone) శీతమండలము (frigid zone) రెండే వున్నాయి. మనకు వలె తోష్ణ మండలము (temperate zone) లేదు. బుధ గ్రహంలో ప్రాణికోట్లు వుండే సూచనలు బొత్తిగా లేనవి చెప్పలేము. దీని భ్రువాలు (poles) సదా మంచుచేత నింపబడి వుంటాయి. శీతకాలంలో యీ మంచు మరింత దట్టంగా వ్యాపిస్తుంది. వేసవిలో కాస్త పలుచబడుతుంది. వాతావరణంలో నీటి ఆవిరి, ప్రాణనాయువు కొద్దిగా వున్నట్లు సుంతపరిశోధన వల్ల తెలుస్తూవుంది. కాని ప్రాణనాయుధ చాల తక్కువ. యివేల యీ గ్రహాన్ని చూచా చిత్రాలు తీశారు. నేల చాల యెరుగు దిగుడుగా వుంటు. కొన్ని ముకువుల్లో అక్కడక్కడ వైరు వుండే సూచనలు కనబడుతున్నాయి. వీటి వసతి లేదు. ఇక్కడి జనసమూహము భ్రువాలు వద్ద మంచు కరిగి వెలువడే నీటిని కాల్యం ద్వారా అన్ని స్థలాలకు పారంపి అతిశయం మీద జీవముత్ర సాగిస్తూ వున్నారట. నేల యెరగా వుంటుంది. ఎర్రనిరంగు ఒకవిధమైన లవణాలవల్ల కలుగుతుంది. ఈ లవణాలకు గాలిలోని ప్రాణనాయువు పీల్చి వేసే గుణం వుంది. అందువల్ల జీవరాసుకు ప్రాణనాయువు చాలటంలేదు. చాల అవసరమైనట్లుంది. వాతావరణంలోని ప్రాణనాయువు అంత యీ లవణాలు పీల్చి వేస్తే ప్రాణికోట్లు ప్రమంగా జీవించి అంతకూతాయి. భూమి మీద కూడ యిట్టి లవణాల చిక్కలు కనబడుతూ వున్నాయట. అంత వే కొన్ని వందల కేల యెండ్లలో మన గతి కూడా బుధగ్రహానివాసుల్లాగే ఆపుకుం దన్న మాట!

శుక్రగ్రహంలో యిప్పుడిప్పుడే సూర్యు జీవులు బయట దోగతున్నవట. భూమిమైకూడా కొన్ని వందలకోట్ల సంవత్సరాలకు పూర్వము యిటువంటి సూర్యుజీవులే వుండే వనిన్నీ, యీ జీవులే ప్రాణి జీవరాసులు అంగా మార్పులు చెంది మానవరూపకగా పరిణమించాయనిన్నీ, మన పుట్టుక జీవకోటికి అధికారిగా నేవుచేత నియమింపబడ వాడు కాదనీ భ్రాతృవేత్తలు అభిప్రాయము. దీని ప్రకారము యిక్కడూ నాలుగు వందలకోట్ల యెండ్లలో శుక్రడు భూమి వలెనే జీవరాసులలో నిండుతుండి; బుధగ్రహంలోని ప్రాణాలు అంత్యశిథికి వచ్చాయి. యింక కొన్ని వేల లక్షల సంవత్సరాలకు చంద్ర లోకమువలె నిర్జీవ మాతుంది.

ఆమెకు ప్రేమైక నిధానము

పండిత డి. గోపాలాచార్యులవారి

అరుణ

గర్భశయ రోగ నివారిణి

అరుణ స్త్రీలకు వరప్రసాదం వంటది. ఇది స్త్రీలకు కలిగే బురుతుసంబంధ వ్యాధులన్నిటిని పారద్రోలి జీవనమునకు ఆనందమును, మాధుర్యమును, సౌరభమును చేకూర్చును.

అయుర్వేదాశ్రమం లిమిటెడ్, మదరాసు 17.

వివాహము స్త్రీపురుషుల

(9 వ పేజీ తరువాయి)

స్త్రీసమాజంనుంచి మరికొందరు మరొక వ్రళ్ళి వేస్తున్నారు. తల్లికి పిల్లవాడిని పెంచుటనే ఆర్థికశక్తి స్వతంత్రంగా ఏర్పడవచ్చును బాండ్ హక్కు స్వాధీనశాస్త్ర మూలకంగా ఎందుకు ఉండకూడదు అని. అప్పుడు వారికి వివాహబంధం ఎందుకు? అది కేవలము స్త్రీని పురుషునికి బానిసగా చేయటంతప్ప అన్యమౌతుందా? ప్రభుత్వంగానీ, సంఘంగానీ భర్తను కోరే యువతికి భర్తను చూపలేకపోవటం వల్ల శక్తివంతమైన మాతృత్వం ఉన్న స్త్రీ వ్యభిచరించటం దోషమా?—అయితే ఈ తప్పు సంఘానిదా? ప్రభుత్వానిదా? వ్యక్తికదా?

పురుషులకంటే స్త్రీలు విశేషంగా ఉన్న దేశంలోగానీ, జాతిలోగానీ, సంఘంలోగానీ, స్త్రీలంపటికి భర్తలు దొరకటం చాలా కష్టం. వివాహ విషయంలో ఆధునిక స్త్రీ మానసిక స్థితి లో తెలిగిన ఒక వేలి కొన్ని అభిప్రాయా లిచ్చాడు. “సంధ్యాత్వం చట్టసమృద్ధము చేయవచ్చును. స్త్రీలలో మానసికాభివృద్ధికి మాతృత్వాన్ని వహించాలని కొందరు కోరుకుంటారు. కొందరు భర్తలంటే మనస్సు అంగీకరించక పోయినా పిల్లలమీద అపేక్షవల్ల వివాహం చేసుకుంటారు. పిల్లలు కావాలని ప్రతి స్త్రీ కోరుతుంది. కానీ—అందుకోసం పురుషుడికి దాస్యం చేయటానికి అంగీకరించదు” అని.

అయితే పిల్లలు ఎలా వస్తారు? పెంచుకోవచ్చును, లేదా మరో స్త్రీ పిల్లలను దొంగిలించవచ్చును. ఇతరుల పిల్లలను పెంచుకున్నా దొంగిలించినా తృప్తి కలుగకపోవటము మానవ లోకానికి సహజగుణం. ఇందులో రక్షసంబంధం కనిపించదు. ప్రపంచవేదన లేదు. ఆత్మీయతలేదు. ఏమి సంతృప్తి? ఎక్కడి సంతృప్తి?

లోకంలో కొందరికి సహజంగా కామ ప్రేరేకం ఎక్కువ. కొందరికి తక్కువ. కొందరిలో కామం మధ్యస్థంగా ఉన్న అనుభవం ఉంది. ఎవరిలో కామం తక్కువగా ఉంటుందో వారిని జాతిశాస్త్రజ్ఞులు ఉపకామలు (Infra-sex) అని వర్ణింపబడ్డారు. ఇటువంటివారికి కామప్రేరేకం విశేషంగా ఉన్న వాళ్ళను చూస్తే ఈర్ష్య కలుగుతుంటుంది. అందువల్ల దాన్ని తగ్గించటానికి ఎంతో తంటాలు పడతారు. లోకంలో స్త్రీ పురుష సంబంధంలో వచ్చే నిబంధనలూ, తస్సలూ, పుక్కిటి పురాతాలూ అన్నీ ఈ ఉపకామల మూలంగా కలిగే వేదన ఒకమతంవారి అభిప్రాయం. అంటే కామానికి సంబంధించిన విధినిషేధాలు పనికిరావని అభిప్రాయంకాదు. ఉపకామల అత్యంతవల్లకూడా లోకానికి కొంత మేలు కలిగింది.

పూర్వకాలం మతప్రవక్తలు గుర్తించినట్లు కామశక్తిని గమనించినవాళ్లు ఆరుడు. విచ్ఛేదన (Divorce) మాట ఎత్తబడనే ఎన్నో అటంకాలు కల్పించారు. జీవన విధానంలో అనేక నిష్ఠానియమాలను వీర్చించి నేడు విచ్ఛేదిగా తాండవించే కామానికి కళ్ళాలు బిగించినారు. కామశక్తిని సమస్తమూ భగవంతుని మీద కేంద్రీకరించే ఆధ్యాత్మిక ప్రపంచాన్ని సృజించారు.

క్రైస్తవ మతం పాపిత్వాన్ని ప్రథమంలో అంగీకరించి కేవల నీతివాదులు ఏమంటున్నారో గమనిద్దాము. వివాహ విధానాన్ని సంపూర్ణంగా మార్చేయటంకంటే ఏ కొద్దిమంది వ్యక్తులూ మిగిలిన సంఘం కోసం బలి కావడం మంచిదని వారు అభిప్రాయ పడుతున్నారు. సంఘానికి శ్రేయస్సు అందువల్ల లభించేటట్లుయితే కొందరిని త్యాగం చెయ్యమని కోరటంలో తప్పుండదు.

అయితే అప్పుడు మరో ప్రశ్న బయలుదేరుతుంది. జీవితపర్యంతమూ బ్రహ్మచర్యాన్ని అవలంబిస్తే మానసికంగా కానీ శారీరకంగాకానీ ఏమన్నా ప్రమాదం సంభవిస్తుందా? అని. ఇటువంటి ప్రశ్న ఒక శతాబ్దానికి పూర్వం కలిగినట్లుయితే దానికి “ఏ ప్రమాదమూ లేదని వెంటనే సమాధానం వచ్చి ఉండేది.

ఇది కేవలము శాస్త్రీయ యుగము. ప్రాచీన యుగంలో మతవక్తలు సంఘంలో ఉచ్చస్థితిని తొంది ఉన్నారన్న సంగతిలోక ప్రసిద్ధము

నేడు ఆస్థితి—ప్రజా యుగంలో—వైద్యులు పొంది వారు. యథాతథంగా బ్రహ్మచర్యం వల్ల ఎటువంటి ప్రమాదమూ లేదు. కానీ అది కొందరికి ఉపకరిస్తుంది. కొందరికి ఉపకరించదు—అని వైద్య శాస్త్రజ్ఞులు చెబుతున్నారు. కామ శక్తి విశేషంగా లేని వాళ్ళు బ్రహ్మచర్యాన్ని అవలంబిస్తే ప్రమాదం లేదు కాని తద్వారితోపాటు స్త్రీ సంభోగాన్ని అరికట్టితే కామ న్యూగలు (Sexual Neurotics) అయినా అవుతారులేదా ముష్టిమైథునానికి అలవాటు పడుతారు; ఇది వైద్యుల అభిప్రాయము. అందువల్ల బ్రహ్మచర్యం అందరికీ మంచిదని గానీ, చెడ్డదని గానీ నిర్ణయించడానికి అవకాశం లేదన్నమాట.

అంతే కాకుండా, స్త్రీ సంబంధం లేనంత మాత్రాన ఒక వ్యక్తి కామరహితుడని కానీ బ్రహ్మచారి అనిగానీ అనటానికి పిలువలేదని జాతి శాస్త్రజ్ఞులంటున్నారు. ప్రాచ్య గ్రంథాలు కూడా అనే విధంగా పలుకుతున్నాయి. బ్రహ్మచర్యవలంబకులకు కామ సంబంధమైన భావనలూ, కామక స్వప్నాలూ రాకూడదు. నిజమైన బ్రహ్మచర్యము కేవలము శారీరకభోగంతో ఆగిపోదు. అంటే బ్రహ్మచారి మనస్సులో ఏ విధమైన కామమూ ఉండకూడదు.

హేవల్క్ ఎల్లీస్ మహాశయుడు బ్రహ్మచర్యాన్ని గురించి వ్రాస్తూ ఇలా అన్నాడు “సామాన్యంగా ‘చేట్టి’ (బ్రహ్మచర్యం) అనే శబ్దం శారీరక సంభోగాన్ని గురించి మాత్రమే లోకంలో వాడుకలో ఉన్నది. కానీ ఆ శబ్దం అంతమాత్రంతో ఆగిపోదు. అంతకంటే అనంతమైన అర్థాన్ని ప్రతిపాదిస్తుంది” అని. అందువల్ల మత, ధర్మ, వైజ్ఞానిక వివక్ష లేకుండా బ్రహ్మచర్యం ఒక గుణంగానే పరిగణిత మాత్రా ఉన్నది. పూర్వకాలపు మత ధర్మాల మీద విప్లవం జరిపి స్వేచ్ఛకు పొందినానని భ్రమపడే నేటి సభ్యతా ప్రపంచం బ్రహ్మచర్యంమీద దాడి చేస్తూ ఉన్నది. అందుచేత ఒకవంక నంచీ బ్రహ్మచర్య పేమిటి? మానవులకు కామేచ్ఛ సహజం, దాన్ని తీర్చుకోవలసినదేననీ, వివాహేది నియమాలను త్రోసిరాజనవలసిందేననీ వినిపిస్తున్నది. ఏ దేశమంచేతే ఈ నినాదాలు వినిపిస్తున్నవో పూర్వం ఆదేశంలోనే కామోపభోగానికి కొన్ని నియమాలున్నట్లు తెలుస్తున్నది. అయితే—కామేచ్ఛను తీర్చుకునే ఇతరఅపకాళాలూ కనిపిస్తున్నవి. కానీ విప్లవం చేసి సాంఘికఆర్థికరాజకీయ స్థితుల్లో మార్పునూ, స్వేచ్ఛనూ పొందిన ఆ దేశం నేడు కామస్వేచ్ఛ (Sex-licence) కొరుతున్నది.

సామాన్య స్త్రీపురుషులలో మిగిలిన అన్నిటితో పాటే కామమూ సామాన్యంగా ఉంటుంది. దానివల్ల ఎటువంటి ప్రమాదమూ లేదు. వైజ్ఞానిక, మానసిక వికాసాల విషయంలో కలిగే తృప్తవలనే అదీ పనిచేస్తుంది. అత్యున్నతాన్ని తెలుసుకోవలసిన ఆసక్తి ఎటువంటిదో కామమూ అటువంటిదే.

నీతిశాస్త్రజ్ఞుడు సంఘం అంగీకరించిన మార్గాలలోనే కామతృప్తిని పొందటము స్త్రీకి గానీ, పురుషునికిగానీ శ్రేయస్కరమని అభిప్రాయ పిస్తాడు. అటువంటి మార్గాన్ని అనుసరించలేని వ్యక్తి దానిని చంపుకోటంగానీ లాంగడిమికోటంగానీ మంచిదంటాడు. అయితే అటువంటి విధానాన్ని అనుసరించటము ఎంతవరకూ సాధ్యము? అదీ ప్రశ్న.

మనస్సును మార్చుకున్నా—లేక స్నాయువులకు నిస్సత్తువ కల్పించుకున్నా కామము నశించదు. కామాన్ని చంపుకునేందుకు కొందరు కొన్ని క్రీడలు కనిపెట్టారు. దానివల్లకూడా విశేషం ప్రయోజనం కనిపించలేదు. పరిపూర్ణమైన అలసట (Exhaustion) కలిగేవాకొత్తుద్దాధగానీ, కామతృప్తిగానీ నిర్మూలితం కాదు. మత విషయకమైన మనస్తత్వం కొంతగా ఉపకరించవచ్చునేమోగానీ, అదీ లేనివాళ్ళకు కామాన్ని లాంగ దీసుకోవట మనేదే లేదు. అటువంటివారు, సంఘంవారి ఆనందానుభవాన్ని అరికట్టితే, స్వీయ-కామలు (auto-erotic)గా పరిణమిస్తారు. దానివల్ల లోకానికి సంఘానికి మరింత తీరని ప్రమాదం సంభవిస్తుంది.

ఉదాత్తమైన ఒక ఆదర్శం ఉంటే కామం లాంగక పోదు. ఆదర్శనిహీనంగా కామాన్ని లాంగడిమికోటానికి యత్నిస్తే అందువల్ల ప్రయోజనంకంటే ప్రమాదమే విశేషము.

రాజామణి

(10 వ పేజీ తరువాయి)

“అదే చెప్పావున్నాను—అల్లాంటి యోగ్యత లేవీ మీలో జేవే అని—”

ఈమాత్రం కుదుపు లోగడ ఆవివ కప్పదూ తగలేదు. బెంగాల్-నాగపూర్ గైలింజ్ ఢికోన్న పెట్రోల్ టాంకల భగ్గమని—

“మీ... ఇప్పవచ్చినట్లు మాట్లాడుతున్నారు—ఏమిటి మీ ఊహ?—”

“నేను, నాయిప్ప మొచ్చినట్లు మాట్లాడక, వాళ్ళ ఇప్ప మొచ్చినట్లు, వీళ్ళ ఇప్ప మొచ్చినట్లు మాట్లాడుతానుట గానీండీ, పిచ్చా?—అసలు, నాయిప్ప మొచ్చినట్లే మాట్లాడం, అది, నాకో పెగవలనాటులేండీ, మొదలైందీ—దానికేమిటి గానీండీ—అ!— అన్నట్లు—ఊహేమిట న్నారు గాదూ?—అ! ఏ ఊహతో మాట్లాడుతున్నానంటే—ఉండండి వెలుతాను. పిలవని పేరంటంగా, తమరు ఈ ఇంట్లో ప్రవేశించారు—ఏ ఊహతో? సరిగ్గా అదే ఊహనుకోండి—నాదీ, ఓచిన్న నైతిక సందేశం వుంది. కొంచెం మీకు ధర్మోపదేశం చేసి మంచిమార్గం చూపిద్దామని వెధవపేక్ష—”

“నాకా? ఏమిటి!!—”మంటూ అరిచింది.

“ఏమిటా అండీ...అ!...చెప్తుతాను. తమరు నికార్సయిన సంఘసంస్కారులు కారని నా పరమ విశ్వాసం. సంస్కారుల కుండవలసిన ప్రాథమికధర్మాల్లో మీలో హాళీ. అసలు ప్రాథమిక ధర్మాలేమిటి?—‘దానం, ధర్మం, దయా, సత్యం’—అందులో మొట్టమొదటిది, దానం. ఇప్పుడు పరికిలిద్దాం. సంస్కరణోద్యమాన్ని చేతిసంచితో తగిలించుకుని మారిక్కడి కొచ్చారు. దోపిల—గిద్ద దాచుకోవాలి కైనా చాలక వారికైపోయి జానెడు బెత్తెడు చింపులబంతలు మొలక చుట్టుకుని, చరిక గజ గజలాడుతూ, ఇంచుమించు దిగంబరులై, హోర్న ఫూషిల్లుతూ, గతిలేని అనాథవతులు, ‘ఒక్కదమ్మిడి పారెయ్యమని, అంగలూరనూ, ఎంతమంది అడుక్కుతినే ఆడపురుషులు, మీ వెంటబడ్డారో? వాళ్ళ వంక కన్నెజేనా చూశారా?—లేదు. చరిక నరాలు విరుచుకు పోయి చస్తున్న, పాపం, ఆముసలిముండకి—మాటవరనకి, మీ బెనారస్ చీర ఎండుచ్చారు గారు?—కేవలం ముంజేతులుతప్ప, రొమ్ముల మీద మరుగ్గా ముడుచుకోవాలికి, మరో గత్యం తరంతేక, అవమానంతో అటమటించి, కుమిలి కుమిలి యేడుస్తూ, కళ్ళనీళ్ళతో మీ వంక ఆకతో దీనంగా చూసిందే...ఆ బీదపడుచుకి ఈ నాయిలు రెవికన్నా పారెయ్యాలిసింది—పోనీ వాళ్ళు ఇలా బైటికి కనుపిస్తున్నా కొంచెం ఆచ్చాదనగానైనా వుండేది. అక్కడ పసిబిడ్డని అడ్డాల్లో వేసుకుని, బోసిపోయిన ఆముడంపిడత మీ కడ్డంపాచించే, ఆ పచ్చిబాటిం తకి, చెవులమీద కట్టకోటానికి, కనీసం ఈ సిల్కు జేబురుమాలన్నా ఎందుకు తగలేతారు గాదూ?—ఒక్కమాటలో చెప్తుతాను వివండి రాజామణి గారూ. ఈ రోజున నిజంగా, ఈ దిగంబరభారతంలో మీరు నికార్సయిన సంస్కారులే అయితే మొండిమొలతో తిరగాలిస్తానుంది.

“స్కాంప్స్!”—చివాల్నా రోషంగా లేచిపోవోయింది.

“అగం డాగండి—మీరలా వొట్టినే వెళ్ళి పోదానికి వీలేదు. మీ బెనారస్ చీర మీరుంచుకుంటే మని, మీ సందేశమైనా, నాకు పాలేసిపొండి—ఆ పిల్ల గొడత మీ కెందుకు? చెడిపోయిందేమిటి?—”

“ఎంత పాపం జేస్తోందీ?—”

“అది మాలతి సొంత విషయం. మీకు సంబంధం యేమిటి? ఆ విషయంలో మీరు జోక్యం గల్గించుకు ముక్కండుకుదురు స్తున్నారు?”

“చుట్టావున్న మనుషులు సహించేదెలా?”

“ఎవరూ?—ఎందుకు సహించలేదు. ఈ ఇంట్లోవున్న వాళ్ళవరూ సహించలేకుండా వున్నామని గోరెట్టడం లేదే? మీ దగ్గరి

అలాటి అభియోగ మేదన్నా వచ్చిందా యేమిటండీ?—అగనా వచ్చిందే ననుకోండి, ఈ దండనాధికారమంతా తాము స్వయంగా చేపట్టి, కోర్టుబెట్టి, శిక్షలు చెప్పమనీ, గుండెల చీరమనీ, మీకు, ప్రభుత్వంవారు, ఫర్మానా యెప్పుడిచ్చారు?—పాతిమంతులా? శ్రోత మంతులా? కాస్త, ఆ జేదీ, పైలునెంబరూ, మెమోనెంబరూ దయచేయిస్తారా?”

లేచి, గదిలోనుంచి, తప్పించుకుని పారిపోవటానికి ప్రయత్నించింది రాజామణి—కాని ఆ కవిగారు ద్వారానికి అడ్డంపోయి నిల్చున్నాడు.

“అగండాగండి! మీ రలా వెళ్ళిపోదానికి వీలేదు. మీరు నాకు సర్వ సమాధానం చెప్పే గానికెళ్ళటానికి వీలేదు. పిలవని పేరంటంగా ఆసభ్యంగా పరాయివాళ్ళ పడక గదుల్లోకి రావటం, వాళ్ళకి పేర్లెట్టటం—తగదని యే పెద్దమనిషైనా, కొంచెం మందలిస్తే, గింజాకుని రుసరుసలాడి, కోపంగా లేచిపోవటం—ఏమిటిమర్యాదా మీరూ?”

“నాకు తల నేరిసింది; మీకు నెరవలేదు—మిమ్మల్ని కొన్ని ప్రశ్నలడగటానికి నాకు హక్కుంది. మీకీపనికి జీతమేమిస్తారు?—లేక మీగొప్పతనం ప్రదర్శించుకుని రొమ్ము విరుచుకు తిరగట మొక్కలే మీకు ప్రతిఫలమా? ఈరెంటిలో ఏదైనా మీకు కొంత ప్రతిఫలం, ముడుతోందనే చెప్పాలి. కాని, మీరు... మీసంతోషంకోసం, మీ సంకల్ప ప్రికోసం, మీగొప్పతనాన్ని డబ్బావాయించుకోటం కోసం—యెడటి వాళ్ళని సత్ప్రేరేపన కలిగితేడమని బజాయిస్తున్నారు. అల్లాంటి బజాయితేవల్ల, ఇంతవరకు, ఎక్కడైనా, సున్నపాకు తోడిమంత, ప్రయోజనలేక మేదైనా కలిగిందా చెల్లీ? నిజం చెప్పండి—లేదు. ఎందుకు కలగలేదో నేను చెప్తుతాను వివండి. మీ బలహీనతెక్కడ ఉందంటే, మనుషులంటే యేమిటో, వాళ్ళకుండే బాధలేమిటో, దుఃఖాలేమిటో, వాళ్ళపరిస్థితులేమిటో మీకు తెలియవ. కనీసం, తెలుసుకుంటానై నా మీరెప్పుడూ ప్రయత్నించలేదు.

మీకున్న ఆర్థిక స్వయగ్యం, సంఘంలో మీ కున్న స్థానం, కంచుకోటల్లా మీరుటూ, యీగి వాలనీకుండా కాపాడుకుంటే, పులె నెజ్జల్లో, సుఖమయ జీవితం నెరపుతూ పోయిగా తియ్యి తియ్యి కలలగంటూ వుంటారు. ఈ జీవితం మీదృక్పథాన్నంతా మార్చి, ప్రపంచం కృత్రిమ వర్ణాల్లో అభూతంగా కనిపించేలా చేస్తుంది, రంగడాల జోడులోనుంచీలా. ఆ అద్దాలన్నంత సేపూ మీరు సంస్కారిణి అనే పేరు తగిలించుకోవాలికి వీలేదు బహి—”

హాడిలిపోయి పచ్చడ్డాల చలవజోడు చివాల్నా కళ్ళమీద నుంచి లాగేసీకుకుని చేత్తో పుచ్చుకుంది. గిజాటుగా, ద్వారం వేపు నడిచింది. తప్పించుకు పారిపోవాలని. కాని కవిగారు త్రోవ తప్పకోలేదు. ఇప్పుడాయనకి మరింత దగ్గరగా నిలబడాని సాచ్చింది.

“ఆ సుఖమయజీవితం ఒక సాలె గూడు, గ్రహించండి. స్వర్గానికి రోడ్డు మీ రనుకుంటున్నంత పువ్వుల బాటకాదు. మోకాళ్ళ పర్యంతం. ఎగబాకటమంటే, బోర్లబొమ్మలుగా పడటం, ముక్కు బద్దలుకావడం, నడుములు పడటం, ఇవన్నీ జరగొచ్చు—”

“వెళ్ళనియ్యండి”—కళ్ళనీళ్ళ పర్యంతం తైదగ్గతితో అంది.

“నిజంగా మీరే మిస్తున్నారు?—మధ్యాహ్నం రెండు గంటలకి ట్రీ తీసుకొని కులాసా కోసం ఇటు పచారుచేసే ఆ కాస్త కాలాన్ని ఇస్తున్నారు.”

పక్కగా దూసుకు పారిపోదామని ప్రయత్నించింది. కాని పక్కనున్న బల్లమీద జారి పడి నడుములు కదిలిపోయినయే—

“అమ్మయ్యో!”—అంటూ, వలవలా బాధగా యేడ్చింది. కవిగారికి బాలేసింది—తల తల తేరిచి—

“ఇక మీరు వెళ్ళొచ్చు—”.

విశ్వాసఘాతుకులు శస్త్ర త్రైవిచిత్రశిలలైన గాథలు

శ్రీ గొబ్బూరు వెంకటానంద రాఘవరావు

విశ్వాసఘాత మండలములోని మనస్య ప్రాంత ములను చాల కఠినముగా ఈ క్రమముగా బరిస్థాన రాష్ట్రములో కలిపి వేసినారు. అందో కటి మత్స్యగుండ ప్రాంతము.

మత్స్యగుండ మొక వింత జలాశయము. అది పాడు వాతావరణంలో ఎండ్రక కొండదిగువ పాడేరులో నున్నది. ఎండ్రక కొండ 1888 అడుగులు ఎత్తుగల పెద్దకొండ. అదిగల పాడేరు గ్రామమునకు వాయవ్యదిశను 6 మైళ్లదూరమున మతమనబడు గ్రామ మున్నది. మత్స్యగుండ మీ గ్రామమునకు సమీపమున నున్నది. ఆ కక్కడి యేటి కడ్డుగా మహాపాపాలులు చాపకట్టగా పడియున్నవి. ఆ పాపాలముల కడుగున ఏరురంధ్రము దోలుచుకొనినది. నూరుగజములకు పైగా ఏటి ప్రవాహము అంత ర్యాపిగయ్యె యున్నది. ఇట్లు నుమారొక అరఘరాంకు దూరము కనబడక భూగర్భముననే పారి పిమ్మట మరల భూమ్యుపరి భాగమునకు ఏరు తేలి కనబడును. ఏరుతేలి కనబడుచోటనే ఈ మత్స్యగుండ మున్నది. గుండమునిండ చేపలున్నవి. చిరుచేప తండములు, మధ్యరకపు చేపలు, పెద్దచేపలు, అనేక రకముల చేపలు బిలబిలలాడుచు కన్నుల పండువు చేయుచుండును. ఇక్కడి విశేష మేమనగా ఈ చేపలు క్రొత్తవారి సవ్యడివిని బెడరిపారి పోవు. ఎవరైన చేయి చాపినయెడల ఎంతో విశ్వాసముతో మచ్చికగా చేరవచ్చును. చేతితో పట్టుకొని ఒడలు నిమిరినను సంతోషము చెలి బుచ్చును. మాడుగుల జమిందారు లీ మత్స్యములను పూజించురు. వారు మత్స్యవంశము వారి మని చెప్పుకొందురు. వారి కాసనము ప్రకారము ఎల్లవారు నీ మత్స్యములను సంగడించి పూజించురు. ఏటేట ఉత్సవములుకూడ చేయుదురు.

ఒకసారి ఒక బిడారి వర్తకుడు తన యెడతో కూడ ఈ గుండముకడ బసచేసి, మచ్చికతో చేర వచ్చిన చేపలను పట్టి, 'వంటయింటి కుండోళ్లను పాముకాగా వానిని చంపి, వండితినెను. మత్స్య రాజా విశ్వాస ఘాతుకుని కేసిం చెను. బిడారివాడు తాను తోలుకొని వచ్చిన ఎడతోకూడ నిలువున రాయయిపోయెను. ఇట్లు కేల్తుడై కిలారూపమును ధరించిన శిడారువానిని, శిలలైన వాని యెడను ఈ యేటియెడను నేటికిని చూడవచ్చు నని ఆ ప్రాంతమున నొకప్పుడు పోలీసు నూపరింఠెం డెంటు ఉద్యోగము చేసిన J. A. Sandell దొరగారు వ్రాసిన సంగతులు విశ్వాసఘాతము జిల్లా గజెటరులో చేర్చి ప్రకటించబడినవి.

(2) కుమ్మరి కథ

ఆ గజెటరులోనే పాలకొండ తాలూకా విశేషములు వర్ణించుచు నీరే పుర గ్రామమును గూర్చి ఈ క్రింద వివరములు వ్రాయబడినవి.

విజయనగరమున కుత్తరముగా పన్నెండు క్రొసులలో పొందూరు స్టేషనున్నది. పొందూరు ఇటీవల మహాత్మా గాంధీగారు రాట్నములకు ప్రాముఖ్యము నిచ్చినది మొదలు భరతఖండము నందంతటను ప్రసిద్ధి గలిగినది. మిక్కిలి సన్నమైన నూలు వడికి ఇక్కడ బట్టలు నేయుదురు. పొందూరుకు నాలుగుమైళ్ల దూరములో నీరేపుర మున్నది. నీరేపురములో గొప్ప చెరువున్నది. ఈ చెరువు గట్టు రెండుమైళ్లు పొడుగు కలిది. ఈ చెరువును గురించి వింత కథ లున్నవి.

చేదస్త మనం—లేకపోతే సూపర్ స్టిషన్ (Superstition) అనండి—పిచ్చినమ్మకమనండి—ఏమన్నా సంతోషమే కాని జరిగినది జరిగి నట్లుగా యథార్థము గ్రంథమైనది. అది యేమనగా:—

ఆ గ్రామంలో ఐకప్పుడు ఇద్దరు అక్క చెల్లెలు ఉండేవారు. వాళ్ల పేరులు పెదకంచెమ్మ చినకంచెమ్మ. చక్కని వేళ్ళు. కాలంలో ఉన్నప్పుడు చాలామందిని ఆకట్టించి చాలాడబ్బు ఆర్జించారు. తరువాత తమ వృత్తియొక్క ప్రాంత్యత గురించుకొని చాలా పశ్చాత్తాప తత్వలయారు. ఆ ప్రాంతమంతా కేవలం వర్షాధారపు భూములు. ఒక పెద్ద చెఱువు తవ్వినే ఆ చెఱువు ఆవారాన్ని వేలకొలది గరిసెల ధాన్యం పండించవచ్చును. కనుక అటువంటి పెద్ద చెఱువు తవ్వించడమునకు ఆ వృద్ధ వేళ్ళు

నిశ్చయించుకున్నారు. రెండుమైళ్లు పొడుగుగల చెఱువుగట్టు పోయించారు. కాని, అది మి కర్మమే, ప్రతి యేడూ ఆ చెఱువుగట్టు ఎక్కడో ఒక చోట గండి కొట్టడమూ, చెఱువులో ఉన్న నీరంతా పోలోమని పైకి పోవడమూ, ఒక చుక్కనీలైనా చెఱువులో మిగలక చెఱువు దిబ్బకావడమూ ఇలాగ జరుగుతూ వచ్చేది. ఆ ప్రాంతపు జనమంతకూ పనికి వచ్చే పుణ్యకార్య మని పాపము ఆశ్రీలు తెలించి చెఱువు తోలిస్తే ఏటేటా ఏమిటే ఉపద్రవం? ఎందు చేత చెఱువు గండ్లు పడి పోతున్నది? ఎవరు అడ్డు తగలుతున్నారు? బూడిదలో పోసిన పన్నీరు లాగ ఈ ప్రయత్నం అంతా ఎందుకు వృథా అవుతున్నది? అని వాళ్లు చాలా కేదం పొంది నారు—ఆ అక్క చెల్లెళ్లు. అప్పుడు కొందరు

తున్నట్లు మరణమునకు సిద్ధపడి భగవన్నామ స్మరణ చేసుకుంటూ వాళ్ళిద్దరూ గండిలో కూర్చున్నారు. మట్టి తవ్వేవాళ్ళు తవ్వ తున్నారు. పారపనివాళ్ళు తట్టలు నింపు తున్నారు. తట్టలు మోసేవాళ్ళు మోసి మట్టి తెస్తున్నారు. భక్తులు మంత్రతాళములతో భజనలు చేస్తున్నారు. విష్ణుభక్తులు నారాయణ నామ స్మరణం చేస్తున్నారు. శివభక్తులు "హరహర మహాదేవ శంభో హరో హర! భవ మహాదేవ" అంటూ పరమేశ్వరుని నామం స్మరిస్తున్నారు. దివ్యులు బబాయిస్తున్నారు. మేళతాళధ్వనులు మిన్నుమిట్టుచుండగా ఆ త్యాగమార్గులు నిశ్చల చిత్తులతో తమ వైతన్యములు మహేశ్వరా ర్చనలు చేసినారు. అభిషేకము చేసినట్లు తట్ట లతో మట్టి వారి శిరోపరిభాగములపై పడి

బిటన్ లో నూతన విద్యాభోదనా పద్ధతులకై గ్రంథాలయాల్లో కృషి చేస్తున్న విద్యార్థి ఉపాధ్యాయులు.

పెద్ద లిలాగ అన్నారు. "ఎందుకు చెఱువు గండి కొట్టేస్తున్నదంటే—ఈ చెఱువు బలి గోరు తున్నది. నరబలి యిస్తేనే గాని ఈ సంగతి చక్కబడదు. ఈ గండిలో నిండు ప్రాణాలతో ఇద్దరు కూర్చున్నప్పుడు మీద మట్టి పోసి కప్పెట్టించుకోవాలి. తమ ప్రాణాలు బలి ఇవ్వాలి. అలా బలి యిస్తే మరి కన్నాలు పడవు. చెఱువుగట్టు గట్టిగా ఉంటుంది. చెఱువులో నీరు నిలుస్తుంది. పూర్తిగా పంటలు పండుతవి. ఆశేష జనము సంతోషిస్తారు" అని నరబలి సంగతి ప్రశంసించారు

ఈ మాటలు విని ఆ అక్క చెల్లెళ్లు దీర్ఘంగా యోచించారు. "చెఱువు నర బలి కోరితే, ప్రాణాలకు ఎవరు తెగించి బలి యిస్తారు? మరొకర్ని మనం ఎందుకు బాధ పెట్టాలి? గుడి కట్టించి శిఖరం మానామా? మనం ఇంకా బ్రతికి ఇంత కంటే ఏమి సాధించవలసి ఉన్నది? ఇంతా చేసి గ్రుక్కెడు ప్రాణంకోసం లోభించి చెఱువు దిబ్బచేసుకోవడం ఎందుకు? ఎన్నాళ్ల కైనా చావు తప్పదు. రోగంతో తీసి మంచం మీద ఇంట్లో కుర్చి చచ్చుట కంటే ప్రజోపయోగంగా, ఇలా ఘనంగా ప్రాణాలు ఈశ్వరా ర్చనం చెయ్యడమే మేలు." అనుకొని, చింతించక, చిన్నబోక, మహాత్మ్యంతో పెళ్ళికి వెళ్లు

నేలకు బారుచు క్రమముగా నా పుణ్యమార్గుల శౌతికశిరములను భూ గర్భమున లీనము చేయుచుండెను గట్ట పోత పూర్తియైనది.

ఈ త్యాగశక్తికి శౌతికశక్తులుకూడ జంకి దుర్బలములైనవి. నాటినుండి చెఱువుగట్టులో కన్నములు పడలేదు; గండ్లు కొట్టలేదు. మంచి నీటి సముద్రమవంటి మహా కటాకజలము పెంచి సంగడించుచుండ పంటలు చక్కగా పండుచున్నవి. వేలకొలది జను లీ త్యాగమును స్ఫూరించుచు హాయిగా జీవనము చేయుచుండిరి.

ఈ యక్క చెల్లెండ్రు ఈ మహాత్యాగఫలిత ముగా పుణ్యమార్గులై దేవత్యము చెంది రని ప్రజలు భావన చేయుచుండిరి. దేవతలైన తరు వాతకూడ ఆ ప్రాంతపు ప్రజలయందు వారికి ఆత్మగౌరవ వాత్సల్యముండెడిది. శుభశోభన కార్యములలో నచ్చటి పేద గృహస్థుల యిండ్లలో వేడుకలకు బంగారపు వస్తువులు అలంకారా ర్థము అవసరమైనపుడు, భయభక్తులతో వీరిని ధ్యానించి, పూజచేసి "మాకు ఫలానా వస్తువులు ఎరువుగా దయచేయరలెను, అమ్మగారా! మా కిదే దండ"మని త్రికరణ భక్తిగా మ్రొక్కుతున్న వారికి వీరి యనుగ్రహమువలన కావలసిన వస్తు వాహనములు లభించెడివట! పెండి, యానాళ్లు, పదహారుకోజుల పండగ లైన తరువాత ఎరువు

పుచ్చుకొనిన గృహస్థుల వస్తువులను ఈ దేవత లకు భక్తి విశ్వాసములతో తిరిగి సమర్పణ చేయుగా అవి యదృశ్యములయి దేవతల కందుచుండెను. ప్రజలలో నాగరకత వృద్ధియైన కొలది భక్తి విశ్వాసములకు భంగము వాటిల్లినది. ఒక కుమ్మరి తన కొడుకు పెండి చేసుకొను వాడై యీ దేవతలను వస్తువాహనములు ఎరువు కోరెను. కోరిన వస్తువు లీ దేవతలు వాని కను గ్రహించిరి. పెండి సలక్షణముగా జరిగినది. యానాళ్లు, పదహారుకోజుల పండగలు అన్నీ పూర్తియైనవి.

వస్తువులు కుమ్మరిచేతిలో చిక్కియున్నవి. 'చిక్కిన తగువా? చిక్కిన తగువా?' అన్నట్లు ఇవి చే జిక్కించుకొని కుమ్మరి తనలో తా నిట్లు వితిర్కించెను: "ఈ వస్తువులు తిరిగి నే నెందుకు ఇవ్వవలెను? ఒకరివల నాకు ఇది లభించినట్లు బుజువేమున్నది? సాక్షు లెవరు? నేను ఇవ్వక నా వద్ద ఉంచుకొనినయెడల నన్నె వరేమి, చేయగలరు? మాతముగాక! నేనే ఉంచు కొందును" అని నిశ్చయించెను.

ఈ మహాద్రోహమునకు దేవత లాగ్రహించి శపించిరి. ఉన్న పాశముగా కుమ్మరి రాయయై పోయెను. దీనికి భీతిచెంది ఆయూరి కుమ్మరు లందరూ పొరుగుగ్రామములకు పారిపోయిరి. నాటినుండి ఆ యూరిలో కుమ్మరు లెవ్వరను నివసించుటలేదు.

ఈనాడు మా న పు ల లో ద్రోహబుద్ధి మిక్కిలి వ్యాప్తి గనుచున్నది. ఇది మిక్కిలి విచారించవలసిన విషయము. ఈమధ్య కరువులకు, రేవను నిర్బంధములకు తాళజాలక జనులు కుండి కృశించుచుండిరి. వారిమధ్య నొక క్రిమంతు రాలు తన పెంపుడుకుక్కను రాజభోగములతో పోషించుచుండెను. అది చూచి కొందరు

"ఏమమ్మా! ప్రజలందరు లిండి లేక మలముల మాడుచుండగా నీ కుక్కకు విందుభోజనములు పెట్టుచున్నావే! ఇంతమంది డుధాత్తులలో నొక్కనికైన పట్టెడన్నము పెట్ట నీకు చెయ్యి రాదు! ఎందుచేత నమ్మా?" అని పన్నించిరి. "నా సొమ్ముతినిన కుక్కకు విశ్వాస మున్నది మానవులకు విశ్వాసము లేదు. ఇట్లు చొరబడి వాసములు లెక్కచెట్టుదురు. అట్టి విశ్వాస హీనులైన మానవులకు పెట్టుటకంటే విశ్వాసము గల కుక్కకు పెట్టుటే మేలు" అని యామె జవాబు చెప్పెను.

పాపిష్టి మానవులు నిచ్చిన పెట్టుమీదుగా గోడ యెక్కి నిచ్చెనను త్రోసివేతురు. ఏరువాటి తెప్ప తగులవేతురు. రక్షించినవానినే భక్షించురు. నాశకజంఘుని కథ ఈ యంశమును బుజువు చేయుచున్నది. మనుష్యులలో స్ఫుట ముగా కృత్రిమమున్న యీ కృతఘ్నులను పుర స్కరించుకొని సుమతీతకములో నొక ముఖ్య పద్యమునకు సవరణ (amendment) అవసరమైనది. అసలు పద్యమిది:

"ఉపకారికి నుపకారము
వివరితము కాదుచేయ వివరింపంగా
నపకారికి నుపకారము
నెవమెన్నుచు చేయువాడు నేర్పరి సుమతీ"
అఖరు రెండుపాదములకు సవరణ:
ఉపకారికి నపకారము
నెవమెన్నుచు చేయువాడు నేర్పరి సుమతీ

* * * * *
మనుష్యుల కతితమైన కత్తులుగల దేవతలు, భూతములు, పితృదేవులు లోనగు వానికా గ్రహము కలిగినపుడు పాపిష్టి మానవులు శిల లాగా మారిపోయిన కథలు అరేబియన్ నైట్సు (Arabian Nights) కథలలోకూడ కలవు. చేపలవానికథ (Story of the Fisher-man) చదువనగును.

ఆ, యా, కబుర్లు:

మనుష్యుల చెప్పచేతలలో మేఘాలు

కొద్ది పాఠానంత తో కుంభవృష్టి కరిపించ వచ్చును

“వానకాట, ప్రాణహాకట” తెలుగులో ప్రముఖ అంతుల సామెత ఇది. ప్రాణహాకట ఎల్లా ఉన్నా, వానకాట మనకు కళ్ళపై నప్పుడు కురికింపుచున్నది అమెరికా శాస్త్రజ్ఞులు ప్రత్యక్షంగా చూపించారు. ఒక విమానము, ఓండుసూపాయలకు దూరకంత మంచు గడ్డ, (నీటి చుక్క కారకండా పొడిగా ఉన్న స్థితిలో ఉండాలి) ఉంటే, పెద్ద కడగళ్ళలానే కురిపించుచున్నది, లెవెల్ రిచ్చర్స్ అనే అమెరికా శాస్త్రజ్ఞుడు అంటున్నాడు. అలా ఒకసారి కర్నూల్ లో ఎల్లిస్ అనే ఆయన వాన కురిపించినప్పుడు తన ఎల్లా సాయంచేసింది, ఆయన ఒక వ్యాసంలో చెప్పుకు.

కర్నూల్ లో, పార్లమాంట్ అనే చోట వాతావరణ పరిశోధక శాఖకు ఆఫీసారి. ఆయన తోపాటు కేసు కూడా ఒకసారి విమానంలో చాలా దైకి, ఎత్తైన ఉన్నతే సూల వైదా కా పోయాము. అక్కడ విమానంలోంచి, పొడి మంచు మక్కలు, మేఘాల్లాకి, కొళ్ళకుగింజలు మేత వేసేట్లుగా జల్లుము. ముందు కొన్ని నిమిషాలకా ఏమీ జరగలేదు. తర్వాత కొద్దిగా ముసుగు కమ్మిట్లు మేసల నా క్రమించు కొంటూ కారరంగు బయలుదేరింది. ఇప్పుడే లేసేట్లుగా మొదలెట్టి, చివరికి ఏమగుతాండా ధారలలో నల్లపడిన బిల్లులు కర్నూ ధారాళంగా కరికాయి. ఆ దృశ్యం చూస్తూంటే మాకే విధ్రమం గొట్టింది.

ఇంకో పదిపాను నిమిషాలతర్వాత ఎల్లిస్ మళ్ళీ ఇంకో రిచ్చర్స్ దూరాన్ని ఉన్న మేఘం దగ్గిరకు విమానం పోనిచ్చి, మరో 15 పానుల మంచు, ఇండాకటిలాగే చల్లుడు. ఆ తేఘ మండలంనుంచి క్రిందికి కచ్చెల్చునీకే మంచెత్తు తూన్న వడగల్గవాలాంచి, విమానం తప్పించుకురావలసి వచ్చింది.

ఆరోజుకు మొత్తం అనేక మార్ల బస్సుల మంచూ, వానా కురిసి ఉంటాయి. పోనీ మామూలుగానే వాన కురియాలనే వల్లులు కరికాయా అంటే, ఈమంచు చల్లకటాటకపు, చట్టా దూరాన ఉన్న మబ్బలనంటే ఒక చినుకైనా వాన రాలలేదు. కురిసిన వాన ఏదో తప్పకుండా మనుష్యుల ముక్కులపై కురిసిందే నని నిరారణగా అనిపించింది.

ఇంకవరకు అమెరికాలో ఎల్లా వాన కురి పించిన ప్రయోగాల్లో చాలా బ్రహ్మాండంగా, కనపించిన దీ ప్రయత్నమే.

ఇంతకుముందు ఆస్ట్రేలియాలో డరవై చద రపుమైళ్ళ వైశాల్యపు పొలాల్లో, 2 గుడ్డుల వాన, ఫిబ్రవరి 5, 1947న నీడ్మిడ్గర్ కురి పించారు. అక్కడ వాన దెప్పించటానికి ఈ ప్రయోగమే చేశారు. అసలీ ప్రయోగాన్ని మొదలు కనిపెట్టినవాడు విన్సెంటు షాఫర్ అనే శాస్త్రజ్ఞుడు. ఈయన జనరల్ ఎలెక్ట్రిక్ లేబరేటరీలో, నోబెల్ బహుమాన మందుకున్న డాక్టరు ఇర్వింగ్ లాంగ్ముయిర్ తో కలిసి పనిచేస్తుండేవాడు.

మొదట 1946 నవంబరు 13న షాఫర్ ఈ చిటకా ప్రయోగించాడు. మాస్సాచుసెట్సు రాష్ట్రంలో ఉన్న క్రే లాక్ పర్వతాలకు 14,000 అడుగుల పైకి పోయి, చిన్న చిన్న మంచుగడ్డ మక్కలు నీరు లేకుండా పొడిగా

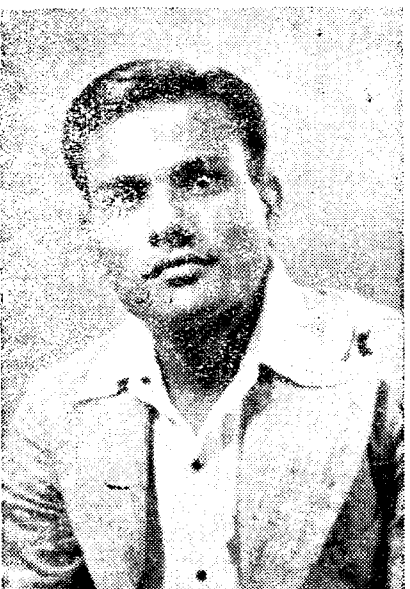
ఉండెట్లు చేసి, వాల్లుమైళ్ళ వైశాల్య న ఉన్న తేఘులోకి చల్లుడు. మేఘం ఒక్కసారిగా ఉడుకులు రావటం మొదలుపెట్టి, పొడిమంచు తేఘలు రాలటం మొదలు పెట్టాయి. కాని ఈ మంచు తేఘలు 8000 అడుగులు క్రిందికి పడే లోపలే, గాలి ఆ చెప్పుకంతకు పిచ్చేసింది. ఈ చల్ల పొడి మంచు మక్కలు కూడా ఎక్కువైతే, సానమంచుగా పడటానికి బదులు, మళ్ళీ మేఘంలోనే, గడ్డకట్టుకు పోవటం మొదలెట్టాయని, షాఫర్ అనుభవంవీడ గ్రహించి అలా జరగకుండా ఉండే ఉపాయాలు కూడా కనిపెట్టాడు.

1948 నుంచి షాఫర్ ఈ ప్రయోగాలలో పరిశోధన చేస్తూనే ఉన్నాడు. అసలు విమాన శాఖవారు మొదట “బాంబు విమానాల రెక్కల మీద, తోకమీదా ఎగురుతున్నప్పుడు టన్నుల కొద్దీ, మంచు పేర్కొని, వాల్లు నీ క్రిందికి ఉచ్చేసి నాశనం చేస్తోంది. ఇల్లా జరగకుండా ఉపాయం చెప్పవలసిందని” జనరల్ ఎలెక్ట్రిక్ శాస్త్రప్రయోగశాల వారిని అడిగారు. మేఘాలలోనే తమంచు మక్కలు వుంటే, విమానం రెక్కలమీద మళ్ళీ మంచు ఏర్పడటం లేదనీ, అల్లా లేని మేఘాలంద్ర్య విమానాలు పోతున్నపుడే ఇల్లా జరగుతుందనీ షాఫర్ చూశాడు. అల్లాంటప్పుడు, ముందే మేఘాల్లో ఆవిరినే, మంచుగా గడ్డకట్టేస్తే, ఇక ఈ అపద ఉండదని అనుకొన్నాడు. తన ఎత్తు

చిన్నపిల్లల విద్యావిధానం (7-వ పేజీ తరువాయి)

భావిపారు డయినప్పుడు నిజమయిన విశ్వరూపన సోదరభావము పెంపొందును. అట్టిచో మతకల హమాలకుగాని రాజకీయ కలహమాలకుగాని తావుండదు. భౌతిక, మానసిక, ఆధ్యాత్మిక సంబంధమైన త్రివిధాభివృద్ధి విద్య. ఇంచేది కంటువడినవి విద్య అసంపూర్ణమే. అటు కంటువడుటచేతనే గాంధీమహాత్ముడి పూర్వదానిని ప్రార్థన సభలవ్వారా పూర్తిచేయవలసివచ్చింది. తిక్కెలితము జగన్మోహి షాగదా!

ప్రాథమిక విద్య నిర్బంధముగా నుండవలెను. అది పూర్తిచయిన పిమ్మటగాని ఉన్నత విద్య

రెంటాల వీరరాఘవరావు
మధ్యరాష్ట్రముల శాసనసభ హిందీ సంక్షిప్తరేఖ విశేషంగా నియమితుడైన ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం గుడివార వాస్తవ్యుడు. స్వల్పమే అనే హిందీ అభ్యుపింది. నేనాగ్రామంలో హిందీ సంక్షిప్తరేఖనం నేర్చినాడు. ఆవిధారత కాంగ్రెసు సమయము నేనాగ్రామ రెండో విశేషంగా వచ్చాడు. ఓడిత భారత హిందీవార సభలోనూ కమలయిన బిజ్జా వద్దా వచ్చాడు. ప్రకాశం పంతు గారి కొంతకాలం హిందీ రేఖకుడిగా వున్నాడు. ఉత్సాహవంతుడు. వ్యక్తికముడు.

మేఘం ఒకటి తయారు చేసేందుకు, ఒక-చిన్న చుట్ట గది తయారుచేసి, దాంట్లో తన ఊపిరితో ఆవిరి విడిచాడు. అల్లా పోడినాగున తయారుచేసిన మేఘంలో, కొద్దిగా వాండుగడ్డ చిల్లికచల్లిన పొడిమంచు చల్లాడు. ఆ గాలిలో ఉన్న చిల్లిపులుసు వాయువు ఘనీభవించి, నిలుపునా పొక గడ్డకట్టిట్లు కట్టింది. ఇంతలో ఆవిరిలో గుడ్డకట్టే మంచుగడ్డ ముక్కలు తయారయి, మంచు మక్కలతో కలిసిన పూర్తి మేఘం తయారయింది. చుట్టకట్ట వాతావరణంలోని చెప్పుకూడా లాక్కొని ఈ మేఘం మంచు కురవటం మొదలుపెట్టింది. భగ్గున మండిపోతూన్న నడివేపవి లెవెల్లో, 1946 జూనులో, మానవు డిల్లా మొదటిసారి మంచు వర్షం కురిపించాడు.

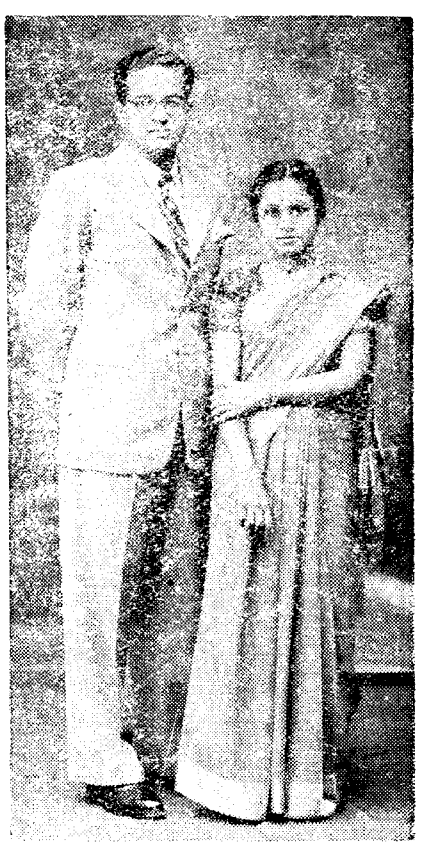
చికావా అనేచోట, వానలకేక తయారంబయి బిరుతున్నట్లు, లోచేటప్పటికి, ఇల్లా కృతకంగా వర్షం కురిపిస్తామని 105 పానుల పొడిమంచు, పట్టాపైన, 1800 అడుగుల మేర ఉన్న ఒక శిలీమట్టులో చల్లారు.

వర్షం కురిసింది. కాని ఆ ఊళ్లో ఒక్క చుక్క కూడా పడలేదు. సమయానికి ఒక పెద్ద గాలి వచ్చి మేఘాన్ని 15 మైళ్ళు పశ్చిమంగా తాల్చేసింది. ఆ ఊళ్లో వాన ముందెత్తింది. ఆ ఊరువాళ్ళూ వాన కెగురుచూచూండెట్టి, ఈ అనూచితవచనం చేసిన చికావాపూరు లకు కృతజ్ఞత తెలుపుకుంటూ, అప్పట్ను కలిసి వస్తే తయూ మళ్ళీ అల్లా సహాయం చేస్తా మన్నారు.

కవితాకవిత్వరాదు. పౌరసత్వ హక్కులుండ రాదు. కాని కూలిచే జీవించువారి జీవిత వలన వారికి కొంత ఆదాయ ముండును. అట్టి వారికి నిర్బంధనన కట్టుము, నష్టము కల్గము వారికి నష్ట పరిహార మిచ్చుట మంచిదే కాని వీర జీతమున సహాయము. కావున అట్టి పిల్లల తయారు చేసిన సామానులకలన వచ్చిన నీకాదాయము వారికే అర్పించుట ఉపయోగము. ఇందులకు తగినట్లు బ్రెయినింగు పాఠశాలలందుకూడ సంస్కరణలు జరుగవలెను. సర్వవిద్యమయలందు సహాధ్యాయులకు తల్లిదండ్రులు సహకార మియ్యవలెను—అందును ముఖ్యముగా హాజరు విషయమున అట్టి సహకార మియ్యవలెను వారే దండ నాల్గు కొరతెను. అట్లుకొక ఉపాధ్యాయుని కిట్టిచేయవలెనోగి చేసిన కుపథ్యయనకు వైద్యుని దండించవలె యుండును.

ప్రథమదశయందు మాట్లాడవచ్చిన వాటి నన్నిటిని వ్రాయుట, నడుపుట రెండవ దశయందు ప్రారంభము కావలెను. ఇదట ‘చూచి చెప్ప’ పద్ధతి (‘Look and Say’ Method) నడుపుట మంచిది. ఈ పద్ధతికి తగు పుస్తకములను ముందు తయారు చేయవలెను. వాటి తోపాటు గణితముకూడ ప్రధానము. ‘కాకి—నక్క’ మొదలగు కల్పితకథలను చెప్పరాదని వాదించెదనారు కొందరున్నను, నీతిబోధన నిమిత్తము, విడ్డూ నాకర్పించుచున్నట్లు ఆవి అన సూచే. సిద్ధాంతము తెలిసికొని మాత్రా న విద్యార్థకుండు నూతు విలుతెను. సిద్ధాంతము ననుష్ఠించినాడే ఘనుడు. అట్టి సత్విప్రసర సహమి యే కటి ప్రపంచ మంత కల్లోత ములకు కారణము. నీతిబోధన చేయుటంటే బోధించిన నీతి నానాంపకీయంబు ముఖ్యము. ఆ బాధ్యత ఉపాధ్యాయుడు, తల్లిదండ్రులు కూడ వహించవలెను. ఈ తిరగతియందు ఒక్క తరగతిగా విడ్డూ కేర్పించు సామదాయకముగా గాక కృత్రిగత ముగా బోధన జరుగవలెను. ఆ రోగ్య విధుల పాఠముగా నేర్ప నక్కరలేదు. కాని విద్యార్థులచే నాచరింపజేయవలెను. ఏ తరగతి యందును ఇరువదిమంది కంటే విద్యార్థులెక్కువ ఉండరాదు.

మూడు సంవత్సరములైన పిమ్మట చరిత్ర, ఆంగ్ల భాష, కళ, కళాసాయ శాస్త్రములు, లోక జ్ఞానము కూడ ప్రారంభము కావలెను. అందును ఏకమా దేశములన్నిటియందును కృత్రి

బల్లారిలో ఆంధ్ర (కణ్ణాటక) కళ్యాణం

బల్లారిలో ఆంధ్రప్రభులును వ్యాయవాదులును ఆసుక్రియారు నరసి హాస్ట్రోగారి కుమార్తె, శ్రీమతి సుజాతాదేవి, మొమూరు దొడ్లశాస్త్రిరం వక్త్ర శ్రీ వి. రామకృష్ణ శాస్త్రిగారి కుమారుడైన, వి. ఆర్. ద్వారకానాథ్ కుమారు బల్లారిలో నరసిహాశాస్త్రిగారి కన్యకాపూర్తి వివాహము వైభవముగ జరిగెను. మొమూరు ప్రధాని చెంగల్రాయ గెడ్డి, నర్రాయ పొంరామికు శ్రీ సీతా-మహాదే మొదలగు ప్రముఖులు బహుమతులు, అభినందనలు పంపిరి.

శాస్త్రము, వ్యవసాయ శాస్త్రము అత్యవశ్యకము. మొదట మహా పురుషుల చరిత్రలతోను, తరుపరి సానిక చిత్రాంశములతోను ఒక సంవత్సరము గడుపరచుచు అటుపైని స్వనేతచరిత్ర ఆది నుండి బోధింపవలెను. చరిత్రయందు శాసన భాగమున వివరములు వదలి సాంకేయ మాత్రమే గ్రహించుకొన చాలును.

తొమ్మిదవ సంవత్సరమున భూగోళ శాస్త్రము ప్రారంభింపవలెను. గ్రామభూగోళ మతో ప్రాంధీయము పండ్రెండేండు పూర్తి యగువరకే కుప్రముగా ప్రాంతాంధీభూగోళము పూర్తిచేయవచ్చును. భూగోళముంతయు సాగ్య వైసంతకరకు నిమిషాద్వారా బోధించిన విక్కిలి మేలు. అట్టి పద్ధతి లెకపోవుచేతనే, కేడు భూగోళశాస్త్రమున చెప్పవారికి బిసువారికి కూడ పెద్ద పిటా నన్నది.

పాఠమునుబట్టి అప్పుడప్పుడు పరిసరమునందు గల ప్రభుత్వ కౌగ్యాల యులుకు, ప్రాముఖ్యత గల ప్రవేశములకు ఉపాధ్యాయుల సహక విద్యా గురు విజ్ఞానపర్యవేషములు చేయుట లాభదా నుకము

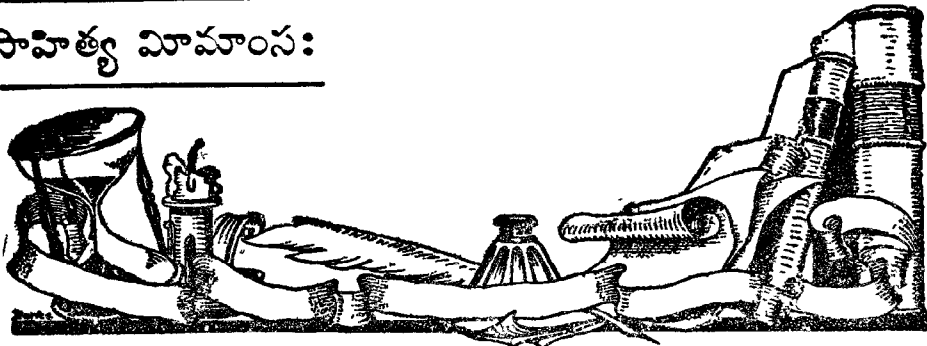
తొమ్మిది సంవత్సరములకరకు సహావిద్యా విధాన ముపరింపవచ్చును. అటుపిమ్మట బాల బాలికలకు వేర్వేరు పాఠశాలలు, వేర్వేరు పాఠ్య ప్రణాళికలు నుండుట అవలసము. బాలికలకు గృహవిద్యనూయు, శిశు పోషణ ము, పాక శాస్త్రము, సంగీతము, కుటుంబ మొదలగు చేతి పనులు బోధనీయంశములు.

మొదటి ఆయిరు సంవత్సరములలో పరీక్ష అనవలసము. కడపటి రెండు సంవత్సరములలో పరీక్షయందు తీర్పులైనవారిని ఉన్నతవిద్య కర్తలుగా నెంచవలెను. పరీక్షావిధానమువాత్రము ప్రస్తుత మున్నటుకొక సంవత్సరము పొడిపును విద్యాభి అభివృద్ధిబట్టి యుండవలెను.

ఇల్లు పండ్రెండు సంవత్సరములు పూర్తి యగువరకే చక్కని మాతృభాషాభాసము, వైదిక జీవితమున కవసరమగు గణితము (అంకగణిత మంతయు, కొలది తే త్ర గణితము) లోక జ్ఞానము ప్రతికృత్తియు సంపాదించగలడు. పిమ్మట మాత్రం విజయందు (ఉన్నత విద్యా భ్యాసమున) విద్యాభి యిష్టానుసారము అన్య భాష, సాంకేతికవిద్య అభ్యసించుట మంచిది.

కాత్మీర్
అన్నిదగ్గులకు అమోఘమైనది
గీరిజాంధ్ర రాజమండ్రి

సాహిత్య మిమాంస:

మన సమాజంలో సారస్వతానికున్న స్థానం

శ్రీ పి. ఎస్. అలితాప్రసాద్

సమాజానికి సారస్వతానికి అవివాభావ సంబంధం కలదనే విషయాన్ని చరిత్ర ఋజువు చేస్తున్నా, నేటి మానవసంఘంలో మాత్రం సారస్వతాని కుండవలసిన వున్నత స్థానం లభించలేదనే చెప్పాలి. ఇంతకుపూర్వమున్న సారస్వతం సామాన్యప్రజాజీవితాన్ని ప్రతిబింబించకపోవటమే దీనికి కారణం. జాతిని ఆర్థిక సాంఘిక నైతిక వైజ్ఞానిక రంగాల్లో తీర్చిదిద్దేది సారస్వతం. ఈనాడే జాతి అయినా తన సమాజచ్ఛాయలో విరాజిల్లుతున్నదంటే అది సారస్వత ప్రభావమే. వంగదేశసారస్వతం ఆదేశాన్ని ఎంత పేరుప్రతిష్ఠలను పొందించింది లోకవిదితం.

కవి తన రచనలో జాతిలో వున్న దుర్గుణాల్ని విమర్శిస్తూ తన్నివృత్తిమార్గాన్ని సమాజానికి జోధించాలి. అట్టి రచనే ప్రజాదరణను పొందగలుగుతుంది. అదే సమాజాన్ని సంస్కరిస్తుంది. అన్యజాతీయులైనా ఒకజాతి యొక్క స్వరూపస్వభావాల్ని తెలుసుకోవాలంటే ఆ జాతి సారస్వతమైన ఆధారపడతారు. ఎందువలన? ఆ రచనలో ప్రతిబింబించే అభిప్రాయాల్ని ఆ జాతియొక్క స్వరూపస్వభావాల్ని కృత్రించే ప్రయత్నం గనుక ఈ విషయం ప్రబంధయుగాన్ని వదిలి అంతకు పూర్వమున్న సారస్వతాన్ని గమనిస్తే కొంత వరకు బోధపడుతుంది.

ప్రబంధయుగంలో వెలసిన రచనలన్నీ తత్కాలంలో వున్న జాతి అంతటికీ ప్రాతినిధ్యం వహించలేదు. ప్రబంధ కవులు తమ ఆదర్శాన్ని మరచిపోయినారు. ప్రబంధకవులు స్వీకరించిన ప్రాకులాదారన్న విషయం మానవురి సమాజభర్యంగా అంగీకరించినా వారు తత్కాలసమాజాని కేమాత్రం సహాయపడకపోవటం ఎంతమాత్రం సహించదగిన విషయం కాదు. వైగా ఆ కాలంలోని రాజుల కోక విలాసవస్తువుగా ఉపయోగపడటమే కాకుండా ఆత్మకీర్తిని చంపుకొని భావదాస్యా

నికి లోనైనారు. ఎవరో కొందరు స్వతంత్ర కవులు లేకపోలేదు. కాని కవిసామన్యంగా ఆలోచిస్తే పై విషయం వొప్పుకోకతప్పదు. వారు రచించిన రచనలన్నీ వారి పాండిత్య ప్రకర్షనను సూచించేవేకాని ప్రజల కందుబాటులో లేవు. వారానాటి రాజుల హృదయాలను వికసింపజేయటానికి తంటాలుపడ్డారు. కాని జాతీయవికాసాని కేమాత్రం ప్రయత్నించలేదు. అయితే ఒక విషయాన్ని గమనించాలి. వారు భావమవ్వనిచిన్నెలు దిద్ది భాషాభివృద్ధికి మాత్రం ఆపూర్వమైన దోహదం చేశారు. అంతే కాని వారి సారస్వతం వలన సంఘం ఒక అంగుళంపేర అయినా అభివృద్ధిలో ముందుకు పోలేదు. కాగా, ప్రబంధయుగంలోని సారస్వతానికి అప్పటి సమాజానికి ఏమీ సంబంధం లేదని చెప్పవలసివుంటుంది.

కాని అంతకు పూర్వమున్న సారస్వతం ప్రజాసమాహాసంలో పెట్టుకొని వున్నదని చెప్పటానికి చాలా అవకాశాలున్నాయి. ఆనాటి సారస్వతాని కటువంటి అవసరంగాకా కలిగింది. ఏ కాలంలోనైనా సారస్వతం సమాజాన్ని పెట్టుకొని వుండాలంటే సాంఘికంగా నో ఆర్థికంగానో, నైతికంగానో, వైజ్ఞానికంగానో ఒక సమస్య ఉత్పన్నం కావాలి. అట్లాంటి సమస్యలు ఈ కాలప్రవాహంలో అనివార్యంగా వుంటూనేవున్నాయి. కాని కవులు వాటిని గమనించి వాటి పరిష్కారానికి తగిన రచనలు చేయబూనుకోవాలి. అట్టి సారస్వతము క్లిష్టసమస్యలను పరిష్కరించి ప్రజలకు ఉత్తమమార్గం చూపినపుడే చరిత్రార్థమవుతుంది. ఉదాహరణకు నన్నయభారత రచననే తీసుకుందాం. అంతకు పూర్వం దేశంలో జైన బౌద్ధమతాల ప్రాబల్యం వల్ల దేశప్రజల్లో కట్టుబాటులేక వారంతా మత్సరగ్రస్తలైయున్నారు. ఆనాటి సాంఘిక వ్యవస్థ అంతా కల్లోలంగా వున్నది. రాజ్యపరిపాలన దుస్సహంగా వుండివుంటుంది. ఈ విషయం రాజరాజనకేంద్రుడు భారతాన్ని

కరించమని నన్నయను కోరిన సందర్భాన్నిబట్టి కొంత స్పష్టమవుతుంది. ఈ విషయంలో నన్నయ తన ప్రభువును క్లాభిస్తూ “ఘనదురితానుబంధకలికాలజదోషతుషారసంహతికా, దనయుదయప్రభావమున దభ్యుజ్జోషి.....ధర్మనిబద్ధయాద్యబుద్ధియై” యన్నాడు. కలికాలదోష మునటచేత జైనబౌద్ధమతాద్యస్వసారస్వతవాస్తవితేత వైదికధర్మానికి విప్లవమేదో సంభవింేనట్లు, తన్నివృత్తికై రాజరాజు తనను భారతాంధ్రీకరణాన్ని చేయమన్నట్లు స్పష్టమౌతుంది కనుక ఆ కోణాల్లో గూడ ఉత్పన్నమయిన సారస్వతం ప్రజాజీవితాన్ని క్రమపద్ధతిలో నుంచుటకు ప్రయత్నించినట్లైచువలసివస్తుంది. అదిగాక, వైదిక మత ప్రాముఖ్యతను ఆయా సందర్భాన్ని సుసరించి నన్నయ చాలావోట్ల వివరించటంగాడ గమనిస్తే నన్నయ వ్యక్తిత్వం మనకు బోధపడటమేగాక, తత్కాల సమాజవ్యవస్థకు పునాదివేసి సంస్కరించాలి ననే తలంపు ఆతనికున్నట్లు గూడా స్పష్టపడకపోదు. అదిగాక రాజరాజనకేంద్రుడు భారతాన్ని నన్నయచే నాంధ్రీకరింపజేసి దేవాలయాలలోను, బహిరంగప్రదేశాల్లోను పౌరాణికలవలనే పురాణాలు చెప్పిస్తూ ప్రజలకు వైదికమతధర్మాన్ని బోధింపజేసినట్లు గూడా శాసనాల్నిబట్టి స్పష్టమౌతుంది.

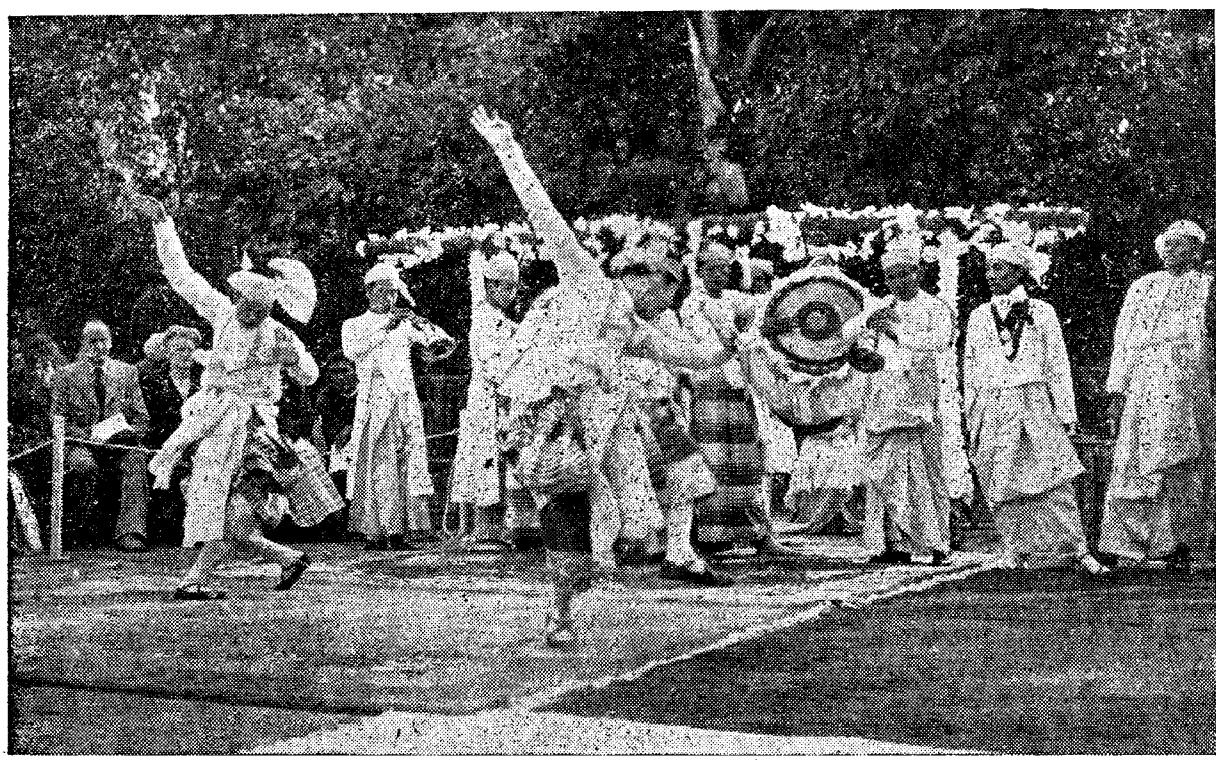
తరువాత వీరశైవయుగంలో గూడా సారస్వతం ప్రజాశ్రేయస్సుకుపయోగపడినట్లు ఆ సారస్వతం కొంతవరకు ఋజువుచేస్తుంది. నన్నయకాలం తరువాత మతసమన్వయాపూర్వకంగా పేరుగన్నది వీరశైవయుగం. ఈయుగంలో వుట్టిన సారస్వతమంతా మతరీత్యా ప్రజలకు సంబంధించినదే. ఆ కాలంలోని కవిత్వంలో ఏదైనా మెరుగులున్నా అవన్నీ పామరజనరంజకంగా వుండాలని చేయబడ్డవే అవుదు వారు ప్రజలకోసం అనుసరించిన విధానాలలో జాను తెనుగులో రచించటమనేది ఒకటి. జాను తెనుగుకే—దేశీయభాష అని ఈ క్రింది సందర్భాన్నిబట్టి నిర్ణయింపవచ్చు. “ఉరుతరగద్యపద్యోక్తులకంటె—సరసమై పరగిన జాను తెనుగు—చర్చింపగా సర్వసామాన్యమగుట—కూర్చుద ద్విపదలు కోర్కె దైవార”. వైయభిప్రాయాన్ని పాల్కురికి సోమన బసవపురాణంలో వెల్లడించాడు. ప్రాథమికతీర్థో కూడుకున్న గద్యపద్యరచనకంటె ద్విపదతోకూడిన దేశభాషారచన సర్వసామాన్యమైనది కనుక అట్టి భాషలోనే వ్రాయబూనుకున్నా నంటాడు సోమన. అదిగాక “ఆరూఢగద్యపద్యాదిప్రబంధపూరిత సంస్కృతభూయిష్ఠరచన—మానుగా సర్వసామాన్యంబుగామి—జాను తెనుగు విశేషము.....” అని పండితారాధ్యచరిత్రలో సోమన వ్రాశాడు. పై సందర్భాల్నిబట్టి ఆ కాలంలో ప్రజాశ్రేయస్సును మనస్సులో నుంచుకొని కవులు గంభాల్ని వ్రాస్తున్నట్లు స్పష్టమౌతుంది. నన్నయచోడుడు గూడా దేశీయరచనయ దభిరుచి గవ్వరచినట్టి క్రింది పద్యమువలన స్పష్టమౌతుంది. “సుర

వరులం గ్రమంబున వచోమణి సంతతి.....దేశీ సత్కవుల సంస్తుతికేసి మనోముదంబునకా” దేశీ సత్కవుల స్తుతించెద ననుటచే దేశీయరచనచేసి సంఘసంస్కారం చేయాలనే కవులకాలంలో వున్నారనీ, వాళ్ళుమదిరిగానే తాను గూడా దేశీయ రచనకు పూనుకుంటున్నాననీ నన్నయచోడుడు సూచించాడు. అదిగాక, అంతకు ముందు మార్గకవిత్వముండేదనీ, చాళుక్యులు ఆంధ్రములో దేశీకవిత్వాప్రచారానికి దోహదం చేశారనీ, నన్నయచోడుడు వ్రాసిన యీక్రింది పద్యాన్నిబట్టి తెలుస్తూంది, “మును మార్గకవిత్వ లోకంబున వెలయగ దేశీకవిత్వ బుట్టించి తెనుం, గును నిలిపి రాంధ్రవిషయంబున ఘనచాళుక్య రాజు మొదలుగఁ బలువుర”. ఈవిధంగా నన్నయచోడునికాలంలో గూడా ప్రజలకోసం సాహిత్యం వ్రాయబడుతున్నట్లు స్పష్టమవుతుంది.

సంగీతశాస్త్రంలోగూడా “దేశీదేశే జనానాయ ద్రుచ్ఛం హృదయరంజకం. గీతంచ వాదనం నృత్యం తద్దేశీ త్యభిధీయతే” అయినా దేశసంబంధమైన ఆయా రీతులచేత ఆయా దేశజనానురంజకమైనది దేశీయని పైకోకారము. ఈ విధంగా సంగీతంలో కూడా పూర్వో జన సామాన్యాన్ని ఆనందింపజేసేది ఒకటి వున్నట్లు తెలుస్తుంది.

ఇట్లాగే సాహిత్యమెప్పుడూ జనసామాన్యాన్ని పెట్టుకొనివున్నట్లు తెలుస్తుంది. ఈ విధంగా దేశీయరచన చేసి ప్రజలలో ప్రచారం చేయబట్టే ఆనాడు వీరశైవమతంలో ప్రాకృతజనానికి గూడా స్థానంలభించింది. మత విషయకమయిన దృష్టి సమకుచితమైన దైనా ఈనాడు రాజకీయపార్టీలవలె ఆనాడు మత విషయక దృక్పథం ప్రచారంలో వున్నది. కనుక ఆ సమాజానికి ఆ సారస్వతం తగిన సేవచేసి కృతార్థమైంది. ఈనాడు రాజకీయపార్టీలు ప్రజాబలవల్ల పరిపాలనాబాధ్యతను వహిస్తున్నట్లే—ఆనాడు వీరశైవమైన బసవేశ్వరుడు పరిపాలన చేయగలిగాడంటే—ప్రాకృత ప్రజలలోగూడా ఆ మతం సారస్వతం మూలంగా ఎంత పాతుకు పోయిందో మన మామీంచుకోవచ్చు—కాని తరువాత నన్నయ కవుల కాలంలో పురాణాల్ని అనువదించటం ప్రారంభమయింది. అదిగాక ఆ కవులకు దేశీయరచనల మీద దృష్టి పోయి, సంస్కృతపదభూయిష్ఠరచనలమీద అభిరుచి మెండు కావటంవలన క్రమక్రమంగా “సాహిత్యం ప్రజలకోసమే” అనే భావం పోయింది. అప్పటినుండి ప్రజలకు సాహిత్యానికి ఎడబాటు సంభవించింది.

కాని అధునికయుగంలో నన్నయకవులు సారస్వతాన్ని కొక విలాసవస్తువుగా భావించారు. అంటే—సారస్వతం యొక్క ఆదర్శాన్ని విడనాడారన్నమాట. ప్రేమరచనలోనే మన సారస్వతాన్ని నింపుతున్నార. అదైనా సులభంగా అర్థమౌతుందా అంటే ఆత్మైక్యవేద్యమే అని సమాధానంచెప్తూన్నారు. కాని దేశీని నిర్విగ్రహమై నిరాకానిస్పృహలతో కర్తవ్యాన్ని విస్మరించిన యీతరుణంలో సమాజంలోని లోటుపాట్లను మనోజ్ఞమైన రచనలమూలంగా ప్రజాసామాన్యానికి తెలియజేసి వారికి భవిష్యత్తు విషయంలో విశ్వాసం కలిగించటానికి ప్రయత్నించటం ఈనాటి నవకవుల కెంతైనా అవసరం. అంతేకాని, జనసామాన్యాన్ని వదిలి పెట్టియే కొద్దిమంది విలాసపురుషులకో ఉపయోగపడే ప్రేమగానాల్ని వ్రాయటం సమాజానికి ద్రోహమే అవుతుంది. కనుక ఇక ముందైనా కవులు తమ ప్రాముఖ్యతను గ్రహించి సమాజంలో ఆబాలగోపాలం అదరించే రచనల వ్రాసి, సమాజానికి సారస్వతానికి అతి సన్నిహిత సంబంధాన్నికల్పించి నూతన సమాజ నిర్మాత తాతారనే ఆశయేయా వ్యాపరచనకు ప్రోత్సహాన్ని కలగజేసింది.

స్వతంత్రబర్మా పతాక ప్రతిష్ఠాపనా సంతరం యుపాసీక, ఆయనబృందం నాట్యప్రదర్శనం జరుపుతున్న దృశ్యం.

Use **ARUN INK** FOUNTAIN PENS
SARATHY & VASAN CO., MADRAS 16

ఆర్థిక పారిశ్రామిక వ్యాపార విషయాలు

సింహళంలో కొత్త పరిశ్రమలు

సింహళం త్వరలోనే ఆధునికీకరణకార్యం పొందనున్నది. రాజకీయ స్వాతంత్ర్యంతోపాటు ఆర్థిక స్వాతంత్ర్యం కూడా పొందవలసినది సింహళ ప్రభుత్వం వాంఛిస్తున్నది. దేశసౌభాగ్యమునకు అవసరమగు ముఖ్యపరిశ్రమలను ప్రభుత్వమే నిర్వహించవలసినది సింహళ ప్రభుత్వం నిర్ణయించినది. కొబ్బరినూనెను ఉదజనితో స్వీకృతము చేయు పరిశ్రమను, కాస్టిక్ సోడా పరిశ్రమను, వస్త్రపరిశ్రమను, ఇనుము, ఉక్కు పరిశ్రమను కాగితము పరిశ్రమను పిలవనంతవరకు ప్రభుత్వమే స్థాపించవలసినది నిశ్చయింపబడినది.

సింహళంలో సముద్రతీరములందు కొబ్బరి తోటలను పెంచటం మనదేశములో మలబార్ లో వలెనే, ముఖ్యమైన వృత్తి. ఈ తోటలలో పండే కొబ్బరికాయలు చాలవరకు విదేశములకు ఎగుమతి చేయబడతారు. ఎందుకొబ్బరినుండి నూనెను పిండగా మిగిలిన కొబ్బరిపిండి పశువులకు బలమైన ఆహారము. ఎందుకొబ్బరి, కొబ్బరికాయలు విదేశాలకు ఎగుమతి చేయబడవలసినది, కొబ్బరి పిండి సింహళం పశువులకు తగినంతగా లభించునట్లు లేదు. ఎందుకొబ్బరినుండి కొబ్బరినూనెను పిండి ఫ్యాక్టరీలు సింహళంలో ఇప్పుడు చాలతక్కువగానే వున్నవి. కాని అవి తయారుచేసే కొబ్బరిపిండిలో చాల ఎక్కువ భాగం నూనె మిగిలిపోయి, వృథాఅయి పోతున్నది. ఈ ఫ్యాక్టరీలు తయారు చేసిన కొబ్బరి పిండిని తిరిగి మర ఆడి నూనెను పిలవనంత వరకు పంపించి అవసరమని ప్రభుత్వం గ్రహించింది. అందుకొరకు, ఎందుకొబ్బరి నుండి నూనెను పిండి ఫ్యాక్టరీగాక, కొబ్బరి పిండినుండి నూనెను పిండి ఫ్యాక్టరీని కూడా స్థాపించవలసినది ప్రభుత్వం నిర్ణయించింది. కొబ్బరి పిండిని మరల గానుగపట్టి పిండిన నూనె కొంచెం మిగిలిగా వుంటుంది; మామూలు వాడుకకు పనికిరాదు. కాబట్టి ఆ మిగిలినూనెను వృక్ష పరచి, ఉదజనితో మిశ్రమంచేసి, వాసనారహితంగా చేసి, చిన్న చిన్న గడ్డలుగా తయారు చేస్తారు. ఈ కొబ్బరినూనె గడ్డలు సబ్బుతయారు చేయటానికీ, గ్లిజిర్ తయారుచేయటానికీ ఉపయోగ పడును. ఇందు కొరకు స్థాపించ బడే ఫ్యాక్టరీలోనే వేరుతెనగ గింజల నుండి నూనె పిండికొరచిన శుభ్రపరచి, వాసన బోగొట్టిన స్వల్ప నియ్యతియారు చేయటానికి కూడా అవకాశం వుంటున్నది. ఇందుకు కావలసిన వేరు తెనగలు కొంతకాలం కరకు భారత దేశముండి దిగుమతి చేసుకుంటారు; ఆపైన సింహళంలోనే ఉత్పత్తి చేసుకుంటారు. ఈ ఫ్యాక్టరీనిర్మాణానికి 8 లక్షల 85 వేల పౌనులు ఖర్చవుతుందని అంచనా వేశారు. ఈ ఫ్యాక్టరీ రోజుకు 200 టన్నులు ఎందుకొబ్బరి, 50 టన్నులు కొబ్బరి పిండి, 50 టన్నులు వేరు తెనగ గింజల మర ఆడి 120 టన్నుల కొబ్బరినూనెగడ్డలు, 111 టన్నుల కొబ్బరిపిండి, 80 టన్నుల వనస్పతినెయ్యి, 14 టన్నుల ఇతర ద్రావకము, 1 టన్ను గ్లిజిర్ తయారుచేస్తుంది. ఈ పరిశ్రమ సింహళంలో స్థాపించబడవలసినది సింహళం కొబ్బరిపంటలను లాభాలు సింహళదేశీయులకే లభించటమేగాక, కొబ్బరితోటల వ్యవసాయదారులకూడా ఆర్థిక ధరలు లభించును. ఈ కొబ్బరినూనెగడ్డల పరిశ్రమలో ఉదజనికీ అతిప్రాముఖ్యమైన స్థానం వున్నది. అందువలన కావలసినంత మొత్తము ఉదజనినికూడా స్థానికంగానే తయారుచేయుటకు వేరొక పరిశ్రమను స్థాపింపనున్నారు. ఉప్పును, నీటితో కలిపి వెచ్చిచేసి, ఉదజనిని వేరుపరచి కాస్టిక్ సోడాను తయారుచేస్తారు. ఈ పద్ధతిద్వారా ఉదజని, కాస్టిక్ సోడాలు ఇక్కడ చాకగా తయారుచేయవచ్చునని పరిశోధనలవలన తెలిసింది. సింహళప్రభుత్వం స్థాపింపనున్న రెండవ ముఖ్యపరిశ్రమ ఇది. ప్రతిసంవత్సరము సింహళం దాదాపు 7 కోట్ల గజములనుద్ద దిగుమతి చేసుకుంటుంది. ఇంత మొత్తం గుడ్డకొరకు విదేశములపై ఆధారపడి వుండటంవలన యుద్ధకాలంలో సింహళం చాల

కష్టములపాలైనది. అందువలన కొంత మొత్త మైనా గుడ్డ తమ దేశంలోనే ఉత్పత్తి చేసుకొనాలని సింహళప్రభుత్వం నిశ్చయించింది. సింహళంలో ప్రతిపంట కూడ్యమేనని చెప్పవలెను. కాని బట్టల మిల్లులు స్థాపించి వ్యవసాయదారులకు ప్రోత్సాహమిచ్చినచో ప్రతిసింహళంలోనే పండించుటకు కొంతవరకు అవకాశంలేకపోలేదు. అందువలన, మొదట కొంతకాలంవరకు ప్రతి విదేశాలనుండి దిగుమతి చేసుకొని యైనావరకే, బట్టలమిల్లులు నడిపించవలసినది నిర్ణయింపబడినది. ఒక సంవత్సర ప్రకృతిక నేర్పరచి, ఆ ప్రకారం బట్టలమిల్లులు స్థాపిస్తారు. ఈ ప్రకృతిక సాగ్రియను నవ్వుటికి సం. నకు 3 కోట్ల గజముల నుద్ద సింహళంలో ఉత్పత్తి అగును; ఇందుకు 4 వేల టన్నుల ప్రతి దిగుమతిచేసుకొనవలెను. ఈ ప్రకృతిక ప్రకారం మిల్లులు స్థాపించుటకు 50 లక్షల పౌనులు ఖర్చవును.

ఇనుము, ఉక్కు పరిశ్రమ ముందుగా అభివృద్ధిచెందినగాని పారిశ్రామికాభివృద్ధి సత్వరముగా జరుగుటకు అవకాశముండదు. అదియుగాక రానున్న 10,15 సంవత్సరముల వరకు ఇనుము, ఉక్కుసామగ్రి ప్రపంచములో కొరతగానే యుండును. కాబట్టి, సింహళమునకు కావలసిన యంత్రసామగ్రి వస్త్రాలు సరఫరా చేయుటకు ఇనుము, ఉక్కుపరిశ్రమను సింహళములోనే స్థాపించవలసినది సింహళప్రభుత్వం నిశ్చయించింది. యుద్ధకాలంలో సింహళంలో చేర్చబడిన ఇనుము, ఉక్కుపరిశ్రమలు ఇతర దేశములకు ఎగుమతిచేయకూడదని నిషేధించి, ఇనుము, ఉక్కుపరిశ్రమకు కావలసిన ముడి ఇనుము దేశంలోనే నిలువ చేసివుంచారు. త్వరలోనే ఇనుము, ఉక్కు ఫ్యాక్టరీని స్థాపించి ఈ ముడి పదార్థమునంతను ఉపయోగించవలసినది ప్రభుత్వం భావిస్తున్నది.

సింహళంలో స్థాపించబడునున్న 5వ పరిశ్రమ కాగితం పరిశ్రమ. ఈ పరిశ్రమను స్థాపించవలసినది సింహళ ప్రభుత్వం చాల రోజులనుండి ఆలోచిస్తున్నది. ప్రాతకు, అచ్చుకు పనికి వచ్చే పేలరకం కాగితం ఉత్పత్తి చేయవలసినది మొదట్లో భావించారు. కాని సిమెంట్ బంగిలుకు ఉపయోగించటానికి ముతకరకం కాగితం ఈవరకు ఎక్కువగా కావలసి వస్తున్నది. అందువలన కాగితపు సంఘంకు పనికి వచ్చు ముతకరకం కాగితం తయారు చేసే ఫ్యాక్టరీనే ముందుగా స్థాపించవలసినది ఇప్పుడు నిశ్చయించారు. ఇందుకొరకు నిర్మించ బోయే ఫ్యాక్టరీ 65 లక్షల రూ. లు ఖరీదగును. ఈ ఫ్యాక్టరీలో సంవత్సరమునకు 8 వేల టన్నులు ముతకరకం కాగితం ఉత్పత్తి అవుతుంది.

సింహళం రబ్బరుకు ఆమెరికా సింథటిక రబ్బరు పోటీవలన, ఈ మధ్య ధర తగ్గించవలసి వచ్చింది. ఈ తగ్గింపు ఉత్పత్తివారులకు చాల కష్టము కలిగిస్తున్నది. సింహళం రబ్బరు ఇతర దేశాలకు ఎగుమతి చేయకుండా తమ దేశంలోనే మోటారు, ట్రైక్ టైర్ పరిశ్రమను స్థాపించవలసినది ఉత్పత్తిదారులు, పారిశ్రామికవేత్తలు భావిస్తున్నారు. సింహళం లోనే టైరులు తయారు చేసి ఆసియా దేశాలలో, ఆమెరికా టైర్ల కంటే చాకగానే అమ్మవచ్చునని వీరు వాదిస్తున్నారు. త్వరలోనే ఈ విషయమే కూడా ఒక నిర్ణయం చేయబడును.

కోయూనది ప్రాజెక్టు

కోయూనది బొంబాయి రాష్ట్రంలో, సతారాజిల్లాలో ప్రవహిస్తూ, కారాడ్ వద్ద కృష్ణానదిలో పడుతుంది. ఈ నదికి పరిసరాల్లోవున్న బీజపూర్ జిల్లా మొట్టప్రాంతం. ఈ బీజపూర్ జిల్లా, మన రాయలసీమజిల్లాలవలెనే, చాల తరచుగా డామపడితే ముపుతూవుంటుంది. ఆరేబియన్ సముద్రతీరానికి, పశ్చిమ పర్వత శ్రేణులకు మధ్యనున్న పల్లపుప్రాంతంలో వర్షం బాగానే కురుస్తుంది; పంటలు బాగానే పండుతవి, కాని పశ్చిమ పర్వతశ్రేణుల వెనుకనున్న

దక్కన్ పీఠభూమి (బీజపూర్ జిల్లాఅంతా ఈ పీఠభూమిలోనే వుంది.) పై కర్మాలుచాలతక్కువగా కురుస్తవి; పంట పుంజు లేమీ పండవు. కోయూనది జన్మస్థానమైన సతారాజిల్లాలో వర్షాలు బాగానే కురుస్తవి కాని బీజపూర్ పీఠభూమిప్రాంతం ఈ నదిమట్టునునకు 100 X ఎత్తుగా వుండటంవలన, కోయూనది నీరు బీజపూర్ జిల్లాలో కృష్ణసాయానికి ఇంతవరకు ఉపయోగపడలేదు, కోయూనది పశ్చిమ పర్వత శ్రేణులపైనుండి, 1,500 అడుగులు క్రిందకుపడి, పీఠభూమినుండి ప్రవహిస్తున్నది. ఈ జలపాతం వద్ద విద్యుచ్ఛక్తి ఉత్పత్తి చేయటానికి మంచి అవకాశం వున్నది. ఇచ్చట విద్యుచ్ఛక్తిఉత్పత్తి కేంద్రమును స్థాపించవలసినది తాతాకంపెనీవారు ఇదివరకు తీర్చిదిద్దినారుగాని ఎక్కువ మొత్తం డబ్బు ఖర్చు చేయవలసివస్తుందని భయపడి ఆ ప్రయత్నం విరమించారు.

ఈ నదిపై ప్రాజెక్టు నిర్మించటంవలన విద్యుచ్ఛక్తి - ఉత్పత్తి, వ్యవసాయముకూడ అభివృద్ధి చెందుటకు అవకాశము కలుగును. కాబట్టి ఈ ప్రాజెక్టు నిర్మాణం విషయమై పరిశోధనలు జరపడానికి బొంబాయి ప్రభుత్వం ఒక ప్రత్యేకసంఘమును నియమించినది. ఈ సంఘంనివేదికప్రకారం కోయూనదిపై ప్రాజెక్టు కట్టటకు నిశ్చయింపబడినది.

కోయూనదిపై ప్రాజెక్టు సతారాపట్టణము నకు 70 మైళ్ళదూరములోనున్న హార్ వాక్ గ్రామంవద్ద నిర్మించబడును ఈ ప్రాజెక్టు నిర్మాణంలో ప్రథమ భాగం రూ. 10 కోట్ల ఖర్చుతో 6 సం. లలో పూర్తియగును. ఈ ప్రథమభాగం పూర్తిఅయితే బీజపూర్ జిల్లాలో సాగుబడికి కావలసినంత నీరు లభిస్తుంది. బీజపూర్ పీఠభూమి కోయూనది మట్టునునకు 100 Xజములు ఎత్తున నున్నది. కాబట్టి, ఇంత ఎత్తు నీరు పోడుటకు, మూడు అంచెలలో, విద్యుత్తో పనిచేసే పంపులు ఏర్పాటుచేస్తారు. ఈ పంపులతో తోడిన నీరు బీజపూర్ జిల్లాలోని భీమ్, కృష్ణా, డోణ్ తాలూకాలకు కొలువల ద్వారా సరఫరాచేస్తారు. ప్రాజెక్టు నిర్మాణం పూర్తియగునకి డాము 100 Xజముల ఎత్తుకట్టబడి, బీజపూర్ జిల్లాతేకాక, మహారాష్ట్ర, కర్నాటక ప్రాంతాలలోని మొట్టజిల్లాలన్నింటికీ సరఫరా చేయటానికి వీలుపడుతుంది. కోయూనదిపై ప్రాజెక్టు ప్రథమభాగం పూర్తి అగునప్పటికి సం. నకు 4 ల. కిలోవాట్ల విద్యుచ్ఛక్తి ఉత్పత్తి చేయు వీలును. ఈ విద్యుచ్ఛక్తిలో మూడవంతు మాత్రమే పరిశ్రమలకు యిచ్చి, తక్కిన రెండు వంతులు వ్యవసాయాభివృద్ధికే వినియోగించెదరటం. ఈ ప్రాజెక్టువలన ఒక్క బీజపూర్ జిల్లాలోనే 4½ లక్షల ఎకరముల భూమి సాగుబడిలోనికి వచ్చును.

గ్రంథస్వీకారము.

మహర్షి జీవిత కథామృతము

శ్రీ బులుసు వెంకటేశ్వర్లు బి. ఎ., రామారావుపేట, కాకినాడ. వేల 2-1-0.

క వి పూ జ

సంపాదకులు చింతాదీక్షితులు. తల్లావజ్రుల కృత్రివాస తీర్థుల రచన. త్రివేణి పబ్లిషర్స్, మచిలీపట్టణము. ఆ. 12.

వి స్ల వ జ్వ ల

బీగిరాల సుబ్రహ్మణ్యం, కప్పగంతు రంగయ్య. ప్రకాశకులు కవిరాజు పబ్లిషర్స్, వీరాల.వేల 0-12-0.

భట్టర్ చికిత్స

శ్రీమాన్ దీవి కృష్ణభట్టాచార్యులు విఖనన గ్రంథమాల, యడ్లపల్లి. వేల 1-0-0.

ప్ర గ తి

సంపాదకులు శ్రీనివాసచక్రవర్తి, రామకృష్ణ మూర్తి, బు. బికాగురాజు. కామడీ ప్రచురణలు, 41/15, ఆంధ్రనగరం, డిజిటల్ ప్రెస్ వారు, వేల 1-8-0.

భారతరాజకీయాలు

(13 వ పేజీ తరువాయి)

ఇకముందు ఎక్స్ ప్రెస్ నను ఏకకపు వస్త్రముల వ్యాపారమైనను నిరాటంకముగా సాగించవచ్చును. కొనగోలుదారులు తమకు కావలసిన గుడ్డను ఏవర్తకునివద్ద నను నిరభ్యంతరముగా కొనకొచ్చవచ్చును. కాని ప్రతి ఎగుమతిపై నిషేధము, చేనేతగుడ్డలు, మిల్లుగుడ్డల ఎగుమతిపై నిషేధము తొలగింపబడలేదు. దేశములోనుండి గుడ్డ ప్రభుత్వ అనుమతిలేనిదే, బయటకు పోవుటకు వీలుండదు కాబట్టి, ప్రజలకు కావలసినంతగు దొరకవచ్చును. అయితే ధరలు మాత్రం పెరిగి తీరును. ధరలు ఎంతవరకు పెరుగునన్న విషయ మెవ్వరును నిర్ధారణగా చెప్పలేరు. ధరలు చాల నుండుటవలన అధికార్థి లాభదాయకముగా లేదనుచున్న యజమానుల, తమ శీతములు తక్కువగా నున్నవని ఆందోళన జరుపుచున్న కార్మికులు పూర్తిగా సంతృప్తి చెందునంత పెద్ద మొత్తమువరకు ధరలు పెరుగును. కాని ప్రతి ఎగుమతి చేయుటకు వీలులేదు. కాబట్టి ప్రతి పండించు రైతు లాభము పొందు అవకాశము చాల తక్కువగా నున్నది. కొనగోలుదారుడు కంట్లాట్ తొలగింపులన లాభము పొందునని ఎవ్వరూ భావించుటలేదు. మన దేశములో అందరికీ సరిపోవునంత పుష్కలముగా గుడ్డ ఉత్పత్తి జరిగిననే ధరలు తగ్గును. ఇప్పుడున్న మిల్లులే పనిచేస్తున్నంతకాలము వస్త్రముల కొరత వుండితీరును. కొత్తమిల్లులు నిర్మించుటకు యంత్రసామగ్రి దిగుమతి గాకున్నది. చేనేతబట్ట ఉత్పత్తికూడ ఏమంత పెరుగక పోవచ్చును.

బట్టపై తొలగించబడిన కంట్లాట్ నూలుపై గూడా తొలగించబడినది. కాని నూలు వర్తకులు లైసెన్సు మాత్రం పొంది వుండవలెను. ఇందువలన చేనేతగుడ్డల ధర ఇప్పటికన్న పెరుగుటయుగాక, కొన్ని మగ్గుములు కట్టివేసి చేనేత కార్మికులు ఇతర వృత్తులకు దిగుట సంభవించవచ్చును. దేశములో నూలు ఉత్పత్తి ఇప్పటికన్న అధికముగా జరుగదు. ఇప్పుడు ఉత్పత్తియగుచున్న నూలు ఉన్న మగ్గుములకు ఏమాత్రము చాలదు. కాని రేషు నింగ్ పద్ధతివలన ప్రతి మగ్గుమునకు నూలు ఎంతోకొంత దొరుకుచున్నది. ఆ కొద్ది నూలు నేనేని శ్రామికుడు తన జీవనోపాధిని సంపాదించుకొనుచుండుటవలన చేనేతబట్టల ధర పెరిగి పోయినది. ఇకముందు నూలుధర పెరుగును. కొంతమందిమాత్రమే కావలసినంత నూలు కొనుక్కుంటారు. బీదవారు మగ్గుములు కట్టివేసి ఇతరవృత్తులు చూసుకొనవలసివస్తుంది.

ఒక రాష్ట్రమునుండి ఇంకొక రాష్ట్రమునకు బట్ట ఎగుమతిచేయుటకు కంట్లాట్లను అనుమతి వుండవలెను. మిల్లులు, తమ ఉత్పత్తిలో నూలు గవనంతు కంట్లాట్లను అధినములో ఒక రేల రోజులవరకు ఉంచవలెను. తరుగు ప్రాంతము లలో, సక్రమమైన ధరలకు బట్టలు అమ్ముటకు కొన్నిచోట్ల మిల్లులే కొట్టుపెట్టవలసినది కూడా ప్రభుత్వము నూచించినది. ఈ నూదన సక్రమముగా అమలు జరుగుటకు అవకాశము లేదు. కంట్లాట్ రద్దుచేయుటకు అవకాశముగా తీసి కొని ధరలను పెంచుటకు మిల్లు యజమానులు ప్రయత్నించినచో తీవ్రమగు కంట్లాట్లు విధింపబడునని స్పష్టముగా చెప్పబడినది. బట్టలధరలు విపరీతముగా పెంచివేసిన మిల్లుయజమానులు తమ నాశనమునకు తామే దారి తీసుకున్నవారగుదురు.

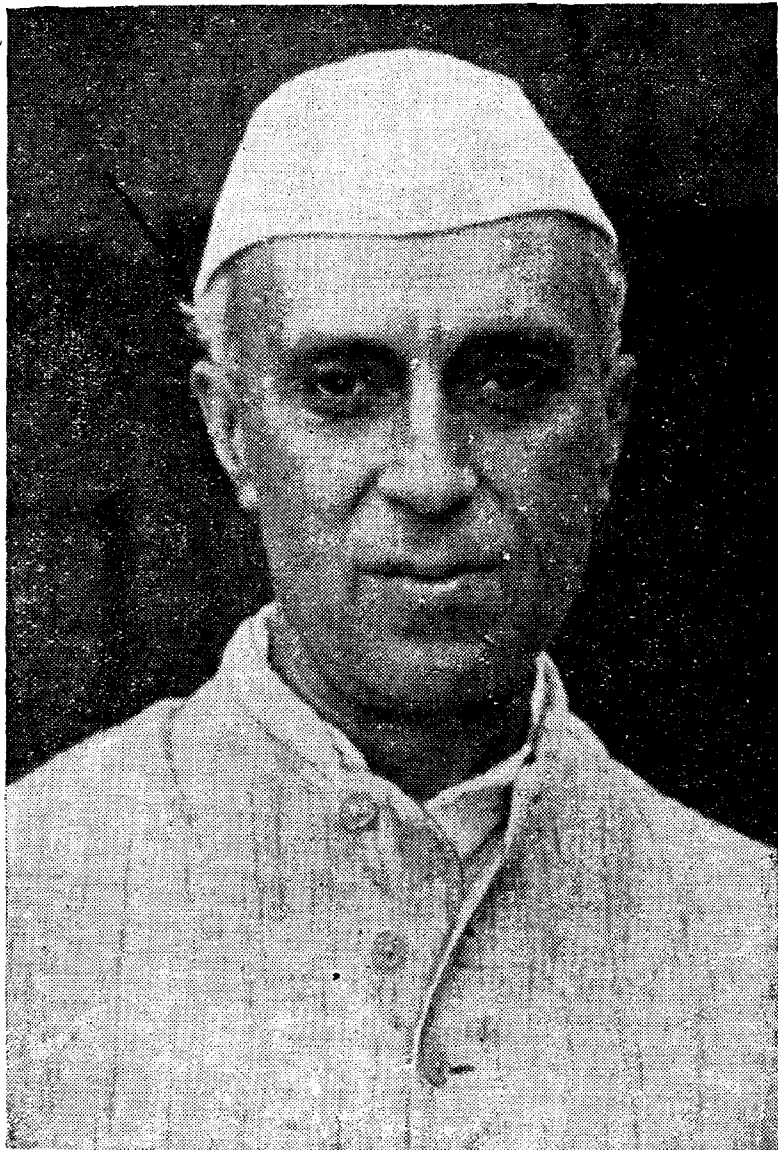
నేడే వెలువడింది

కంఠీరవ

ప్రతులకొసం మీయారి ఏపింట్ల నడగండి. ప్రతి వెల 4 అణాలు. సం. వంద 3-8-0. 19, ఆర్యామొడలికిడి, జి. టి. మద్రాసు

మతవిద్వేషం మానవహృదయంనుంచి తొలగించటమే, విద్యయొక్క పరమాశయం

పండిట్ జహ్నుర్ లాల్ నెహ్రూ
(ఆల్ ఇండియన్ కన్గ్రెస్ విద్యాలయ స్నాతకోపన్యాసం)

పిలవబడతానీ, కాశీవిశ్వవిద్యాలయాన్ని హిందు విశ్వవిద్యాలయమని పిలవబడతానీ ఇష్టంలేదు. అంతమాత్రాన ముస్లిం, హిందూ సంస్కృతులలో ఈ విద్యాలయాలు కృషిచేయకూడదని నా తాత్పర్యంకాదు. మతాలు వేరయినప్పటికీ భారతదేశంలో వున్నవారంతా దేశానికి చెందిన అమూల్య ప్రాచీన సంస్కృతికి వారసులే.

హిందుస్తానీ

మీ విశ్వవిద్యాలయంలో స్నాతకోత్సవ కార్యక్రమం అరబ్బీ భాషలో జరిగింది. కాని మీరు ప్రస్తుత పరిస్థితులను గమనించి దేశభావ అయిన హిందూస్తానీనే వాడేందుకు ప్రయత్నించాలి, మాస్కోలో ఇండియా రాయబారి కార్యాలయం రష్యా విదేశాంగ కార్యాలయంతో వ్యవహారం జరపవలసివస్తే హిందూస్తానీ, లేక రష్యన్ భాషను ఉపయోగిస్తున్నది. విశ్వరాజ్య సమితికి చెందిన ఆరిక, సామాజికసంఘం వారూడా హిందూస్తానీని ప్రధానభాషలలో ఒకటిగా అంగీకరించారు."

స్నాతకోత్సవ విశేషాలు

నెహ్రూ స్నాతకోత్సవపు పందిరిలో అడుగుపెట్టగానే అక్కడ వేచి వున్న 1 వేల మంది విద్యార్థులూ ఒక్క పెట్టున 'పండిట్ నెహ్రూ జిందాబాద్, మహాత్మా గాంధీ జిందాబాద్' అని కేలువేసా ఉత్సాహంతో స్వాగతమిచ్చారు. చీమ చీటుక్కుమన్నా వినిపించేటంత నిశబ్దంగా వుండి ఆయన ఉపన్యాసాన్ని విన్నారు.

ప్రొఫెసర్ నెల్ సమాధానం

విశ్వవిద్యాలయపు ప్రొఫెసర్ నెల్ రాంథూర్ నవాబు, స్నాతకోపన్యాసం ఇచ్చినందుకు పండిట్ నెహ్రూకు ధన్యవాదాలర్పిస్తూ ఈకింది విధంగా ప్రసంగించాడు :

"ఆల్ ఇండియన్ విశ్వవిద్యాలయం తన సంకుచిత దృక్పథాన్ని వదులుకున్నట్లు ప్రకటించేందుకు ఇప్పుడు తగిన సమయం లభించింది. ఆల్ ఇండియన్ విద్యార్థులందరి తరఫున, ప్రధాని నెహ్రూ నాయకత్వంలో వారందరికీ దృఢవిశ్వాసం వున్నదని ఆయనకుమిన్న విన్నాను మిరథిల్లీకి వెళ్లివస్తున్న జాతికి జనకప్రాయుడయిన గాంధీ మహాత్మునితో మా సందేశాన్ని విధంగా తెలియజేయండి. '25 సం॥ ల నుంచి మీ ఆశయాలు అనుగుణంగా నడకలేకపోయిన ఆల్ ఇండియన్ విశ్వవిద్యాలయం, ఇప్పుడు మిమ్మల్ని అనుసరించటానికి నిశ్చయించుకున్నది."

స్నాతకోపన్యాసానికి వచ్చేముందు పండిట్ నెహ్రూ, అఖిల భారత ముస్లిం మజ్లిస్ అధ్యక్షుడు అబ్దుల్ మజీద్ ఖాన్ గారి ఇంటికి వెళ్ళాడు. బీగం అబ్దుల్ మజీద్ 'కాశ్మీర్ నిధి' 1001 రూపాయలు విరాళం ఇచ్చింది. ఈ ఉపన్యాసంతర్వాత పండిట్ నెహ్రూ 'యూనివర్సిటీ స్టూడెంట్స్ యూనియన్' లో కూడా ఉపన్యసించాడు. విద్యార్థులు ఆయన పథలోకి రాగానే వున్నవన్నీ ఖరీదించి గౌరవించారు.

"మీరు సూటిగా ఆలోచించి లోపరహితంగా ప్రవర్తించండి. మీ సర్వశక్తులనూ దేశనిర్మాణానికి వినియోగించండి, లాయర్లు అవుదామని ప్రయత్నించవద్దు. లాయర్లు సంపదలను సృష్టించలేరు కాని ఒకరేబులోనుంచి మరొకరి జేబులోకి పోయేట్లు మాత్రం చేస్తారు," అని ఆయన చలోక్తి చేశాడు.

నేను చాలాకాలం ఆయన తర్వాత తిరిగి ఈవిశ్వవిద్యాలయానికి రాగలిగాను. అప్పటికీ, ఇప్పటికీ మధ్యఎంతోకాలం గడిచిపోవటమే కాక, మన దృక్పథంలోనూ, వైఖరిలోనూ అనేకమార్పులు కలిగినవి. రాజకీయంగా వచ్చేమార్పులల్లా కొన్ని ఇతరమార్పులు కలుగుతవి. కాని మానసికదృక్పథంలోనూ, ప్రపంచపట్ల ఉండే వైఖరిలోనూ కలిగే మార్పులు మాత్రం చాలా ప్రధానమయినవి. కడచిన సంవత్సరంలో ప్రజల దృక్పథంలో కలిగిన మార్పులే, రాజకీయపరిణామాలకన్నా నా మనస్సును ఎక్కువ కలవర పెడుతున్నవి. ఈ మార్పులల్ల ప్రజలలో విభేదాలు కలిగినవి.

ఈ విధంగా దృక్పథంలో మార్పురావటమనేది ప్రస్తుత కాలాన్నివదిలిపెట్టి వెనక్కు నడవడమే! ఈవిధంగా చేయబట్టే మనకిన్నికష్టాలు కలిగినవి ప్రకృతి సిద్ధమైన దేశస్వరూపాన్ని (భూగోళపరిస్థితులు) కానీ, చారిత్రక పరిణామానికి కొరత భూతాలైన శక్తులను కానీ, మనం సులభంగా మార్చలేము. అందులోనూ ఆ మార్పులూ విద్యేమన్నీ, హింసావాదాన్నీ ఉపయోగిస్తే, ఫలితాలు మరింత ఘోరంగా పరిణమించగలవు.

పాకిస్తాన్ ఇండియా

విపరీతపరిస్థితులలో పాకిస్తాన్ ఉద్భవించింది. కాని చాలమంది ఆ విధంగా కోరటంవల్ల కాలానుగుణ్యంగా లేకపోయినప్పటికీ దానికి సమ్మతించాము. పాకిస్తాన్ పట్ల మా ప్రస్తుత వైఖరి ఏమిటో మీరంతా స్పష్టంగా తెలుసుకొనండి పాకిస్తాన్ ను ఏ విధంగానయినా అణిచి వేసి ఇండియాతో కలిపివేయటానికి మేము ప్రయత్నిస్తున్నామని ఆరోపణలు వచ్చినవి. ఆ ఆరోపణ, అటువంటి ఇతర ఆరోపణలూ, అపోహ, భయాలనుపట్టి చేయవద్దవి. పాకిస్తాన్, ఇండియాలు సన్నిహితంగా ఉండకపోతే వాటికి కలహం తప్పదని అనేక కారణాలనుపట్టి నేను భావిస్తున్నాను. అంతే తప్ప ఈరెండు దేశాలకూ మధ్య మార్గమంటూ లేదు. ఎంతోకాలంనుంచి మనకు సంబంధాలు వుండటంవల్ల మనం యధోచితంగా ఉండటం అసాధ్యం

కాని అంతమాత్రాన పాకిస్తాన్ను నిర్బంధించే అభిప్రాయం మాకు ఉన్నదనే అర్థంలేదు. పాకిస్తాన్ను వస్త్రపరిచే ప్రయత్నము ఏది జరిగినా అది ఇండియాను కూడా బాధిస్తుంది. పాకిస్తాన్ను నాశనం చేయటమే మా వుద్దేశమైతే మేము మొదట్లో విభజనకుమాత్రం ఎందుకు అంగీకరించే వాళ్ళం? పాకిస్తాన్ ఏర్పడే తరువాతదానిని నాశనంచేసేదానికన్నా, యేర్పడకుండా ప్రతిఘటించటమే సులభంకదా! ఏమయినప్పటికీ జరిగిపోయినదానికి తిరుగువుండకూడదు. పాకిస్తాన్ సంపన్న దేశంగా వుంటే, దానితో స్నేహ సంబంధాలను అభివృద్ధి చేసుకోవాలని నాంధించే మాకే అది మంచిది.

ఈనేక ఏ కారణాన్నిపటి ఆయినా పాకిస్తాన్ను ఇండియాతో కలిపి వేసామని ఎవరైనా నాతో అన్నప్పటికీ, నేను దానికి నిరాకరించవలసివస్తుంది. పాకిస్తానకు ఉన్న పెద్ద సమస్యలను నానైతి మీదపెట్టకోటం నాకు ఇష్టంలేదు. మాకు ఉన్న బరువుచాలు. ఈ రెండుదేశాలకూ సన్నిహితసంబంధాలు ఏర్పడాలంటే అవి స్నేహభావంవల్ల సాధారణమార్గాన్నే ఏర్పడాలి. పాకిస్తాన్ తన ప్రతిపత్తిని గోల్పో

"మీరు మిమ్ములను ఇక్కడ విదేశీయులుగా భావించుకోవద్దు. ఇక్కడవున్న మిగిలిన వర్గాల వారందరూ ఏవిధంగా ఇండియాకు కన్నబిడ్డలూ అదేవిధంగా మీరుకూడా ఈ దేశానికి కన్నబిడ్డలే. కాని ప్రస్తుతం మీ హృదయాలు సందిగ్ధవస్థలోవున్నవి. ప్రస్తుతం ఏమి చేయాలో నిర్ణయించుకోలేని స్థితిలో వుండి వుంటారు పాకి

కుండా, ఒక యూనియన్ లో ఇండియాతో సహభాగస్వామిగా చేరాలి.

మనస్సులు స్థిరపరచుకొనండి

పాకిస్తాన్ గురించి మా వైఖరి ఎల్లావుంటుందో తెలుసుకోవాలని మీరు కోరుతూ వుంటారని నేను ఈ సంగతిమాట్లాడాను. బాహుళా మీ హృదయాలన్నీ ఇప్పుడు చాలా సందిగ్ధస్థితిలో వుండివుండవచ్చును: ఏమిచేయాలో, దేనిని అనుసరించాలో మీకు ఏమీ తెలియకపోవచ్చును. కొన్ని ప్రధాన సిద్ధాంతాలపట్ల మనవైఖరిని సుస్పష్టంచేసుకోవలసివున్నది. మతభావాలకు అతీతమై, వివిధమతాలకూ, అభిప్రాయాలకూ చెందిన ప్రజలందరినీ సమానంగా చూసే జాతీయ ప్రభుత్వంలోనామన విశ్వాసం? లేక మత ప్రాధాన్యమయిన ప్రభుత్వంలోనా? మతప్రాధాన్యమైన ప్రభుత్వసిద్ధాంతాన్ని చాలా కాలంకిందటనే ప్రపంచంతోనేపేసింది. కాని మనం వెనకడుగువేళాము కనక ఈ ప్రశ్న మనకు అవసరంవచ్చింది.

స్థాన్ వల్ల మావైఖరి ఏమిటని మీరు తెలుసుకొన కోరవచ్చును. పాకిస్తాన్ ను వీలైనంత వరకూ నిర్బంధించి మాలోకలుపుకోవా అని మేము ప్రయత్నిస్తున్నామని ఆరోపణలు వచ్చినవి. అవే నిజమైతే మేము మొదట్లో విభజనకుమాత్రం ఎందుకు అంగీకరించేవాళ్ళం? ఇండియా, పాకిస్తాన్లు ఏకంచేస్తామన్నా ఇప్పుడు అనేక కారణాలనుపట్టి నేను నిరాకరించవలసివస్తుంది "

మీరు మిమ్ములను విదేశీయులుగా భావించుకోవద్దు. ఇతరవర్గాలకు చెందిన వారు ఏవిధంగా ఇండియాకు కన్నబిడ్డలూ మీరుకూడా అంతే. మీరు ఇక్కడవున్న మిగిలిన ప్రజలందరితోనూ కలిసి కష్టసుఖాలన్నింటినూ సమాన భాగస్వాములుగా దేశాభ్యుదయానికి కృషిచేయండి. మన జాతీయదృక్పథం సంకుచితంగా వుండకూడదు. అంతర్జాతీయ సహకారమే లేకపోతే ప్రపంచ వినాశం తప్పదు.

మత వర్గాభిప్రాయాలకు ఎక్కడా తావు వుండకూడదని నాకోరిక. అందులోనూ విద్యాలయాల్లో వాటికి ఆసలే తావులేదు. మానవుడి హృదయాన్ని ఆవరించుకుని సంధాలనుండి, హృదయాన్ని విముక్తిచేయటమే విద్యయొక్క పరమాశయంకాని అనుల్లంఘనీయాలైన కొన్ని సిద్ధాంతాలను, వాదాలను (మత సంబంధమైనవి) పెట్టి హృదయాలను నిర్బంధించటంకాదు. అందుచేతనే నాకీ విశ్వవిద్యాలయాన్ని ముస్లిం విశ్వవిద్యాలయమని

నారాయణ భట్టు

(6 వ పేజీ తరువాయి)

అతని యువస్థలమున నా క్రిందటి సాయంకాల మున బాణసూతిచేసిన గాయమునకు కట్టిన కట్టు అతని శరీరమున ధరించిన యితరభూషణము అన్నిటికంటె నాతని కెక్కువ వీరాలంకారముగా కోట్టెలుచుండెను. కరుణాకరుడును జయం గొండరును ఇతరదండనాథులును యధోచిత ముగా నాసాన మలంకరించిరి.

వంది మాగధులు చాళుక్యవంశకీర్తన మొనర్చి కైవారము చేసిరి. యువరాజు రాజరాజ వరేంద్రుల యానతి శిరస్సున ధరించి రెండు దినములలో భ్రమరకోటయ్య పట్టుకొని మూడు వార్యుల చక్రకోటయ్యగురుము జయించిన వృత్తాంతము సంక్షేపముగా నాడంబరము కల వాక్కులతో నారాయణభట్టు రచించిన స్లోక ములతో వంది యభివర్ణించెను.

అంతట చక్రకోటయ్యుండలేకయుండు పుత్రికా ద్వితీయుడై యసంఖ్యాకములగు కాన్కలతో దేవర దర్శనార్థము వేచియున్నాడని దావారి కుడు నివేదించెను. యువరాజు గంభీరమున నొక శిరః కంఠముతో నందు కనుజ్ఞ యాయ నాతడు నిన్నుమించెను.

మరి కొద్ది సేపటికి దావారికుడు ధారావర్ష మహారాజును వింధ్యవాసినిని యువరాజు సమక్ష మున ప్రవేశపెట్టి వారి నెరుక పరచెను. రాజ తమరి యథాపూర్వముగా వీరపురుష వేషము ధరించియుండెను.

ధారావర్ష మహారాజు ఉదాత్తముగ మూర్తి తో నిశ్చలముగా ముందుకు నడచెను. ముందరకు కాంతముగా రత్న ఖచితముగ తనఖడ్గమును కోళ్ళముతో గూడ తన కటి పార్శ్వమునుండి వేరుచేసి యువరాజు పాదములముందు ఉంచెను. అంతట శిరస్సుపై నుండి కిరీటము తీసి యదియు ఖడ్గసమీపమున నుంచి యువరాజు కర్పించెను. ఆ పిమ్మట నాతడు వంగి యువరాజు పాదపీఠికి శిరస్సు తగులునట్లు చేర్చి పాదాభినందనము చేసెను.

అప్పు డొక్కమారుగా జయభేరులు మ్రోగెను. తుంటానాదములు బోరు కలగెను. అశ్వపాములు గజసంకారముల దిక్కుల పిక్కిలితెలును. సభ్యుల జయజయ నినాదములతో నా సభాంతరాళము ఒక్కసారి మారు మ్రోసెను.

ఆ విజయోత్సవావసరమున యువరాజురాజేంద్ర వేపున దివ్యమూర్తి తిలకించిన వారి దేహము తానందముతో పులకించెను. అతని వయస్సు పదునారేండ్లే! ఆ ఈడునకే అతనిలో రాజరి కము మూర్ఛింపించినది. సభాసదు లెంతయు నాతని మహిమకు లోలోపల మెచ్చుకొన జొచ్చిరి.

ఇది యాతని ప్రథమవిజయోత్సవము! దీనిచే నాతడు పరవశుడు కాలేదు. ఈ విజయ హృదయ ప్రకృతిసిద్ధముగా రావలసి వచ్చినదిగానే పరిగణించుచున్నట్లు తోచెను. ఇది భావికాల మున నాతడు పొందనున్న మహా విజయ పరం పరకు నాందీప్రాథముగా చూపట్లు చుండెను. పరాజితుడైన ధారావర్ష మహారాజే యువరాజు తేజస్సుకు ముగ్ధుడైనట్లు చూపరకు కనిపించెను.

ధారావర్షుని యనంతరమున వింధ్యవాసిని గూడ తన ఖడ్గమును వీరలాంఛనములను యువ రాజు పాదపీఠముం దుంచి యాతని పాదములకు భేదన మాచరించెను.

ఆ తర్వాత ధారావర్షుడు తెచ్చిన కానుక

లన్నియు యువరాజుకు సమర్పించి ఇట్లు వచిం చెను:

“యువరాజ మహాదేవా! నీచేత విజితుడ నగుటకూడ మహాభాగ్యముగా భావించు చున్నాను. ఈ యాత్రలో నీవు చూపిన ప్రజ్ఞ యతిమానుషము! ఇకముందు నీ యాజ్ఞానువర్తి నై యుండగల నని యిదే ప్రతిజ్ఞ చేయు చున్నాను.”

వెంటనే నారాయణభట్టుకనుసన్నతో పరి చారకు డొకడు ధారావర్షుని ఖడ్గము యువరాజు పాదపీఠికనండి తీసి యువరాజుచేతి కిచ్చెను. అంతట ధారావర్షుడు యువరాజు నెడుట మోక రింప నాతనికి యువరాజు జది ప్రసాదించెను. ధారావర్షు డది రెండు చేతులతో మహా ప్రసాద మని గ్రహించి కన్నుల కద్దకొని యది చేతుల నుంచుకొని మరల పూర్వోక్త ప్రతిజ్ఞ చేసెను. ఆతర్వాత రాజపుత్రికకు గూడి నామె ఖడ్గ మును యువరాజు ప్రసాదించగా నామెయు తండ్రిచేసిన విధముగా నది స్వీకరించి ప్రతిజ్ఞలు చేసెను.

ఆపిమ్మట వా రభయమున గౌరవమున నాసనములపై గూర్చుండి యనుజ్ఞ యొనరి. కాని ధారావర్షుని కిరీటముమాత్రము యువరాజుపాద పీఠముననే కుదురుకొనెను.

సభ రవంతనేవు నిశ్చలముగా నుండెను. అంతట నారాయణభట్టు కంతము విననయ్యెను. ఆతడు ధారావర్షుని సంబోధించి యిట్లనెను:

“మీ పుత్రికాగణసంపద యెంతయు హారా వహ మగుచున్నది. ఆమెను చంద్రాదిత్యుడండ నాథున కిచ్చి వివాహముచేయుట మా యందర కభీష్టము. వజ్రయైవెగడలుకూడ నదియే వాంఛించిరి. మీ కల్లు డగుటకు చంద్రాదిత్యుడు కులరూపగుణముల సర్వవిధముల యోగ్యుడు!”

ధారావర్షుడు తాళము మానము వహించెను. “మనకు ప్రయితముడగు చంద్రాదిత్యుని కల్యాణోత్సవము ఈ విజయోత్సవములతో కలిపి జరుగుట సర్వపక్షములకు శుభప్రదము!” అని యువరాజుండుకొనెను.

“బ్రాహ్మణోత్తముల యభీష్టము, యువ రాజు నాజ్ఞ నిర్వర్తించుట కంటె నాకు సమత మగు నది మరియొకటి లేదు. నేను ధన్యుడను.

కాని ఇది నా చేతిలో లేదు. సంతాపము కలగడ ని ని రా త చే సి కొ ని న కాలమున మా కులదేవతా ప్రసాదముచే నీ పుత్రిక జన్మించినది. తద్దాది దీనిని పుత్ర నిర్వి శేషముగా పెంచి రణవిద్య నేర్పించినాను. వివాహవయస్సు వచ్చినను వివాహమాడ నని పట్టు పట్టినది దామోక్తుడైన తని దీ రాజ్యము నెవ్వరి కప్పగించవలెనో యని నేను చింతిల్లు చుండుట గమనించి తుద కిది తన్ను ఖడ్గప్రయో గమున జయించిన కులీనునిమాత్రము వివాహ మాడుటకు సమ్మతించినది. అందుకు నేనును అంగీకరించితిని. ఆ పై మే మిరువురము నందును గూర్చి ఘోరశపథములు చేసికొంటిమి. మా శపథములు గౌరవింపవలె నని యువరాజులను అమాత్యులను అభించుచున్నాను.”

ఇట్లు ధారావర్షుడు పలుకగా నా మాటలు విని రాజపుత్రికముఖ మెర్రవారిను. చంద్రా దిత్తుడండనాథుని ముఖముకూడ నెర్రవారిను. యువరాజు వారిరువురను గమనించెను. నారా యణభట్టు చిరునవ్వు విరియుచున్న ముఖముతో నిట్లనెను:

“మా వేంగీ వీరులు పురుషులతో యుద్ధములు చేయుటకు వెనుదీయరుగాని స్త్రీలతో యుద్ధముచేయు సాహసము తక్కువ. వారు స్త్రీజనమునకు దాసులు. చంద్రాదిత్యుడండ నాథుని హృదయమున దూరినది రాజపుత్రిక బాణమే, చూచిరా!”

ఇట్లనుచు భటునిచే నా బాణము తెప్పించి సభాముఖమున జూపించెను. ఆ బాణము చూడ గానే ధారావర్షుని ముఖము వికసించెను. నారా యణభట్టు మరల నందుకొనెను:

“మా దండనాథుని వైఖరి చూచితిరా? ఆ బాణసూతి పొందిన వాడి యా బాణ మధ్యంబ

దానిని పరదైవముగా పూజించుచు తగిలిన గాయముకూడ మహా భాగ్యముగా భావించుచు అనందించుచున్నాడు.”

ఆ మాటలు వినినంతనే రాజపుత్రిక దేహ ములో స్త్రీత్వము ఒక్కసారిగా రేకెత్తినది. ఒక్కసారి చంద్రాదిత్యుని ముఖము చూడ దల యెత్తినది. చంద్రాదిత్యుడండనాథుడు ఆమె వంకనే చూచుచుండెను. వారి యిరువుర దృష్టు లొక్కసారి కలిసినవి. అవి యొక్కతాళము పెనగులాడినవి. మరు త్నాణములో రాజపుత్రిక తలవంచెను. ఆపై నామె చంద్రాదిత్యుని వంక చూడలేకపోయెను. చంద్రాదిత్యుని చూపు లామె చూపులను జయించెను.

చంద్రాదిత్యు డండనాథుడు లేచి నిలువున నిలుచుండెను. సభయంతయు వ్యగ్రతతో నతని వైపు దృష్టి మరల్చెను. అతడు నిష్కంఠముగా యువరాజుకు వందన మాచరించి “రాజపుత్రి కతో వెంటనే ఖడ్గయుద్ధము చేయుటకు సిద్ధ ముగా నుండి”నని విన్నవించెను.

అతనికి ఆక్రిందటి దినముననే కలిగినగాయము తీవ్రత యింకను పోలేదు. ఖడ్గయుద్ధములో చతురయున వింధ్యవాసినితో వెంటనే ద్వంద్వ యుద్ధము చేయుట ప్రమాదకరము. ఈ సంతోష సమయములో తన ప్రధానదండనాయకున కపా యము సంభించుట యువరాజు కిష్టములేదు. అసమృత్తి తెలుపు దృష్టితో యువరాజు నారా యణభట్టువంక తిలకించెను.

“యువరాజూ, యుద్ధభిక్షు కోరిన రాజపుత్రి కకు దానము చేయ సిద్ధమైన మన దండనాథా గ్రణికి అటంకము కలిగించుట ధర్మము కాదు. కాని, పదునలీని క్రిడోపయోగిఖడ్గములతో నీ ద్వంద్వయుద్ధము చేయుట కాజ్ఞ యిప్పించిన సవ్యము సమీచినము కాగలదు.”

నారాయణభట్టు నూచన కందరు సంతసించిరి. యువరాజు మనస్సులోని కలవరమును చిరు నవ్వుతో కప్పిపుచ్చుచు ననజ్ఞయిచ్చెను.

వెంటనే వారి ద్వంద్వయుద్ధమునకు రంగము ఆయుధములు పరికరములు సిద్ధము చేసిరి. నారా యణభట్టునే మాధ్యస్థ్యము నెరప యువరాజు కోరిన. దానికి ధారావర్షుడు సంతోషముతో సమ్మతించెను. అతనికిగూడ చంద్రాదిత్యుడే గెలువవలె నని కోరికగా నుండెను.

రంగసలము ఖడ్గాదుల పరీక్ష నారాయణ భట్టే స్వయముగా జేసెను. చంద్రాదిత్యుడును వింధ్యవాసినియు ఉభయపక్షముల సన్నిధులైరి. ఉభయముల ఖడ్గములకు నమస్కరించిరి. పీఠో త్యాహము ప్రకృతసిద్ధముగా నిండియున్న యా సభాసారథి క్రీడావిలోకనమందు కల యుత్సుకత నిశ్చలమయ్యెను. వా రెవ్వరును చంద్రాదిత్యుడు గాయపడినవాడని కూడ గమనించుచున్నట్లు లేదు.

వేంగీ వీరపురుషునికి చక్రకోటయ్య వీరవనితా రత్నమునకు నప్పుడు జరుగవచ్చు యా యుద్ధ మంగళమునకు పురోహితునివలె వారి యిరువుర ముద్ద నారాయణభట్టు చేరెను. ఇరువురు యుద్ధ ప్రారంభమున కాతని యనుజ్ఞకు నిరీక్షించు చుండిరి.

నారాయణుడు మగ్ధుడండి ఈవలకు రాబో వుచు ఆగ మని చేయెత్తెను.

“చంద్రాదిత్యుని వక్షస్థలముపై ప్రణబంధ మున్నది. అది నిజమో కాదో మగ్ధుడు పరిక్షింపవలెను. ఏదైన నాయుధము రేహ స్య ముగా నందు పదిలపరచినాడేమో!” అని నారా యణ భట్టు పలికి చంద్రాదిత్యుని కట్టు విప్ప మని కోరిన. వెంటనే యువరాజు సంజ్ఞతో రాజ వైద్యుడు వచ్చి యా బంధము లొగించి లోపల గాయముపై వేసిన పసరు ఇత్యాదిక మందరకు జూపెను. చంద్రాదిత్యుడు చిరునవ్వుతో నిశ్చల యై నిలుచుండెను. అంతట నారాయణభట్టు సభాసమక్షమున నా బంధము మరల విగింప జేసెను.

అంతట సిద్ధముగా నుండు డని యా యుద్ధర కును సంజ్ఞలు చేసి నారాయణభట్టు ఈవలకు వచ్చి యుద్ధానుజ్ఞ యిచ్చెను. ఇందులో ఎవరు గెలువగ అని చూడ నందరు వ్యగ్రులైరి.

యుద్ధము ధీరముగా రంగమగ్ధమునకు వచ్చి ఖడ్గములు కలిపిరి. ఆ ఖడ్గములు రెండును పర స్పరానుకాగముతో కలిసిన రెండు మహా నాగముల నడుకరించెను. అంతే! వారి చూపులు

రూపములు ఒండొరులను విజితుల జేయుచుండెను. మూడు పర్యాయములు అప్రయత్నముగా ఖడ్గభ్రమణములు పూర్తయ్యెను.

వీ రిద్దరికి ఖడ్గయుద్ధము అభ్యస్తమేనా, అని చూపకకు సందేహ ముదయించెను. ఆ యుద్ధ మెవరికిని ఉత్సాహప్రదముగా లేదు. పోరువారి కిరువురకు పోరాటమున నుత్సాహము లేదు.

ఆకస్మికముగా వింధ్యవాసిని క ర మం ద తి ఖడ్గము క్రిందపడి పోయెను. చంద్రాదిత్యుని ఖడ్గాగ్రమునందలి సింహారము ఆమె ఫాల భాగ మును దాకి నొసట సింహారతిలక ముంచెను.

చంద్రాదిత్యుడు జయించె నని నారాయణ భట్టు ప్రకటించి యుద్ధవిరమణము జూపించెను.

పాపము, చంద్రాదిత్యుడు జయవార్త వినిన వెంటనే అతని కావేశాతిశయము వలన రొమ్ము పై గాయమునుండి రక్త ప్రవాహ ముఖి ప్రవహింపగా స్పృహ తప్పి పడిపోయెను. రాజ వైద్యులు వెంటనే రక్తప్రవాహ మాపి రెండు గడియలలో స్పృతి వచ్చునట్లు చేసిరి. అంతవర కును వింధ్యవాసిని కన్నీరు కార్చుచుండెను.

మరునాడే కారాంతికుడు వారి వివాహము నకు శుభముహూర్తము నిశ్చయించెను. వీరవైభవ ముతో వింధ్యవాసినిచంద్రాదిత్యుల వివాహ మయ్యెను. ఈ విధముగా సింహలాంఛనమును కరికాలచోడవంశజుడును కాశ్యపగోత్రుడు నగు చంద్రాదిత్యునికిని, నాగవ్యాఘ్రలాంఛనముల భగవతీపురాధీశ్వరులగు వైంధవరాజపుత్రిక యగు వింధ్యవాసినికిని దాంపత్యము సమకూరి నది.

ధారావర్షుడు రాజరాజవరేంద్రున కీయవలె సిన కప్పుము దశగుణముగా చెల్లించి యుద్ధవ్యయ మంతయు భరిండుట కొప్పకొనెను. వెనుకటి కప్పుము ద్విగుణము చేయుచు ముందు చెల్లించు చుండుటకు అంగీకారపత్రిక దేవ బ్రాహ్మణ మహాసభా సమక్షమున లిఖించి యువరాజు కర్పించెను. అంతట మరల మహారాజవిరుదమును పూర్వావృత్తికిరీటమును యువరాజు రాజేంద్ర చేపుచే నాతడు పొంది కృతార్థుడయ్యెను.

యువరాజు నారాయణభట్టును చోళమిత్రు లును ఆలోచించి వారి యనుమతితో చంద్రా దిత్తు డండనాథునే చక్రకోటయ్యుండలమున రాజరాజు పక్షమున విశేషాధికారములతోడను కొంత వైస్యముతోడను రత్నకసామంతుడుగా వరహూర పట్టణము రాజధానిగా నుండ నియ మించెను.

అంతలో ధారావర్షునికి సామంతుడగు వాయిరా నగరాధీశ్వరుడు తన ప్రభువుకప్పదిశే యోగియు తర కోసలులతో చేరి స్వాతంత్ర్యము ప్రకటించె నని వార్త వచ్చెను. వాయిరా నగరము క్షత్రములకును వీనులకును ప్రసిద్ధి చెందినది. యువరాజు వాయిరానగరము పట్టుకొని వక్ష ములు సంపాదించి సమీపారణ్యములలో గజ ములు పట్టుకొను క్రీడ చేయవలెనని యుత్సాహము కలవాడయ్యెను. అందుచే ధారావర్ష మహారాజు సేనలకు సహాయముగా తన సేనలు చేర్చ నంగీకరించెను. వాయిరా నగర యాత్రా సన్నాహములు చేయ దండనాథుల కు తరువు లిచ్చి యంతలో యువరాజు కతివయసేనతో నారాయణభట్టును గూడి పితృదర్శనార్థము శ్రీఘ్రప్రయాణముల రాజమహేంద్రపురమునకు బయలుదేరినను.

రు. 100. బహుమానము
అద్భుతమైన, శక్తిగల సిద్ధకవచము చాలా అద్భుత శక్తిగలది. ఎటువంటి అసాధ్యమైనను ఈ కవచముతో జయంక వచ్చు. ఈ కవచమును సులభసాధారణముగ ధరించి గుణము పొందవచ్చును. ఏలాటి నిర్బంధములేవు. దీనిని ధరించుటకల్ల, చెడ నక్షత్రములు, శత్రువులును జయము పొందే టయేగాక అధిక అదృష్టవంతులుగ జేయును. ఎవరైనను ఈ కవచమును మోసమని రూపిం చువారలకు రూపాయలు 100 బహుమాన మియ్యబడును. ధర రాగిలో 2/- ఇంకీ 8/- అసలు బంగారము రు. 16/- ఇంగ్లీ షులో యుత్తరములు వ్రాయుడు.
Mahatma Ashram,
5.C Mukhtaram Babu St., Calcutta.

నెరసిన వెంట్రుకలదేవదము

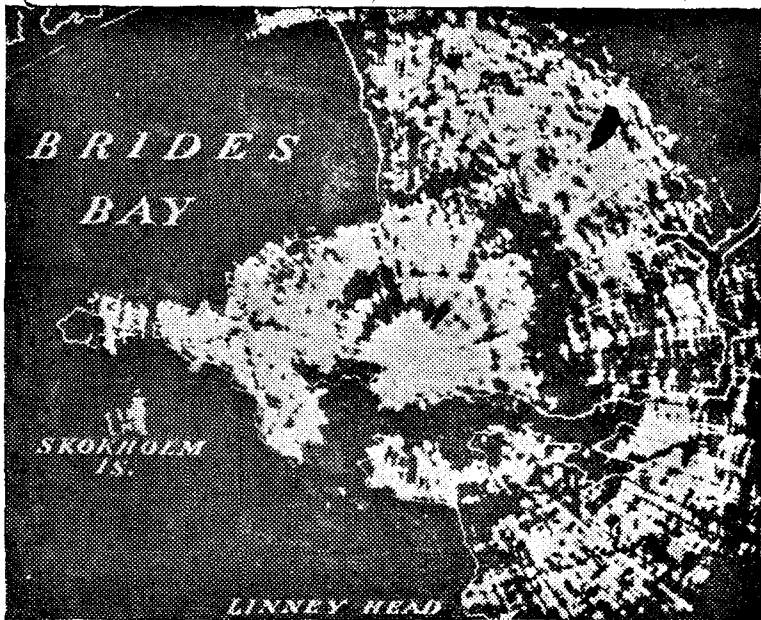
రంగు పూయనక్కరలేదు. ఆయుర్వేద విశిష్ట. తెల్లని, రంగును మార్చి కావ్యతముగా వెంట్రుక లకు వలుపు విచ్చును. గుణం కానిదో, డబ్బు వాసమ చేయబడును. తెలుపు కొంచమైయుండిన రూ 2.8-0; మధ్యరకమైయుండిన రూ 3.8-0; పూర్తిగా యుండిన రూ 5.0-0.

గమనింపు:-ఇది మెదడుకు కంటికి మంచి పోషణ విచ్చు దివదము.

Kesh Ranjan Aushadhalaya,
M. 63, P.O. Ranigani (Burdwan.)

బ్రిటన్ లో "రేడార్"

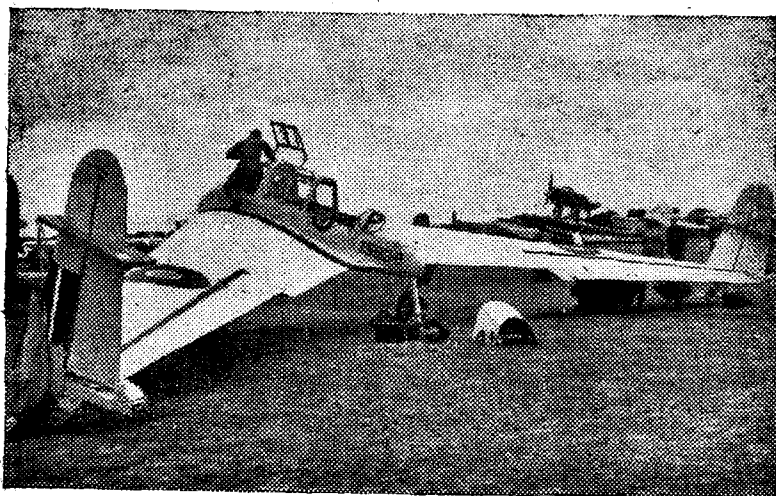
[దీర్ఘతీయ ప్రపంచసంగ్రామాన్ని తారుమారుచేసిన మాత్స ప్రయోగము]

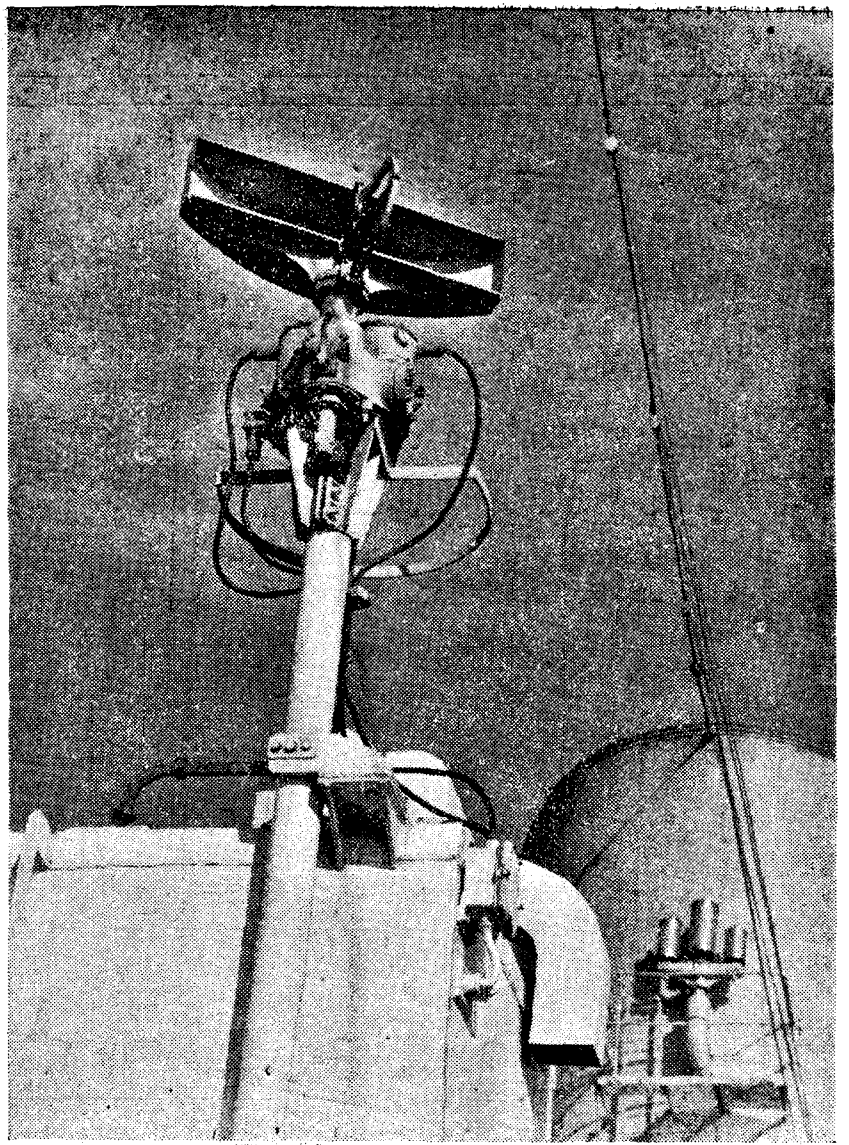
రేడార్ యంత్రాలవల్ల, బాంబరు విమానాలలో రాత్రివేళ పోతున్న వైమానికులకు కట్టికి కనరాని భూతల భాగమంతా స్పష్టంగా ఇల్లా రేడార్ యంత్రంలో కనపడుతూ ఉంటుంది. ఆర్. ఎ. యఫ్ విమానాలలో ఉన్న రేడార్, యంత్రాలవల్ల, గురిచూడవలసిన సావకాలక, రాత్రి చీకటిలో పోతున్న బాంబరు వైమానికుడు తెలుసుకోగలిగేవాడు. ఈ బొమ్మ చూసుకొంటూనే విమానం ప్రయాణం సాగించుకోవలసి ఉండటంవలన, రేడార్ వల్ల నడపబడే విమానాలని పేరుపెట్టింది.

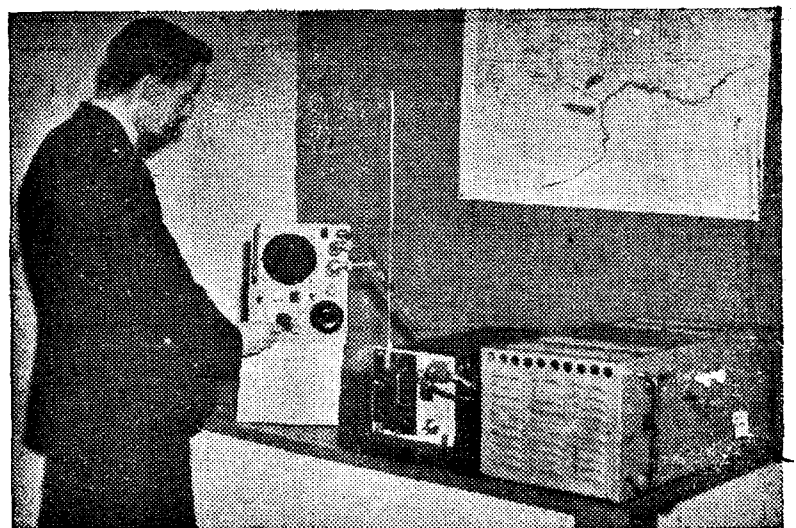
రేడార్, చౌక్ హోమిలో స్టేషన్లు. ఈ రేడార్ స్టేషన్లు, దిగువగా ఎగురుతున్న విమానాలు బట్టిరలో ఎక్కడెక్కడున్నదీ గుర్తపట్టి తెలుపుతాయి. ఈ రేడార్ కేంద్రాలు, సమద్రతీర భాగాల్లోనే పెట్టారు. ఆలాంటి రేడార్ స్టేషన్లలో, రిసీవరు గది. ఈ కనిపెట్టే యంత్రాలు, 400 అడుగుల ఎత్తుబడర్ మీదో లేక 20 అడుగుల ఎత్తున మంచెలాగా కట్టిన గదిలో నో ఉంటాయి అలాంటిగది చిత్రంలో కనబడుతుంది.

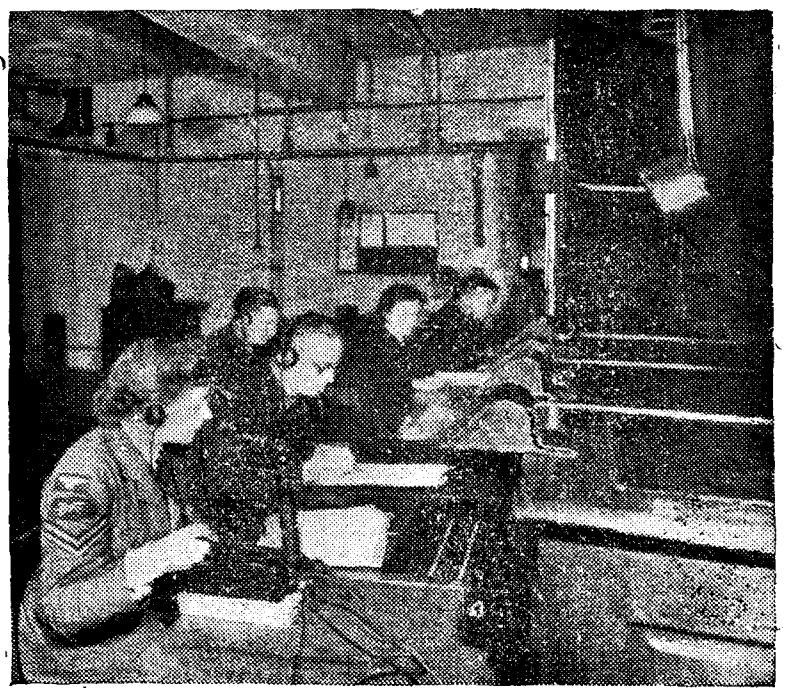
హడ్డెక్ లో బ్రిటిష్ విమాననిర్మాణసంఘంవారు, తమ కొత్తకొత్త విమాన విశేషాల ప్రదర్శనలో, ఈ తొక్కరేది రెక్కలు ముడుచుకొన్న వైడరు విమానాన్ని ప్రదర్శించారు.

మంచు దట్టంగా కమ్మినపుడు రేడియో సంకేతాలు తిదితరాలు, నాకలకు విమానాలపై మంచుగా పంపటం అసంభవ మౌతుంది. కాని లివర్ పూర్ లో కట్టిన ఈ రేడార్ "కన్సు" ఈ ఆటోనికీ నూటిగా ఉన్న, మస్కీబిలండ్ దాకా తరంగాలు పంకిస్తుంది. దోవలో ఏ పదార్థం వాటికి అడ్డుకున్నా, ఎలక్ట్రానిక్ తరంగాలు బయలుదేరి, మళ్ళీ రావటం వల్ల రేడార్ కన్సులో టంగా మువ్మీద చిత్రించినట్లు కనబడతాయి. దీనికున్న పైవి ఏయిరియర్ గుండ్రంగా తిరం వల్ల ఈ "కన్సు" అన్నిదిశలా పనిచేస్తుంది.

ఆర్. ఎ. యఫ్. విమానాల్లో రేడార్ యంత్ర ప్రయోగవిధానాన్ని చూపిస్తున్న దృశ్యం.

రేడార్, ప్రయోగ కేంద్రాలను వరుసగా సముద్రతీరమంతటా కట్టుకొనివచ్చారు. ఉక్కు గోపురాలు 200 అడుగుల ఎత్తున కట్టిన ఈ రేడార్ స్టేషన్ కేంద్రాలలో ఒక కేంద్రంలోని రిసీవరు గదిలో రిసీవింగ్ ఉద్యోగం పనిచేస్తున్న దృశ్యం.

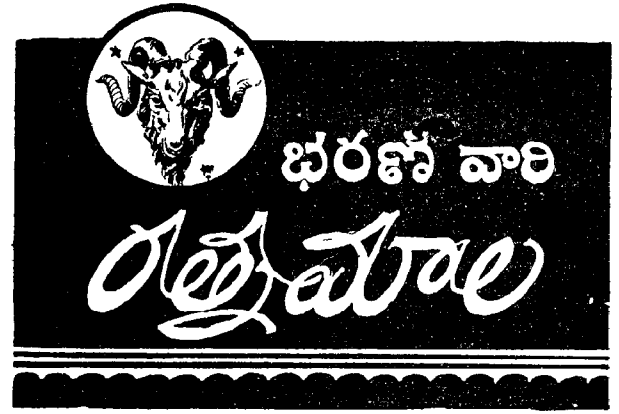
ఉత్తమ శైవమత గ్రంథము పండితారాధ్య చరిత్ర

పాల్కురికి సోమనాథకవి రచించిన ఉత్తమ ద్విపద కావ్యము. ఇది చిలుకూరి నారాయణరావుగారిచే పరిష్కరింపబడినది. దీక్షా, పురాతన, వాద, మహిమ, శర్వములను అయిదు ప్రకరణములును ఒకే సంపుటమున గలవు. ఇంత నిర్దుష్టముగ ఈ గ్రంథము నిడివర కావ్యమును ప్రచురించి యుండ లేదు. నారాయణరావుగారు రచించిన ఆమూల్యమైన పీఠికకూడ కలదు.

వెల రూ 5-0-0.

ప్యాకింగు, పోస్టేజి రూ. 1—1—0.

ఆంధ్రగ్రంథమాల,
పోస్టు బాక్సు నెం. 212, మదరాసు.

క్రిక్కిరిసిన ప్రేక్షకులతో

4-వ వారము జయప్రదముగ నడచుచున్న కేంద్రములు

జెజవాడ	లక్ష్మి	గుంటూరు	న్యూసిటి
విశాఖపట్నం	పూర్ణా	తేనాలి	సత్యనారాయణ
విజయనగరం	పూర్ణా	మచిలీపట్నం	బృందావణ
కాకినాడ	మెజస్టిక్	ఏలూరు	గోపాలకృష్ణ
రాజమండ్రి	మినర్వా	కర్నూలు	చాంబ్

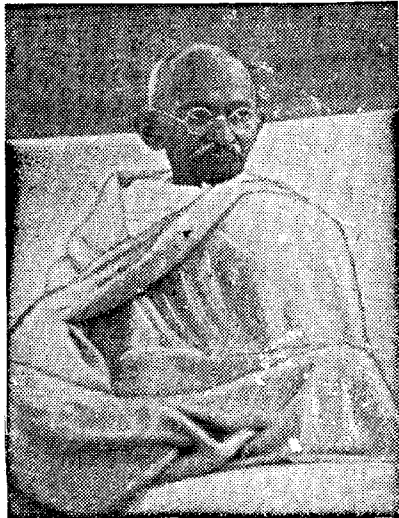
--పూర్ణా రిలీజ్--

భరణి పిక్చర్సు, మదరాసు 17.

బాసిన భారతవేశాన్ని బంధాలనుంచి విడిపించి
స్వతంత్రపతం పట్టించిన

భగవ్యజీవి

గాంధీమహాత్ముని అద్భుత జీవితచరిత్ర

ఆత్మకథ

లేక లేక ఇన్నాళ్లకు ఇప్పుడే చతుర్థ

ముద్రణం వెలువడింది.

త్వరపడండి.

(భారతీయులందరు సర్వాత్మనా

పఠింపవలసిన పవిత్రగాథ)

రెండు సంపుటములు కలిసి

వెల 10 రూపాయలు

ఆంధ్రగ్రంథమాల,
పోస్టుబాక్సు 212, మదరాసు